

ÅR 2017

Årsredovisning

Innehåll

Om årsredovisningen.....	3
Nacka kommuns bästa år hittills	4
Hänt i Nacka 2017.....	5
Ett smart och öppet Nacka – politisk styrning och organisation.....	6
Förvaltningsberättelse.....	8
Nacka och omvärlden.....	8
Starkt ekonomiskt resultat	10
Övergripande måluppfyllelse	15
Nacka kommun en attraktiv arbetsgivare i framkant.....	18
Miljömålsarbete i Nacka.....	19
Nackas verksamheter	20
Nackas elever bland de bästa i landet.....	20
En väg in till stöd och omsorg.....	22
Hälsan i centrum för seniorer i fin form	24
Nacka först med certifiering av gode män	26
Vägen till jobb och egen försörjning.....	28
Sommarlovsbuss och fotbollstält uppskattade fritidssatsningar.....	30
Unikt beslut när kulturskolan får kundval.....	32
Lagspel när Nacka bygger stad.....	34
Fler väljer cykeln i bästa cykelkommunen.....	36
En milstolpe när Nacka blev 100 000 invånare	38
Läslust i skola med toppbetyg.....	40
Trygghet för unga och klimatsmart på menyn.....	42
Nacka stad i sikte.....	44
Miljösatsningar i fokus	46
Ekonomisk analys	48
Fördjupad ekonomisk analys.....	48
Resultaträkning, Balansräkning, Kassaflödesanalys	50
Tillämpade redovisningsprinciper	52
Noter	54
Bilaga 1	57
Bilaga 2.....	62
Revisionsberättelse.....	63

Om årsredovisningen

Årsredovisningen är kommunstyrelsens redogörelse till kommunfullmäktige om kommunens samlade verksamhet och ekonomi under det gångna året.

Årsredovisningen tar upp viktiga händelser, verksamhetens måluppfyllelse och hur skattepengarna har använts. Den vänder sig till Nackabor och företagare i kommunen, men även till samarbetspartner, leverantörer och kreditgivare.

Kommunstyrelsens ordförande och stadsdirektören inleder med att sammanfatta året och blicka framåt. Förvaltningsberättelsen summerar året som gått och ger en analys av omvärlden samt hur nationella och globala händelser påverkat Nacka. Betoningen ligger på kommunens måluppfyllelse och det ekonomiska resultatet för 2017. Därutöver redovisas bland annat personalförhållanden, kommunens styrmodell och arbete med miljömål.

Ordförande och direktörer från kommunens olika nämnder och verksamheter berättar om vad som varit i fokus under året. Här rapporteras också kort om det ekonomiska resultatet och särskilda uppdrag från kommunfullmäktige.

Årsredovisningen avslutas med en fördjupad ekonomisk analys som tillsammans med förvaltningsberättelsen utgör obligatoriska inslag. Den ekonomiska analysen redogör för det samlade ekonomiska utfallet av kommunens och koncernens verksamheter, verksamheternas finansiering och den ekonomiska ställningen vid årets slut.

Nacka kommuns bästa år hittills

Under 2017 blev Nacka kommun 100 000 invånare. Resultaten i förskola, grundskola och gymnasium ligger på en stabilt hög nivå. Näringslivet blomstrar och Nacka blev utsett till Sveriges föreningsvänligaste kommun. Förlängningen av tvärbanan till Sickla invigdes och tusentals nya bostäder är på gång. Kommunen blev lånefri och visar sammantaget det bästa ekonomiska resultatet någonsin. Hur gör man för att hålla tempot uppe och fortsätta att prestera på topp?

Kommunstyrelsens ordförande Mats Gerdau och stadsdirektör Lena Dahlstedt blickar bakåt och framåt efter ett händelserikt år i ett växande Nacka.

Kommunen fick mycket fina resultat 2017, hur toppar man det?

Mats: Genom att ha ett långsiktigt perspektiv och att vara målmedvetna. Vi ska inte krångla till det, varken för Nackaborna eller för medarbetarna. Det ska inte vara en för stor flora av mål och styrdokument utan tydligt att det här är målet, nu kör vi åt det hållet.

Lena: Nu ska vi arbeta för att bibehålla och förbättra våra fantastiska resultat. Nacka kommun har tydliga mål och höga ambitioner och ska skapa förutsättningar för alla att fortsätta arbeta i den riktningen.

Inom vilka områden kan kommunen bli bättre?

Mats: Det finns alltid förbättringsområden. Kommunen ligger väldigt bra till när det gäller företagsklimat och skolresultat. Föreningslivet är mycket nöjda med bemötandet i kommunen. Det Nacka kommun kan bli ännu lite bättre på är att hålla i kostnaderna för flyktingmottagandet. Vi vill mycket men måste också ha greppet om plånbooken så att varje skattekrona används på rätt sätt. I nästan alla andra delar går resultatet med plus, men vi behöver ha koll på ekonomin här också.

Lena: Vi har mycket spännande framför oss och att arbeta med utveckling och ständiga förbättringar är det som driver Nacka framåt. Vi jobbar fokuserat mot kommunens fyra övergripande mål; bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka, stark och balanserad tillväxt och maximalt värde för skattepengarna. Att vi har ett fantastiskt år bakom oss, innebär inte att vi kan slå oss till ro, utan vår ambition är att växla upp och bli ännu bättre.

Vilka utmaningar står kommunen inför?

Lena: Nacka är på väg in i en kraftig genomförandefas för hela stadsutvecklingen. Kommunen har planerat och projekterat för att hela Nacka ska växa med många nya områden och att Nacka stad ska byggas. Det är en utmaning att bygga stad i befintlig bebyggelse, bygga och utveckla i hela kommunen och samtidigt säkerställa en bra vardag med fungerande framkomlighet och tillgänglighet till allt som Nacka har att erbjuda.

Mats: Jag delar Lenas bild. Med information som gör att man är förberedd tror jag att Nackaborna kommer att tycka att byggandet av Nacka stad fungerar bra. En annan utmaning är de kortsiktiga boendelösningar vi skapar för nyanlända, som behöver hitta egna hem så snart som möjligt. Det är svårt och en utmaning för hela samhället eftersom det råder bostadsbrist.

Vad är ni mest stolta över 2017?

Lena: Jag är stolt över att kommunen sammantaget har det bästa ekonomiska resultatet någonsin, med en ekonomi i balans i nästan alla delar. Sedan är jag väldigt stolt över de fina resultaten i våra förskolor och skolor och att vi ligger trea på näringslivstoppen, enligt Svenskt Näringslivs ranking.

Mats: Det är roligt att se att Nacka under så lång tid ligger i topp när det gäller skolresultat och företagsklimat. Sedan är det positivt att kommunen var skuldfri en period under hösten. Nacka kommun har en stark och solid ekonomi som gör det möjligt att investera för framtiden. I Miljöbarometerns rankinglista för 2017 klättrade Nacka till 16:e plats av 290. Det är en avsevärd förbättring jämfört med fjolårets placering, då kommunen rankades till plats 143. Det är bevis på att våra miljöåtgärder, som pågår inom alla områden, ger resultat.

Vilka är de viktigaste strategiska frågorna inför framtiden?

Mats: Som växande kommun är det viktigt att knyta till oss den kompetens som behövs inom stadsutveckling och att fortsätta attrahera kommersiella aktörer. Nacka har lyckats med att engagera nyckelaktörer som vill etablera sig just här och inte någon annanstans, till exempel friskolor och privata byggaktörer.

Lena: Jag instämmer med Mats, vi får inte sådana här enastående resultat om vi inte har de bästa medarbetarna, inom välfärden, skolan och stadsutvecklingsområdet. En annan viktig fråga i det långa perspektivet, är att bygga en fantastisk stad även för nästa generation. En stad som inte bara består av hus och gator, utan också en stad som möjliggör ett härligt stadsliv med en levande miljö och som dessutom kännetecknas av en unik närhet till såväl natur som hav.

Är det några särskilt roliga händelser från 2017 som sticker ut?

Lena: Det allra roligaste var att vi blev 100 000 Nackabor och att det firades ordentligt! Jag blir också glad av medarbetarundersökningen som visar bättre resultat för varje år, med engagerade medarbetare där majoriteten rekommenderar kommunen som arbetsgivare. Jag är så stolt över alla engagerade och duktiga medarbetare vi har inom kommunen!

Mats: Världens första tunnelbanerally som vi hade på nationaldagen, är ju en händelse som sticker ut. Vi bjöd in de aktörer som är anslutna till tunnelbanebygget att vara med och bygga och designa sin egen tunnelbanelådbil. Jag var själv med och tävlade! Det var också roligt att förlängningen av tvärbanan invigdes, och dessutom på utsatt tid.

Hänt i Nacka 2017

Nackaborna har närmast till skyddad natur i hela länet, i genomsnitt **600 meter**.

ÅRETS RAKET
Nacka steg i Aktuell Hållbarhets senaste miljöranking från plats **143 år 2016** till plats **16 år 2017**.

NYA OCH OMBYGGDA GÅNG- OCH CYKELVÄGAR i Boo och längs med Värmdövägen.

Nacka är Sveriges

3:e

bästa företagskommun, enligt Svenskt Näringslivs ranking.

NACKAS MILJÖPRIS "Klimatsmart mat"

gick till Bergåsens serviceboende och till Yasuragi.

I december öppnades **BOLLTÄLTET PÅ Nacka IP**.

NACKAS GYMNASIELEVER HAR MYCKET GODA RESULTAT

betygspoängen för Nacka låg på 15,2 vilket är det högsta sedan gymnasiereformen 2011.

LÅNEFRITT I NACKA

Nacka kommun blev som en av få kommuner lånefri under en period. 2017 levererades dessutom kommunens bästa ekonomiska resultat någonsin.

TVÄRBANAN FÖRLÄNGDES till Sickla station.

Nu går det att åka hela vägen mellan Nacka och Solna utan att behöva byta tåg i Alvik.

NYA AKTÖRER upphandlades för att driva Nackas bibliotek.

TILLGÄNGLIGHETS-UTMÄRKELEN

tilldelades socialpsykiatrinns öppna verksamhet och eldsjäl Robert Öberg.

Kommunen fattade beslut om **Kulturcheck** för unga – kundval för **valfri kulturaktivitet**.

STARTSKOTT för bygge av **243 nya STUDENTBOSTÄDER** i Alphyddan och Ektorp.

MAGISKT VM I TRÄDHUS

för arkitekter på **NYA GATAN** – Gudmar Söderin & Hyper Island vann med bidraget **"DE FRIA FÅNGARNAS FORT"**.

Fler nya och renoverade lekplatser i kommunen, bland annat i Båthöjden och Braxenparken.

BRYGGAN I FISKSÄTRA invigdes för att möta barn och unga med psykisk ohälsa.

UTSKOGENS nya förskola blev klar under 2017.

KOMMUNEN VANN UPPHANDLINGSPRISET "HANDSLAGET"

Nacka utsågs till **Sveriges föreningsvänligaste kommun 2017**.

På nationaldagen firades att vi blivit

10000
NACKABOR

TVÅ NYA UTEGYM öppnade i Nyckelviken och Velamsund.

Ett smart och öppet Nacka

– politisk styrning och organisation

Nacka styrs efter visionen ”öppenhet och mångfald” och den grundläggande värderingen ”förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar”. Styrmodellen bygger på flera delar: vision, grundläggande värdering, ambition, övergripande mål och styrprinciper.

Nackas vision är öppenhet och mångfald. Det innebär att vara nyfiken på nya idéer och att kommunen ska vara transparent. Mångfald kan avspeglade sig i hur verksamheter drivs, att tänka nytt och genom vilka som bor och verkar i kommunen.

Den grundläggande värderingen handlar om förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga samt för deras vilja att ta ansvar. Värderingen speglar tron på att människor kan och vill själva, att de fattar rationella beslut utifrån sin situation och sina behov. Värderingen är en viktig byggsten i hur kommunen bygger samhället och ser på sin roll i det.

BÄST PÅ ATT VARA KOMMUN

Ambitionen ”Vi ska vara bäst på att vara kommun” slår fast att kommunen ska ägna sig åt sina kärnuppdrag och leverera hög kvalitet. Ambitionen tydliggör vikten av att resultat

mäts och jämförs med andra kommuner. Med detta följer att inspireras och lära av andra framgångsrika kommuner och organisationer. Nacka vill vara en smart, enkel och öppen kommun. Verksamheten ska utvecklas i nära samspel med den kommunen är till för och tillsammans med andra aktörer.

MÅL FÖR NACKA KOMMUN

Nacka har fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet: bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka, stark och balanserad tillväxt samt maximalt värde för skattepengarna.

Utifrån målen fastställer kommunfullmäktige nämndernas fokusområden för budgetperioden. Målen är utgångspunkt när måluppfyllelsen för 2017 ska bedömas, de följs upp nämndvis genom resultatindikatorer.

STYRPRINCIPER

Kommunens fyra styrprinciper utgör grunden för den politiska styrningen. De ska vägleda verksamheten så att målen uppnås och god ekonomisk hushållning säkras. Den första styrprincipen är att skilja på finansiering och produktion. Kommunfullmäktige och nämnder har ansvaret för finansieringen av verksamheterna. Produktionen kan vara privat eller kommunal. Den kommunala produktionen är organiserad i en egen del av verksamheten, Valfärd skola och Valfärd samhällsservice.

Styrprincipen konkurrensneutralitet innebär att kommunala och privata anordnare ska ha samma villkor.

Den tredje styrprincipen är konkurrens genom kundval eller upphandling. Det innebär att vem som ska utföra tjänster och service för kommunen bestäms genom kundval eller upphandling. Kundval används för individuellt

VÄRDERING

Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga – och för deras vilja att ta ansvar

VISION

Öppenhet och mångfald

AMBITION

Vi ska vara bäst på att vara kommun

ÖVERGRIPANDE MÅL

Bästa utveckling för alla
Attraktiva livsmiljöer i hela Nacka
Stark och balanserad tillväxt
Maximal nytta för skattepengarna

STYRPRINCIPER

Särskiljande av finansiering och produktion
Konkurrens genom kundval eller upphandling
Konkurrensneutralitet
Delegerat ansvar och befogenheter

MANDATFÖRDELNING I KOMMUNFULLMÄKTIGE 2015–2018

Mandatfördelning i kommunfullmäktige 2015–2018	Kvinnor	Män		Procent kvinnor
Moderaterna	24	12	12	50%
Liberalerna	5	3	2	60%
Centerpartiet	3	1	2	33%
Kristdemokraterna	2	1	1	50%
Socialdemokraterna	11	5	6	45%
Miljöpartiet	7	4	3	57%
Nackalistan	4	1	3	25%
Vänsterpartiet	3	2	1	67%
Sverigedemokraterna	2	1	1	50%
Antal ledamöter	61	30	31	49%

riktade tjänster som skola och äldreboende. Tjänster som riktar sig till alla medborgare, exempelvis snöröjning och parkunderhåll, ska upphandlas.

Den fjärde styrprincipen är delegerat ansvar och befogenheter. Ansvaret ska ligga på lägsta effektiva nivå. I Nacka har den kommunala produktionen stort utrymme att själva besluta hur deras verksamhet ska utformas. Principen är viktig för att de på bästa sätt ska kunna möta konkurrensen inom sitt område.

ENKEL OCH TYDLIG ORGANISATION

Kommunfullmäktige, som väljs av medborgarna vart fjärde år, är kommunens högsta beslutande organ. I kommunfullmäktige sätter

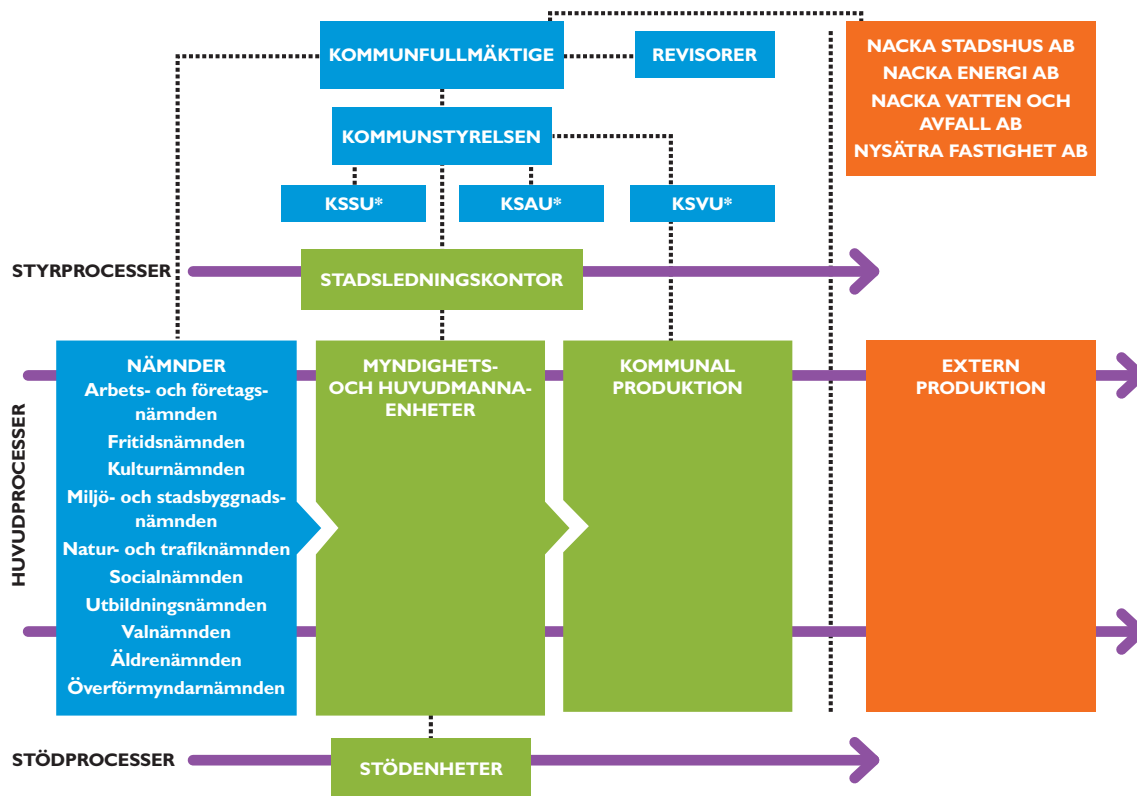
de folkvalda upp mål för vad kommunen ska uppnå och hur pengarna ska fördelas. Målen följs upp under året i tertial- och helårsbokslut i kommunfullmäktige.

Nacka kommun finansierar produktion av tjänster och service, till exempel skola och äldreomsorg. Tjänsterna och servicen utförs av den som på bästa sätt kan erbjuda det Nackaborna har rätt till. Det kan vara kommunens produktionsverksamhet, ett företag eller en förening.

Kommunen har myndighets- och huvudmannaheter som ser till att de beslutsfattande politiska organen har tillräcklig information för att fatta beslut. Enheterna planerar och fattar också myndighets- respektive tillsyns-

beslut. Det kan till exempel gälla bygglov och serveringstillstånd. Myndighets- och huvudmannaheterna samspelar så att de politiska besluten blir verklighet för dem som lever, verkar och vistas i Nacka. Dessutom finns stödenheter som personal, ekonomi och kommunikation.

Nackas organisation är enkel och tydlig. Cheferna har fullt ansvar över sin enhet för att på ett flexibelt sätt kunna samarbeta med andra och lösa sina uppdrag på bästa sätt.

* KSSU = kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott, KSAU = kommunstyrelsens arbetsutskott
KSVU = kommunstyrelsens verksamhetsutskott

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Nacka och omvärlden

Under 2017 förstärktes högkonjunkturen och befolkningen i Sverige växte. Nacka blev 100 000 invånare, takten i bostadsplaneringen ökade och kommunens satsningar på stadsutveckling och infrastruktur intensifierades. Företagsklimatet låg fortsatt i topp och resultatet från medborgarundersökningen visar på nöjda Nackabor.

FÖRSTÄRKT HÖGKONJUNKTUR

Högkonjunkturen i svensk ekonomi förstärktes under 2017, BNP ökade med 2,4 procent. Ekonomin har fått fortsatt draghjälp av att konjunkturen förstärktes globalt vilket gynnat exportindustrin. Investeringarna, där framförallt bostadsinvesteringarna ökade särskilt snabbt, bidrog till att ytterligare förstärka högkonjunkturen.

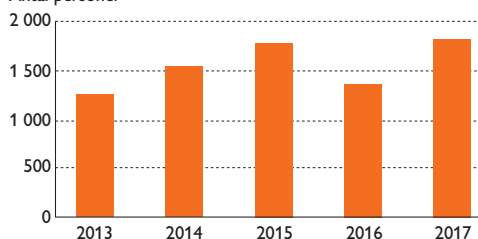
Högkonjunkturen märks tydligast på arbetsmarknaden. Efterfrågan på arbetskraft är stark och sysselsättningen har ökat snabbt, framför allt bland utrikes födda. Sysselsättningen ökade främst inom den privata tjänstesektorn och byggbranschen men också inom kommunsektorn. Arbetslösheten i Sverige var vid utgången av 2017 omkring 6 procent. Nacka har betydligt lägre arbetslöshet än riksgenomsnittet, i december 2017 var motsvarande siffra för kommunen 3 procent. Trots det starka arbetsmarknadsläget har löneökningarna inte tagit fart och inflationen har varit låg även om den stundtals legat kring 2 procent.

KOMMUNERNAS EKONOMI

Kommunernas samlade resultat för 2017 blev 23,7 miljarder kronor. Det ska jämföras med ett resultat på 21,7 miljarder kronor för 2016. En fortsatt snabb ökning av skatteintäkter, ökade statsbidrag och stora exploateringsvinster har bidragit till resultatet.

BEFOLKNINGSTILLVÄXTEN I NACKA 2013–2017

Antal personer

Kommunerna står inför flera utmaningar till följd av att befolkningen växer snabbt, särskilt i yngre och äldre åldrar. Under 2017 ökade befolkningen i Sverige med cirka 58 000 personer och vid årsskiftet 2017/2018 var folkmängden över 10 miljoner. Befolkningsökningen ställer krav på investeringar i infrastruktur, bostäder, skol- och idrottslokaler.

Bristen på kvalificerad arbetskraft utgör ytterligare en utmaning för kommunerna. Efterfrågan på lärare, socialsekreterare och andra grupper väntas öka kraftigt och svårigheten att rekrytera utbildad personal pressar upp kostnaderna.

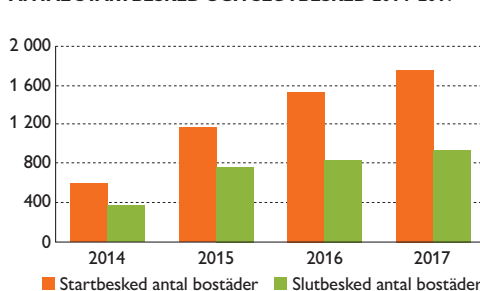
NACKA VÄXER OCH BLEV 100 000

Även i Nacka väntas befolkningen öka snabbt. Under våren 2017 nåddes en viktig milstolpe då befolkningen passerade 100 000 personer. Det gör Nacka till landets 16:e största kommun. I slutet av året var invånarantalet 101 231 vilket är en ökning med 1 872 personer. Ökningen berodde på födelseöverskott och inflyttning.

ÖKAD TAKT I BOSTADSPLANERINGEN

Till 2030 ska Nacka ge plats för 140 000 invånare, det betyder att cirka 20 000 nya bostäder och 15 000 arbetsplatser behöver byggas. Under 2017 började 1 750 bostäder byggas, 943 bostäder färdigställdes, vilket är en ökning med 12 procent jämfört med 2016. Sedan 2014 har byggandet av 5 000 bostäder påbör-

ANTAL STARTBESKED OCH SLUTBESKED 2014–2017

jats och närmare 3 000 bostäder färdigställdes i Nacka.

Ett antal markanvisningar har genomförts under året. Totalt har fem markanvisningar med sammanlagt 530 bostäder avslutats, varav 60 bostäder i Orminge och 470 bostäder i centrala Nacka och i Sickla Planiaområdet. De detaljplaner som antagits under året skapar förutsättningar för 1 400 bostäder och 35 000 kvadratmeter verksamhetsyta.

STADSUTVECKLING OCH SATSNINGAR PÅ INFRASTRUKTUR

Nacka kommun har kommit överens med staten, Stockholms läns landsting, Stockholms stad, Solna stad och Järfälla kommun om en utbyggnad av tunnelbanans blå linje. Avtalet innebär tre stationer i Nacka: Sickla, Järla och Nacka. Bygget startar år 2019 och beräknas ta 7–8 år. Under året påbörjades en rad förberedande arbeten i Sickla, Järla och Skvaltån. Cirka 13 500 av de nya bostäder som ska byggas i Nacka ingår som en del i tunnelbaneavtalet.

NACKA STAD TAR FORM

Utvecklingen av Nackas centrala delar fortsätter. Under året har planeringen kommit ett steg närmare Nacka stad som ska erbjuda sammanhängande bebyggelse, bättre infrastruktur och attraktiva park- och mötesplatser. Sammanlagt innehåller stadsbyggnadsprojektet 4 000 nya bostäder. Det projekt som har kommit längst i planeringen är Nya gatan med 600 bostäder och lokaler. Mötesplats Nacka är det enskilt största projektet. Det omfattar 350 bostäder, överdäckning och flytt av motorväg 222, bussterminal under mark, tunnelbanestation samt en park på överdäckningen.

TVÄRBANAN TILL SICKLA STATION

Under hösten 2017 blev tvärbanans förlängning från Sickla Udde till Sickla station klar. Därmed har Sickla station fått en gemensam hållplats som underlättar bytet mellan Tvärbanan, Saltsjöbanan, bussar och på sikt även tunnelbanan.

UTVECKLING AV LOKALA CENTRUM

Även Nackas lokala centrum utvecklas, med planer för nya bostäder, verksamheter och utvecklad service. Orminge centrum fyllde 50 år vilket firades. Flera markanvisningar har avslutats och detaljplanearbete pågår inom projekten Knutpunkten, Sarvträsk, Ormingehus och Nybackakvarteret.

I Älta centrum fortsätter planeringen av nya bostäder, förskolor och andra verksamheter. I Fisksätra har planprogrammets inriktning blivit mer konkret, med fokus på centrum och stationen. Nya utvecklingsförslag tas även fram för Saltsjöbadens centrum.

LYCKAT MOTTAGANDE AV NYANLÄNDA

Sveriges kommuner har under året tagit emot sammanlagt 23 600 nyanlända personer med uppehållstillstånd som anvisats av Migrationsverket. Enligt beslut av riksdag och länsstyrelse skulle Nacka förse 370 nyanlända personer med bostäder. Samtliga hade uppehållstillstånd och 28 var ensamkommande barn. I december hade Nacka ordnat boende för alla anvisade nyanlända.

Under året avsatte Nacka 300 miljoner kronor för bostäder till nyanlända. Genom befintliga boendelösningar, som köp av bostadsrätter, privatuthyrningar samt egen produktion, säkerställde kommunen att det fanns bostäder till alla som anvisats till Nacka.

BRA FÖRETAGSKLIMAT OCH FLER FÖRETAG

När Svenskt Näringsliv rankade kommunernas näringslivsklimat 2017, vann Nacka återigen en

tredjeplats. För andra året i rad visar Företagarnas lönsamhetsrapport att Nacka ligger i topp bland Sveriges kommuner. Av Nyföretagarbarometern framgår att det startar tre nya företag varje dag. Därmed hamnar Nacka på elfte plats bland landets 290 kommuner.

NACKA I VÄRLDEN

Syftet med kommunens internationella arbete är att utveckla servicen till Nackaborna. I linje med visionen om öppenhet och mångfald behöver kommunen lära av andra och samarbeta internationellt.

Många av Nackas skolor bedriver internationellt samarbete och har vänorter. Utöver detta har stadsutveckling varit i fokus och ett samarbete som bygger på ömsesidigt utbyte har etablerats med den spanska staden Bilbao. Nacka lär om bland annat stadsutveckling, och Bilbao om Nackas kundvalssystem.

Kommunen har medverkat i nätverket EUOROCITIES konferenser, Städernas långsiktiga investeringar. Bland annat har hållbara upphandlingar och effekterna av politiska åtgärder för att stödja lokalt företagande diskuterats.

Under året gjordes en rad studiebesök till Köpenhamn för att samla erfarenheter och inspiration kring det offentliga rummet. Detta ska tas i bruk när Nacka bygger stad.

Ett tvåårigt projektsamarbete mellan sex europeiska städer avslutades. Städerna har delat erfarenheter om stadsplanering utifrån faktiska utmaningar i respektive stad.

Kommunen har också gjort utbytes- och erfarenhetsbesök hos de nordiska grannländerna kring integration och vuxenutbildning,

men också för att inspireras av innovation och medborgardialog.

NÖJDA NACKABOR

Statistiska centralbyråns (SCB) årliga medborgarundersökning visar att Nackaborna generellt sett är nöjda med att bo i kommunen och med hur verksamheterna sköts.

Nacka kommun är bland de tio procent bästa kommunerna både när det gäller nöjdhet med kommunen som plats att bo och leva på (Nöjd-Region-Index) och nöjdhet med kommunens verksamheter (Nöjd-Medborgar-Index). Förskolan, grundskolan och gymnasieskolan fortsätter vara områden där Nackaborna sätter höga betyg och är mycket nöjda.

De specifika områden där Nacka fått högst betygsindex är vatten och avlopp samt rekommendation (66 procent av Nackaborna kan starkt rekommendera vänner och bekanta att flytta till Nacka).

Minst nöjda är Nackaborna med möjligheterna till insyn och inflytande över kommunala beslut och verksamheter (Nöjd-Inflytande-Index). Även om området ligger förhållandevis lågt visar Nacka ett bättre resultat än de flesta andra deltagande kommuner.

I medborgarundersökningen mäts nöjdhet inom olika områden. Tabellen Medborgarundersökning 2017 visar hur Nacka placerar sig i förhållande till de övriga 131 kommuner som deltog.

MEDBORGARUNDERSÖKNING 2017

	Nacka	Medel
Nöjd-Medborgar-Index	↗ ★ 64	55
Bemötande och tillgänglighet	↘ 58	56
Förskolan	↗ ★ 75	65
Grundskolan	★ 71	59
Gymnasieskolan	↗ ★ 70	59
Äldreomsorgen	↘ 54	52
Stöd för utsatta	↗ 59	49
Räddningstjänsten	↗ 77	76
Gång- och cykelvägar	↗ 61	55
Gator och vägar	↘ 59	55
Idrotts- och motionsanläggningar	65	61
Kultur	64	62
Miljöarbete	↗ 62	57
Renhållning och sophämtning	69	69
Vatten och avlopp	↗ 83	78

	Nacka	Medel
Nöjd-Region-Index	↘ ★ 71	60
Rekommendation	↘ ★ 78	64
Arbetsmöjligheter	↗ 62	57
Utbildningsmöjligheter	↘ 63	61
Bostäder	↗ 58	52
Kommunikationer	↗ 65	61
Kommersiellt utbud	69	62
Fritidsmöjligheter	↘ 67	61
Trygghet	↘ 64	57
	Nacka	Medel
Nöjd-Inflytande-Index	↘ 45	40
Kontakt	48	49
Information	↗ 60	55
Påverkan	↘ 42	42
Förtroende	↘ 48	48

Starkt ekonomiskt resultat

Nacka kommun redovisade ett resultat på 697 miljoner kronor för år 2017. De flesta nämnder och verksamheter redovisade positiva resultat jämfört med budget. Investeringsvolymen var den högsta någonsin och den redan låga låneskulden sjönk ytterligare till den historiskt lägsta nivån 250 miljoner kronor. Kommunens finansiella ställning är därmed mycket god.

STARKT RESULTAT

Nacka kommun redovisar ett ekonomiskt resultat på 697 miljoner kronor för år 2017. Resultatet överstiger budget med 531 miljoner kronor och är 522 miljoner kronor högre än 2016. Försäljning av mark, högre skatteintäkter och överskott i de flesta nämnder ligger bakom det positiva resultatet.

Den största försäljningsintäkten kommer från Henriksdalsberget där bostadsrättsföreningarna fått möjlighet att köpa loss sin mark som tidigare varit tomträtt. Skatteintäkterna blev 55 miljoner kronor högre under 2017 främst på grund av att skatteunderlaget ökade bland kommunens medborgare.

Den stärkta ekonomistyrningen fortsätter att ge resultat. Åtta av tio nämnder har en ekonomi i balans eller överskott. De största överskotten finns hos utbildningsnämnden, äldrenämnden, socialnämnden och natur- och trafiknämnden. De nämnder som har underskott är kommunstyrelsen och arbets- och företagsnämnden. En stor del av kommunstyrelsens underskott kan hänföras till tilläggsavtalet för medfinansiering av tunnelbaneutbyggnaden (som är planerat men inte budgeterat) och till

ökade kostnader för seniorboendet Sjötäppan och omsorgsverksamheten inom den kommunala produktionsverksamheten Valfärd samhällsservice. För båda nämnderna finns underskott kopplat till det ökade flyktningmottagandet och minskad ersättning från staten.

KOMMUNENS BALANSKRAVSRESULTAT

Enligt kommunallagen ska kommunernas intäkter vara större än kostnaderna, det så kallade balanskravet. Balanskravsresultatet visar årets resultat rensat från intäkter och kostnader, som inte hör till den löpande verksamheten. Revinster från försäljning av anläggningstillgångar ska dras av från balanskravsresultatet. 2017 års balanskravsresultat blev 162 miljoner kronor före avsättning till resultatutjämningsreserven.

Flyktningkostnaderna, som kan hänföras till att staten inte tillräckligt snabbt tar sitt ansvar för asylsökande ungdomar som fyllt 18 år och för att inte tillräckligt snabbt ta fram etableringsplaner för de nyanlända som anvisats till Nacka, bidrar till att dra ner balanskravsresultatet med 27 miljoner kronor. Balanskravsresultatet motsvarar drygt 3,2 procent av skatteintäkterna och generella statsbidrag. Det

innebär att kommunen uppfyller kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Inom ramen för eget kapital avsätts 100 miljoner kronor till sanering av mark och resterande medel används för att finansiera kommande investeringar.

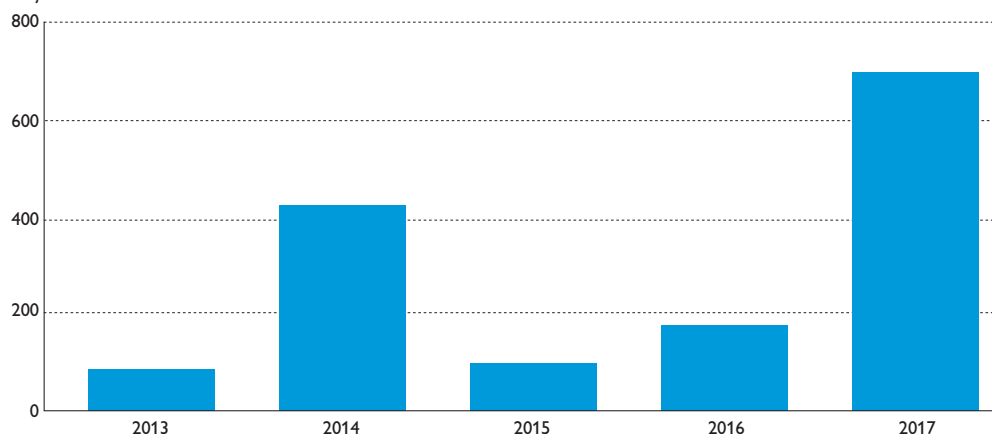
SKATTER, GENERELLA STATSBI DRAG OCH UTJÄMNING

Den största delen av kommunens intäkter utgörs av skattemedel. Övriga intäkter kommer från avgifter och taxor samt statliga bidrag. De statliga bidragen kan vara generella, då får kommunerna använda bidraget där kommunen anser att det behövs mest. Statliga bidrag kan även vara riktade, då ska bidragen gå till specifika verksamheter, till exempel flyktningmottagande eller kvalitetsutveckling inom skolan.

2017 uppgick kommunens skatteintäkter till 5,2 miljarder kronor, vilket är en ökning med 242 miljoner kronor från år 2016. Jämfört med budget visar skatteintäkter, inklusive generella statsbidrag och utjämningsbidrag, tillsammans ett överskott på 53 miljoner kronor. En positiv avvikelse på 55 miljoner kronor gäller skatteintäkter, en negativ avvikelse på 2 miljoner

KOMMUNENS EKONOMISKA RESULTAT 2013–2017

Miljoner kronor

KOMMUNENS BALANSKRAVSRESULTAT ÅR 2017

Balanskravsresultat 2017, miljoner kronor

Årets resultat	697
Reducering av samtliga realisationsvinster	-649
Vissa realisationsvinster enligt undantagsmöjligheter	115
Orealiserade förluster i värdepapper	
Återföring av orealiserade förluster i värdepapper	
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	162
Reservering till resultatutjämningsreserv (RUR)	0
Disponering från resultatutjämningsreserv (RUR)	0
Balanskravsresultat	162
Avsättning till sanering inom eget kapital	100
Balanskravsresultat efter avsättning	62

kronor avser generella statsbidrag och utjämningsbidrag. I de ökade skatteintäkterna ingår också avräkning för år 2016 på 5 miljoner kronor och för år 2017 på 10 miljoner kronor.

Skattekraften i kommunen var högre än budgeterat, 286 235 kronor per invånare, i förhållande till 283 281 kronor per invånare enligt budget. Skatteintäkterna har dock ökat mer än inkomstutjämningsbidraget. Kostnadsutjämningsbidraget ger ett minskat bidrag för året jämfört med budget.

För att ge alla kommuner lika förutsättningar finns ett utjämningsystem mellan landets kommuner. I inkomstutjämningsbidraget tillhör Nacka kommun en av de få kommuner som betalar in pengar. Under 2017 betalade Nacka kommun 552 miljoner kronor till övriga kommuner i inkomstutjämningsbidraget. I kostnadsutjämningsbidraget fick kommunen 294 miljoner vilket beror på att vi har en relativt ung befolkning med många barn i förskola och skola. I utjämningsbidraget för kostnader enligt lagen om stöd till vissa funktionshindrade (LSS) betalade kommunen 83 miljoner kronor år 2017.

Välfärdsmiljarden ger 17,6 miljoner kronor, vilket är i linje med budget. Byggbonusen ger

31,9 miljoner kronor, vilket är 6,9 miljoner kronor mer än budgeterat. Fastighetsavgiften ökade med cirka 6 miljoner kronor, bland annat till följd av att inkomstbasbeloppet ökat. Därmed har basen för beräkningen av avgiften för småhus höjts.

VERKSAMHETENS INTÄKTER

Intäkterna från de kommunala verksamheterna uppgick år 2017 till 1,9 miljarder kronor. Jämfört med 2016 är det 0,5 miljarder kronor högre. Detta förklaras till stor del av försäljning av kommunägd mark. Den enskilt största posten utgörs av att bostadsrättsföreningarna på Henriksdalsberget köpte loss den markföreningarna nyttjar.

Kommunens största intäkter på 544 miljoner kronor avser bidrag från staten i form av arbetsmarknadsbidrag, ersättning från Försäkringskassan, momskompensation och ersättning från Migrationsverket. Jämfört med 2016 har statsbidragen minskat med 50 miljoner kronor.

Den näst största intäktskällan på 227 miljoner kom från taxor och avgifter som Nackaborna betalar för tjänster från kommunens olika verksamheter, till exempel barnomsorg

och bygglov. Vatten och avfall bolagiserades den 1 september 2016, när Nacka vatten och avfall AB bildades, därför är de totala intäkterna för taxor och avgifter 2017 lägre än 2016.

Under 2017 har reavinster från försäljningar av tommark uppgått till 551 miljoner kronor, varav cirka 534 miljoner kronor kommer från försäljning av mark till bostadsrättsföreningar på Henriksdalsberget. Cirka 17 miljoner kronor avser andra tomtförsäljningar. Eftersom kommunen återhyr en del av fastigheterna som såldes till Hemsö Fastighets AB fördelas reavinsten för de objekten ut på hyrestiden. Detta har påverkat intäkterna under året med 18 miljoner kronor. Reavinsterna från försäljning av exploateringsmark och övrigt uppgick till 80 miljoner kronor, varav 67 miljoner kronor avser försäljning till Järntorget, HSB Telegrafberget och Ältadalen Bonava Sverige AB.

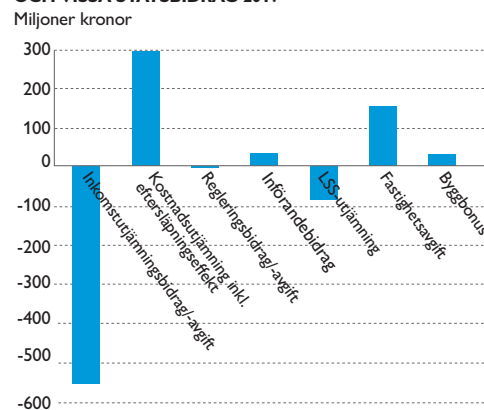
VERKSAMHETENS KOSTNADER

De kommunala verksamheternas kostnader uppgick till 6,1 miljarder kronor år 2017. Det är en ökning med 197 miljoner kronor, vilket motsvarar 3,3 procent jämfört med år 2016.

De största kostnadsposterna är löner och sociala avgifter för kommunens anställda, vilket uppgick till 2,3 miljarder kronor. Det är en ökning med 76 miljoner kronor eller 3,5 procent, jämfört med 2016. Av ökningen utgjordes 2,6 procent av löneökningar.

NACKA KOMMUNS UTFALL I UTJÄMNING OCH VISSA STATSBIIDRAG 2017

Köp av huvudverksamhet från externa anordnare uppgick till 2,4 miljarder kronor och har minskat med 17 miljoner kronor jämfört med år 2016. Detta förklaras av att kommunen inte längre köper vatten och sophämtning då dessa verksamheter har bolagiserats.

LÅGA RÄNTEKOSTNADER OCH HISTORISKT LÅG LÅNESKULD

Under året var de finansiella intäkterna 29 miljoner kronor, vilket är 3,6 miljoner kronor lägre än budget. Intäkterna kommer dels från utdelning från kommunens bolag, dels från ränteintäkter på placerade medel och lån till koncerninterna bolag. De lägre finansiella intäkterna förklaras främst av ett något lägre uttag av utdelning från Nacka stadshus AB under år 2016.

De finansiella kostnaderna var 40 miljoner kronor vilket är 9 miljoner kronor högre än budgeterat. I de finansiella kostnaderna ingår främst ränta på upplåning med 27,1 miljoner kronor och ränta på pensionsavsättningar med 11,5 miljoner kronor.

Kommunen har under året kunnat dra nytta av det låga ränteläget, då viss upplåning har skett till negativ ränta. Förtida lösen av swappar, som ingår i räntekostnaden, uppgår till cirka 21 miljoner kronor och är orsaken till att de finansiella kostnaderna är högre än budget. Låneskulden minskade under året från 300 miljoner kronor till historiskt låga 250 miljoner kronor i slutet av 2017. Låneskulden

har gått från 20 076 kronor/invånare år 2013, till 2 147 kronor/invånare år 2017.

ÅTTA AV TIO NÄMNDER HÖLL BUDGET ELLER GÅR MED ÖVERSKOTT

De flesta nämnder redovisade en budget i balans eller överskott. De största överskotten återfinns hos utbildningsnämnden, äldrenämnden, socialnämnden samt natur- och trafiknämnden.

Överskottet beror främst på färre barn och elever inom förskola, pedagogisk omsorg och grundskola, minskade kostnader inom hemtjänsten samt senareläggningar av infrastrukturprojekt.

Nämndernas sammanlagda avvikelse är på 38 miljoner kronor. Tilläggsavtalet för tunnelbaneutbyggnaden, som var planerat men inte budgeterat, är av engångskaraktär och ingår med 44 miljoner kronor i kommunstyrelsens budget.

Två nämnder har underskott, kommunstyrelsen och arbets- och företagsnämnden. I kommunstyrelsens negativa avvikelse på 100 miljoner kronor, ingår förutom tilläggsavtalet för tunnelbanan, saneringskostnader på 21 miljoner kronor.

Bland de kommunala produktionsverksamheterna inom kommunstyrelsen redovisar Valfärd samhällsservice underskott. Underskottet uppgår till 21 miljoner kronor och beror framförallt på att extra insatser krävts på seniorboendet Sjötappan. Valfärd skola redovisar ett positivt resultat på 9 miljoner kronor vilket är i nivå med budget.

Enheten för fastighetsförvaltning (före detta lokalenheten) inom kommunstyrelsen redovisar också ett underskott som uppgår till 18 miljoner kronor. Det beror främst på ökade kostnader för nyförvärv och iordningställande av sociala bostäder samt konsult- och omställningskostnader.

Arbets- och företagsnämndens underskott uppgår till 47 miljoner kronor. Det beror främst på att antalet hushåll med nyanlända som sökt ekonomiskt bistånd har ökat, samt på högre kostnader för mottagandet av ensamkommande barn och ungdomar.

FINANSIELLA RESULTATINDIKATORER

Enligt riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska kommunens resultatöverskott ligga på en långsiktig hållbar nivå. Resultatandelen är årets resultat i förhållande till skatteintäkter och utjämning. Vad som är en långsiktig hållbar nivå beror på flera faktorer, såsom kommunens ekonomi i utgångsläget och framtida planer för tillväxt och investeringar. Det behövs en tillräckligt hög resultatnivå i budget för att ha marginaler i ekonomin. På så sätt kan kommunen med säkerhet nå kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Resultatet behövs också för att kunna finansiera investeringar. Målnivån på resultatandelen är en avvägning, kommunens konsumtion i dagsläget ska inte belasta framtida generationer. Samtidigt ska investeringar som görs för framtida medborgare inte

NÄMNDERNAS RESULTAT ÅR 2017

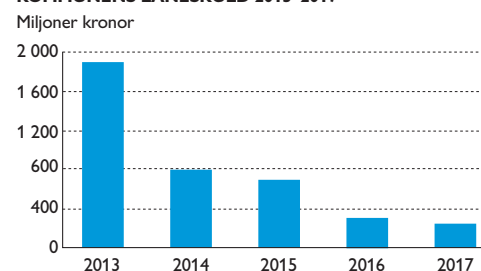
Miljoner kronor	Utfall ack 2017	Budget ack 2017	Avvikelse Utfall-budget	
Kommunstyrelsen totalt	-237	-136	-100	
Kommunfullmäktige (KS)	-6	-6	0	
varav revision	0	-2	2	
Kommunstyrelsen (KS)	-132	-58	-74	
varav tunnelbana	-57	-13	-44	
varav sanering	-21	0	-21	
Stadsledning & stödenheter (KS)	-87	-88	1	
Södertörns brandförsvär (KS)	-37	-38	1	
Fastighetsutveckling (KS)*	3	3	0	
Lokalenheten (KS)**	20	38	-18	
M&H enheter (KS)	10	0	10	
Valfärd skola (KS)	9	9	0	
Valfärd samhällsservice (KS)	-18	3	-21	
Arbets- och företagsnämnden	-224	-178	-47	
Fritidsnämnden	-141	-146	5	
Kulturnämnden	-132	-135	3	
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-32	-32	0	
Natur- och trafiknämnden	-218	-235	18	
Socialnämnden	-696	-718	22	
Utbildningsnämnden	-2 675	-2 711	36	
Äldrenämnden	-750	-775	25	
Överförmyndarnämnden	-8	-8	0	
Finansförvaltningen (skatter, finans, pensioner, reavinst)	5 808	5 240	569	
Summa Nacka kommun	697	166	531	

*Enheten för bygg- och anläggning

**Enheten för fastighetsförvaltning

■ Årsutfall i linje med eller bättre än budget
■ Negativt utfall jämfört med budget

KOMMUNENS LÅNESKULD 2013–2017

i alltför stor omfattning belasta nuvarande Nackabor.

Resultatöverskott på en långsiktigt hållbar nivå

Målet är att resultatöverskottet ska uppgå till minst 2 procent i den ordinarie verksamheten. Årets resultatöverskott, inklusive reavinster, uppgår till 13,6 procent jämfört med året innan då resultatöverskottet låg på 3,6 procent. Målet för 2017–2019 är att resultatandelen ska uppgå till minst 2 procent i ordinarie verksamhet. Räknar man bort realisationsvinster och vissa andra jämförelsestörande intäkter av engångskaraktär blir resultatöverskottet 3,2 procent. Det innebär att kommunen klarar målet om ett resultatöverskott på en långsiktigt hållbar nivå.

Soliditet på en långsiktigt hållbar nivå

I kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning anges att kommunens soliditet ska vara på en långsiktigt hållbar nivå. Soliditeten visar hur stor andel av kommunens tillgångar som har finansierats av eget kapital. Utvecklingen av nyckeltalet har en stark koppling till resultatandelen och självfinansieringsgraden av investeringar. Målet för soliditeten mellan 2017–2019 är att den ska stärkas.

Soliditeten steg till 44,5 procent jämfört med 39,7 procent året innan, vilket är en ökning med 4,8 procentenheter. Förbättringen beror på ett bra resultat för perioden,

försäljningsintäkter för främst mark samt att skuldnivån är fortsatt låg med 250 miljoner kronor i låneskuld. Den låga nivån på låneskulden ger lägre räntekostnader. Kommunens ekonomi stärks långsiktigt. Soliditeten, inklusive ansvarsförbindelser, var 25,9 procent vilket är 7,3 procent bättre än 2016 då motsvarande siffra var 18,6 procent.

Hög självfinansieringsgrad av investeringar

Enligt kommunens riktlinjer för god ekonomisk hushållning ska kommunen sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar. Självfinansieringsgraden visar i vilken mån kommunen finansierar sina investeringar med egna medel, det vill säga med sitt resultat eller med hjälp av försäljningar. Det är av stor vikt att följa nyckeltalet i Nacka, då kommunen står inför en period av stark tillväxt och ett mycket högt investeringstryck. Målen för självfinansieringsgraden mellan 2017–2019 har delats in i två områden:

1. Stadsutvecklingen ska vara

självfinansierad över en femårsperiod

Självfinansiering innebär att inkomsterna ska vara minst lika stora som utgifterna. Uppföljning ska ske över hela stadsutvecklingsportföljen och inte i enskilda projekt. Det ekonomiska resultatet i den samlade projektportföljen för stadsutvecklingsekonomin ska vara i ekonomisk balans för perioden 2016–2020. I resultatet får reavinster från exempelvis försäljning av mark medräknas.

En prognos baserad på samtliga pågående och planerade projekt visar i nuläget en stadsutvecklingsekonomi i balans för hela perioden 2016–2030.

Prognoser har även gjorts för tre femårsperioder. Den första perioden avser 2016–2020 och i beräkningarna ingår delar av flera stora infrastrukturprojekt, som överdäckningen av väg 222 och upphöjningen av Saltsjöbanan. År 2017 visade den första och andra perioden på underskott medan den tredje perioden genererat överskott.

2. Övriga investeringar ska självfinansieras till hälften

Med övriga investeringar menas alla investeringar som kommunen genomför med undantag för stadsutvecklingsverksamheten. I övriga investeringar ingår till exempel välfärdsinvesteringar när kommunen själv investerar, exempelvis bygger en skola. Med egna medel menas att pengarna kommer från ett positivt resultat, avskrivning eller från försäljning. Målet om självfinansiering av övriga investeringar uppnås.

När kommunens löpande verksamhet har finansierats bör en tillräckligt stor del av skatteintäkterna återstå för att investeringarna ska kunna finansieras. Nyckeltalet självfinansieringsgrad av investeringar visar hur stor del av investeringarna som kommunen har finansierat med egna medel. År 2017 var 110,5 procent av övriga investeringar finansierade med

UTFALLET FÖR DE FINANSIELLA RESULTATINDIKATORERNA 2017

Målnivå 2017 enligt Mål och budget 2017–2019

	Utfall 2017	Utfall 2016
Resultatöverskott (>2%)	3,2% (13,6%)*	2,2% (3,6%)*
Soliditeten ska öka över tid (>38%)	4,8%-enheter	1,3%-enheter
Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod	ej nått	ej nått
Övriga investeringar ska självfinansieras till 50 procent	110,5%	80,2%

*resultatöverskott i parentes anger resultatandelen inklusive reavinster

egna medel. Det är en bra nivå och ger goda förutsättningar till ytterligare investeringar kommande år.

REKORDHÖG INVESTERINGSNIVÅ

Kommunens nettoinvesteringar uppgick under året till 1,1 miljarder kronor, vilket är en ökning med 400 miljoner kronor jämfört med 2016.

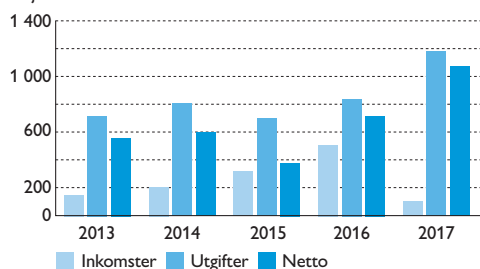
Den genomsnittliga investeringsnivån den senaste femårsperioden är 670 miljoner kronor. De största investeringarna under 2017 gjordes inom exploatering, gata, väg och fastighet.

- 450 miljoner kronor till infrastruktur och exploatering, exempelvis vägar, belysning, park och mark
- 300 miljoner kronor till skol- och förskolelokaler
- 300 miljoner kronor till bostäder för sociala ändamål
- 50 miljoner kronor till idrottsanläggningar
- 10 miljoner kronor till kultur, äldre och övrigt

Årets nettoinvesteringar motsvarade 10 800 kronor per invånare, en ökning med 3 800 kronor jämfört med förra året.

NETTOINVESTERINGAR 2013–2017

Miljoner kronor

DE FEM STÖRSTA PÅGÅENDE INVESTERINGSPROJEKTEN 2017

- Rödmyrans skola, en ny skolbyggnad på Myrsjöskolan i Boo, ska inrymma låg- och mellanstadieskola med serveringskök och matsal. Inflyttningen är planerad till höstterminen 2018. Årets utgifter uppgick till 76 miljoner kronor, de totala utgifterna för projektet uppgår till 116 miljoner kronor.
- Nybyggnation av Utskogens förskola med plats för åtta avdelningar och 160 barn samt eget tillagningskök. Förskolan färdigställdes hösten 2017. Årets utgifter uppgick till 45 miljoner kronor, de totala utgifterna uppgår till 70 miljoner kronor.
- Nybyggnation av Ältdalens förskola. Ny förskola nära Sigfridsborgs skola med åtta avdelningar och plats för 160 barn samt eget tillagningskök. Årets utgifter uppgick till 41 miljoner kronor, de totala utgifterna uppgår till 46 miljoner kronor.
- Norra Skuru. Området på västra sidan av Skurusundet får vatten, avlopp, nya bostäder, förskola samtidigt som kulturhistoriska värden bevaras. Årets utgifter uppgick till 37 miljoner kronor och inkomsterna till 2 miljoner kronor. Totalt har projektet nettoutgifter på 91 miljoner kronor.

- Mötesplats Nacka, förflyttning och överdäckning av Värmdöleden samt en ny buss-terminal i anslutning till tunnelbanan. Årets utgifter uppgick till 33 miljoner kronor, de totala utgifterna uppgår till 52 miljoner kronor.

STADSHUSKONCERNEN

Nacka kommun äger ett fåtal bolag som ingår i Stadshuskoncernen. Koncernen består av Nacka stadshus AB, Nacka energi AB, Nacka energi försäljnings AB och Nacka vatten och avfall AB. Nysätra fastighets AB har under året avvecklats enligt beslut av kommunfullmäktige. Likvidation slutfördes i februari 2018. Resultatet i koncernen blev 57,1 miljoner kronor för 2017. I den sammanställda redovisningen där kommunen och bolagen läggs ihop uppgick resultatet till 709 miljoner kronor.

DE STÖRSTA PÅGÅENDE INVESTERINGSPROJEKTEN UNDER 2017

Tusentals kronor	IB	Aktiverad	Inkomster	Utgifter	Netto	UB
Myrsjöskolan nybyggnation	-39 536	0	0	-76 183	-76 183	-115 719
Utskogens förskola nybyggnation	-25 003	69 675	0	-45 262	-45 262	-590
Sigfridsborgs förskola nybyggnation	-4 927	0	0	-40 978	-40 978	-45 905
Norra Skuru	-56 812	0	2 043	-36 529	-34 486	-91 298
Mötesplats Nacka	-19 406	9 811	0	-32 746	-32 746	-42 342
Kummelnäs område F	-18 531	5 098	40 075	-26 695	13 380	-5 151
Område Y och Z, Bo 1:51	-18 422	0	1 733	-26 094	-24 360	-42 782
Myrsjö bollhall nybyggnation	-929	0	0	-25 829	-25 829	-26 759
Reinvestering vägnät	0	0	3 949	-25 415	-21 466	-21 466
Samordning centrala Nacka	-8 003	0	149	-23 421	-23 272	-31 275
Svärdso, tillfälliga bostäder	0	0	-58	-21 631	-21 689	-21 689
Vikingshillsvägen	-19 776	0	77	-20 737	-20 660	-40 437
Gång- och cykelväg Värmdövägen	-5 245	0	-1 692	-19 876	-21 568	-26 813
Samordning Sickla-Plania	-10 303	0	0	-19 378	-19 378	-29 681
Fotbollstält, Nacka IP	-1 870	0	0	-17 914	-17 914	-19 783

Övergripande måluppfyllelse

Nacka kommun har höga mål för välfärden och servicen till Nackaborna. Det gäller även målen för livsmiljön i kommunen. Medborgare och kunder ska ha valfrihet, få den bästa kvaliteten och vara bland de nöjdaste kommuninvånarna i landet – oavsett om det handlar om förskola, skola, hemtjänst, bygglov eller något annat av kommunens uppdrag.

Nacka kommun har fyra övergripande mål som gäller för all verksamhet: bästa utveckling för alla, attraktiva livsmiljöer i hela Nacka, stark balanserad tillväxt samt maximalt värde för skattepengarna. För varje mål har kommunfullmäktige beslutat om underliggande fokusområden och målsatta resultatindikatorer för nämnderna. Utfallet för varje resultatindikator redovisas i bilaga 1. Här redovisas målen med exempel på goda resultat men även områden där målen inte uppnåtts lyfts fram.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING

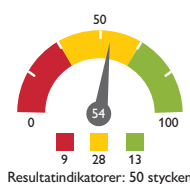
Enligt kommunallagen ska kommunen ha god ekonomisk hushållning. Innebörden är att kommunen ska använda skattemedel på ett effektivt sätt och att varje generation ska bära kostnaderna för den kommunala service som konsumeras. I Nacka kommun innebär god ekonomisk hushållning att:

- Uppfyllelsegraden av de övergripande målen är god
- Kommunens resultatöverskott och soliditet ska ligga på en långsiktigt hållbar nivå
- Kommunen ska sträva efter en hög självfinansieringsgrad av investeringar, både inom ramen för stadsutveckling och för övriga investeringar

Utifrån detta har en bedömning för året gjorts. Den samlade bedömningen är att verksamheten i allt väsentligt bedrivs på ett sätt som är förenligt med kraven för god ekonomisk hushållning. För verksamheten bedöms måluppfyllelsen vara god. Många verksamheter i Nacka är bland landets bästa. Kommunens resultatöverskott och soliditet har stärkts långsiktigt och självfinansieringsgraden av investeringar är hög. För stadsutvecklingen uppnås inte målet om en självfinansiering under den första och andra femårsperioden.

BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA

Nackaborna är nöjda med hur kommunen sköter sina verksamheter. I Statistiska centralbyråns (SCB) medborgarundersökning 2017 ligger Nacka bland de tio procent bästa av de medverkande kommunerna. Mest nöjda är Nackaborna med förskolan, grundskolan och gymnasieskolan samt med vatten och avlopp.

Fortsatt goda elevresultat

Nackas skolor har generellt mycket goda elevresultat. Meritvärdet för årskurs 9 har förbättrats jämfört med föregående år, liksom andelen elever som blev behöriga till gymnasieskolan. Det genomsnittliga meritvärdet var 265 för samtliga elever i Nacka, vilket är högre än riksnittet på 223,5.

94 procent av eleverna blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. 96 procent av avgångseleverna tog sin gymnasieexamen, jämfört med 89 procent i länet. Betygspoängen låg på 15,2 jämfört med 14,5 i länet. Det är de högsta värdena för Nackas gymnasieelever sedan den nuvarande gymnasieskolan infördes år 2011.

94 procent av eleverna i årskurs 9 nådde kunskapskraven i alla ämnen, för gymnasieskolan låg motsvarande andel på 95 procent. För grundskolan har andelen ökat över tid, men däremot minskat något jämfört med 2016. För gymnasieskolan är nivån oförändrad sedan 2016.

Resultaten från kvalitetsenkäter i grund- och gymnasieskolor visar att områdena stimuleras och elevinflytande har försämrats. Alltför många elever i grundskolan upplever att de inte får återkoppling på hur de ska förbättra sina resultat. Gymnasieeleverna ger låga omdömen på enkätfrågor om motivation och inflytande.

Goda resultat inom kommunal vuxenutbildning

Under 2017 har cirka 4 500 elever passerat den kommunala vuxenutbildningen. Nio av tio kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning och grundläggande vuxenutbildning avslutade kursen med godkänt betyg eller högre. Sammantaget är vuxenskolornas resultat goda, vilket verifieras av elevers nöjdhet, där Nackas resultat ligger högre än genomsnittet i länet.

Fler började läsa svenska för invandrare under 2017. Stort fokus har varit att höja andelen elever som fullföljer utbildningen med godkänt betyg samt att höja takten på genomströmningen i utbildningen. 35 procent av eleverna uppnådde godkänt betyg senast terminen efter kursstart, vilket är ett lågt resultat.

Kortare etableringsprocess och jobbspår för nyanlända

Arbetsförmedlingen och Nacka kommun har sedan tidigare ingått en överenskommelse om en gemensam etableringsprocess för nyanlända flyktingar. Målet är att insatserna från kommunen och arbetsförmedlingen ska samordnas bättre. Under året har handläggningstiderna för det så kallade glappet mellan ersättningsformerna för asylsökande minskat från 114 dagar till 42 dagar.

Under 2017 initierade kommunen tillsammans med arbetsförmedlingen ett nytt arbetsmarknadsprojekt, lokala jobbspår. I jobbspåren kombineras yrkeskurser med arbetsplatsförlagt lärande inom olika bristyrken. Projektet startas under 2018 och det förväntade resultatet är att etableringstiden för nyanlända på arbetsmarknaden kortas.

Sveriges föreningsvänligaste kommun

Under 2017 utsågs Nacka till Sveriges föreningsvänligaste kommun. Priset är instiftat av organisationen Sveriges föreningar.

Nacka kommun har investerat 50 miljoner kronor i kommunens anläggningar för idrott och fritid. Utöver renoveringar av befintliga anläggningar har nya anläggningar tillkommit, bland annat fotbollstältet på Nacka idrottsplats som möjliggör fotbollsträning året runt. Enligt studien Ung livsstil anser 87 procent av ungdomarna i högstadiet att det finns ett brett utbud av fritidsaktiviteter i kommunen.

En nationell jämförelse visar att fritidsutbudet är mer jämlikt i Nacka än på nationell nivå, 45 procent flickor och 55 procent pojkar är aktiva, jämfört med riket där fördelningen är 40 procent kvinnor och 60 procent män.

Kulturverksamhet med hög kvalitet

Genom kulturpengen får alla elever i Nacka ta del av ett professionellt kulturbud. I årets kundundersökning om kvalitet på kulturutbudet svarar hälften av eleverna i årskurs åtta att de upplever att de tar del av kulturverksamhet med hög kvalitet. För elever i årskurs sex är motsvarande siffra 61 procent. Resultatet ligger något lägre, eller på en jämförbar nivå med 2016.

Biblioteken i Nacka lockar fler besökare än i övriga länet och kundnöjdheten är fortsatt hög. Under 2017 har 1,2 miljoner besök gjorts på biblioteken. Nackaborna gjorde i genomsnitt 11,5 biblioteksbesök per person, jämfört med biblioteken i länet där antalet årliga besök är sju.

Fler får stöd i tidigt skede

Fler Nackabor är i behov av stöd och hjälp, vilket de får i ett tidigt skede. Ett exempel på detta är den nya satsningen Bryggan i Fisksätra. Bryggan är en öppen mottagning för föräldrar, barn och ungdomar som är i behov av rådgivning, stöd och behandling.

Insatser för våldsutsatta, för våldsutövare och för unga vuxna med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar har utvecklats. SKL:s nationella brukarenkät visar att kunder med funktionsnedsättning som har daglig verksamhet, gruppboende och serviceboende är nöjda med insatserna.

Äldre nöjda med hemtjänst

Nio av tio äldre är nöjda med hemtjänsten. 84 procent uppger att det är tryggt att bo med hemtjänst. Många äldre, närmare hälften, besväras av oro, ångslan eller ångest vilket är oroväckande. Kommunen arbetar kontinuerligt för att fler äldre ska nås av hälsofrämjande insatser. Äldre som har hemtjänst eller bor i särskilt boende är i huvudsak nöjda med de sociala aktiviteter som erbjudits.

ATTRAKTIVA LIVS- MILJÖER I HELA NACKA

Resultatet från SCB:s medborgarundersökning 2017 visar att Nacka kommun ligger i den absoluta toppen bland landets kommuner när Nackaborna bedömer kommunen som plats att bo och leva på. Sju av tio Nackabor kan starkt rekommendera vänner och bekanta att flytta till Nacka, enligt medborgarundersökningen.

Nackas förskolor och skolor ska hålla en hög kvalitet. Andelen förskolor som uppnår minst 80 procent nöjdhet bland föräldrar uppgår till 94 procent. För grundskolan uppgår 70 procent av eleverna att de är nöjda och hälften av gymnasieleverna kan rekommendera sin skola.

Föräldrar och elever uppger att de i hög grad är trygga med förskola och skola. Förskolan ligger kvar på sin höga nivå med 96 procent, grundskolan har minskat från 90 procent år 2016 till 88 procent år 2017. Gymnasieskolan har fortsatt oförändrad hög andel föräldrar och elever som anger att de är trygga med sin skola, 92 procent.

Årets bästa mellanstora cykelkommun

Nacka blev landets bästa mellanstora cykelkommun och hamnade på fjärde plats i Cykelfrämjandets Kommunvelometer som jämför kommunernas arbete med att förbättra cykelinfrastrukturen. Antalet cyklisterna som pendlar till jobbet ökar kraftigt. Kommunen arbetar för att förbättra framkomligheten för cyklisterna och kollektivresenärer genom att säkra kvaliteten på underhåll och skötsel av gator och vägar.

Motionsspåren i Krokhöjden och Nyckelviken har renoverats och två utomhusgym, i Nyckelviken och Velamsund, har färdigställts. Dessutom har ett antal kommunala badplatser rustats upp.

Nackaborna närmast till skyddad natur

Nackas naturområden ska erbjuda möjlighet till fritid och rekreation. 94 procent av Nackaborna anser att de har bra möjligheter att utöva fritidsintressen. Enligt SCB har Nackaborna också länets kortaste medelavstånd till närmaste skyddade naturområde, 600 meter.

I Miljöbarometerns rankinglista för 2017 klättrade Nacka till 16:e plats av 290. Det är en avsevärd förbättring jämfört med fjolårets placering, då kommunen rankades till plats 143.

Lyckad mottagning av nyanlända

De flesta anvisade nyanlända flyktingar har fått boenden. Olika typer av genomgångsbostäder finns i alla kommunaldelar. Kommunen har hyrt in bostäder via privata fastighetsägare, privatpersoner och byggt flerbostadshus på tidsbegränsat bygglov. Dessutom bor nyanlända i bostadsrätter som kommunen köpt in under året och i kommunens egna fastigheter som ställts om till bostäder.

Ökade insatser för trygghet

SCB:s medborgarundersökning 2017 visar att Nackaborna känner sig mer trygga sedan föregående år. För att öka tryggheten har kommunen bland annat arbetat med att förbättra belysningen av gångvägar och parker.

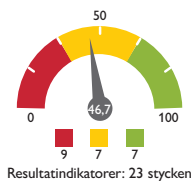
Under 2017 har inga nya äldreboenden öppnats, däremot har andelen platser för personer med demens ökat. Nio av tio kunder i särskilt boende uppger att de bor på det boende som de själva valt.

STARK OCH BALANSE- RAD TILLVÄXT

Målet att bygga 20 000 bostäder och skapa 15 000 nya arbetsplatser till år 2030 kräver bland annat

att takten i bostadsbyggandet ökar och att ett stort antal detaljplaner utarbetas. Under 2017 tillstyrktes detaljplaner som skapar förutsättningar för drygt 1 400 bostäder, målet är 1 670 bostäder/år. Bedömningen är att det finns goda förutsättningar att nå det övergripande målet trots årets avvikelser. Under året har antalet bygglovsärenden ökat med 43 procent, handläggningstiderna har ökat från sex till nio veckor jämfört med föregående år.

Fortsatt bra företagsklimat

Svenskt Näringsliv mäter varje år ett antal indikatorer som visar det lokala kommunala näringslivsklimatet. Nacka placerar sig åter på plats nummer tre vid en helhetsbedömning av landets kommuner. En av dessa indikatorer baseras på företagets bedömning av tillgång till kompetens. Där hamnar Nacka på plats 133, vilket är en förbättring jämfört med 2016.

I takt med det ökade antalet nyanlända Nackabor i kommunen, ökar efterfrågan på arbetsmarknadsåtgärder. Under året har totalt 611 personer deltagit i insatsen jobbpeng, närmare hälften av dem som avslutat insatsen har uppnått egen försörjning.

Totalt sökte 1 174 ungdomar sommarjobb i kommunen, 590 av dessa erbjöds jobb. Nacka kommun finansierade 414 jobb, arbetsförmedlingen bidrog med 42 extra sommarjobb.

Fler ungdomar nås av MiniMaria

Fler ungdomar i Nacka nås av insatser för sitt missbruk genom MiniMaria. Under år 2017 har fler ungdomar fått hjälp. MiniMaria arbetar aktivt med att marknadsföra sin verksamhet gentemot skolor i Nacka för att fånga upp de ungdomar som riskerar att hamna i ett missbruk och ser till att de får hjälp i ett tidigt skede.

Kort kötid till äldreboende

Äldre personer med behov av plats på särskilt boende ska få erbjudande om plats inom tre månader. Under 2017 var den genomsnittliga tiden 19 dagar.

Först i Sverige med att certifiera gode män

Fler Nackabor är i behov av god man och alla ska snabbt kunna få en god man med rätt kompetens. Under 2017 har kommunen infört ett digitalt kunskapstest för alla som vill vara god man. Nacka är därmed den första kommunen någonsin som infört ett system för certifiering av gode män.

MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA

Nackas förskolor och skolor ska hålla en hög kvalitet och i jämförelse med andra kommuner ska de ligga i kvalitetstoppen. Nacka ligger på fjärde plats av de tio kommuner som genomfört en enkätundersökning till föräldrar. Nacka ligger även på fjärde plats när det gäller andelen nöjda elever inom grundskolan.

SKL:s Öppna jämförelser visar att Nackas elevresultat ligger mycket bra jämfört med andra kommuner. Under 2017 låg Nacka på sjunde plats av landets kommuner, såväl för samtliga skolor sammantaget som för de kommunala skolorna.

Ökat ekonomiskt bistånd

Utvecklingen inom det ekonomiska biståndet är negativ. Både antalet hushåll som fått ekonomiskt bistånd och kostnaden för biståndet, har ökat under året. En förklaring är att ett större antal nyanlända barnfamiljer mottagits och att andelen unga vuxna som fått ekonomiskt bistånd ökat.

Under 2017 digitaliserades ansökan om ekonomiskt bistånd. Nacka är en av de första kommunerna i landet som införde automatiserad handläggning via robotteknik. Genom att använda ny teknik utförs uppdragen effektivare och kunden får sitt beslut snabbare. Kunden kan även följa sitt ärende digitalt på ett enkelt sätt. Omkring 70 procent av ansökningarna sker nu digitalt.

Föreningslivet är överlag nöjda med kommunens stöd i form av föreningsbidrag. Totalt har 9,7 miljoner kronor till 75 föreningar fördelats i lokalt aktivitetsstöd och administrationsbidrag under 2017.

Beslut om kundval i kulturskolan

Kommunfullmäktiges beslut att införa det nya kundval kulturskola gör att Nacka blir först i landet att pröva en ny modell av kulturskoleverksamhet. Modellen skapar förutsättningar för nya kurser och upplägg som kan locka fler barn och ungdomar. Kundval kulturskola ger även unga med funktionsnedsättning en ökad tillgänglighet att utöva kultur på sin fritid jämfört med nuvarande system.

Verksamhet inom ramen för kulturpengen följs upp årligen genom en kundundersökning. Föräldrar med barn i förskola och grundskola är mest nöjda med kvaliteten på kulturutbudet. 80 procent av de tillfrågade anser att deras barn får del av ett kulturutbud med god kvalitet. Yngre barn och ungdomar är generellt mer nöjda med utbudet än tonåringar.

Kundnöjdheten inom både bygglov och miljötillsyn ligger under målvärdet på 70, index var 58 respektive 59. Handlingsplaner har tagits fram och förbättringsarbete pågår inom de båda områdena.

Nöjda brukare inom äldreboende och hemtjänst

Nacka har höga ambitioner med äldreomsorgen och kommunens verksamheter håller i huvudsak god kvalitet. Uppföljningen på de särskilda boendena visar bland annat att läkemedelsanvändningen har gått ned, vilket är positivt. I den nationella brukarbedömningen för äldreboende och hemtjänst hamnar Nacka på plats 23 av de 235 kommuner som deltog i bedömningen.

Upphandlingen av välfärdstekniklösningar avslutades under året och ett införande projekt som riktar sig mot äldre har inletts. Personer med funktionsnedsättning kommer att kunna ta del av välfärdstekniklösningar under 2018.

Starkt ekonomiskt resultat

Kommunen redovisar ett starkt ekonomiskt resultat för 2017. Tre av fyra finansiella resultatindikatorer har uppfyllts. Årets resultatöverskott var 3,2 procent vilket är över kommunens mål om minst 2 procent. Soliditeten har stärkts med 4,8 procent jämfört med 2016 vilket främst beror på ett bra ekonomiskt resultat och en fortsatt låg skuldnivå. Vid året slut var investeringarna, med undantag för stadsutvecklingsverksamheten, finansierade med egna medel.

Nacka kommun en attraktiv arbetsgivare i framkant

Årets medarbetarundersökning visar åter igen att Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare med motiverade medarbetare där allt fler känner stolthet och engagemang.

Medarbetarundersökningen genomförs varje år. 2017 var svarsfrekvensen rekordhög, hela 90 procent av medarbetarna deltog. Det visar på stort engagemang, åtta av tio medarbetare rekommenderar dessutom kommunen som arbetsgivare.

Nacka uppnådde högre resultat på de flesta jämförbara frågor i förhållande till andra kommuner. Hållbart medarbetarengagemang (HME) ligger på en hög nivå, andelen positiva svar på frågorna som mäter motivation, ledarskap och styrning uppgick till 81 procent. Medeltalet för andra kommuner som redovisat HME till Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) låg på 79 procent.

Undersökningen visar också att medarbetarpolicyns förhållningsätt har ett starkt genomslag bland medarbetarna. De flesta instämmer i att det finns utvecklingsmöjligheter i kommunen. Förtroendet för ledarskap och chefer är fortsatt högt.

PERSONALSAMMANSÄTTNING

Kommunen hade totalt 4 455 anställda medarbetare, varav 3 816 var tillsvidareanställda och 639 visstidsanställda. De flesta arbetade inom förskola, skola och social omsorg. 75 procent av kommunens medarbetare var kvinnor och 25 procent män. Medelåldern för de anställda var 44,9 år.

MAJORITETEN HELTIDANSTÄLLDA

Andelen heltidsanställda fortsatte att öka under året. 87,1 procent av de månadsavlönade medarbetarna var heltidsanställda, en ökning

med 0,9 procent jämfört med 2016. Under 2017 arbetade kvinnor heltid i högre utsträckning än män. 87,1 procent av kvinnorna hade en heltidsanställning, en ökning med 1,1 procent. Antalet heltidsanställda män uppgick till 86,6 procent, en minskning med 0,6 procent.

PERSONALOMSÄTTNING

Personalomsättningen, det vill säga andelen tillsvidareanställda som slutat, var under året 12,4 procent. Det är en ökning med 0,5 procent. Personalomsättningen, exklusive pensionsavgångar, var 10,9 procent, vilket är en ökning med 0,8 procent jämfört med 2016. 73 medarbetare gick i pension, vilket är en minskning jämfört med året innan då 90 medarbetare pensionerades. Pensionsåldern har höjts marginellt och låg under 2017 på 65,1 år. De närmaste tre åren beräknas i genomsnitt cirka 70 medarbetare gå i pension varje år.

JÄMSTÄLLDHET OCH MÅNGFALD

Nacka kommun arbetar för jämställdhet och värdesätter mångfald. Verksamheterna ska präglas av alla människors lika rättigheter och möjligheter att arbeta och utvecklas utifrån sin kompetens och sina resurser. Det innebär lika rättigheter och möjligheter för anställningsvillkor och utveckling oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Arbetsförhållandena i kommunen ska vara anpassade till alla. Kvinnor och män ska ha lika lön och lika villkor för likvärdigt arbete.

Möjligheterna att förena arbete och föräldraskap ska vara desamma oavsett kön.

LÖNER

Utfallet av löneöversynen 2017 blev 2,68 procent löneökning. Löneökningarna för kvinnor var 2,68 procent och för män 2,67 procent. Den totala lönekostnaden inklusive personalomkostnadspålägg (PO-pålägg) var 2,3 miljarder kronor.

SJUKFRÅNVARO

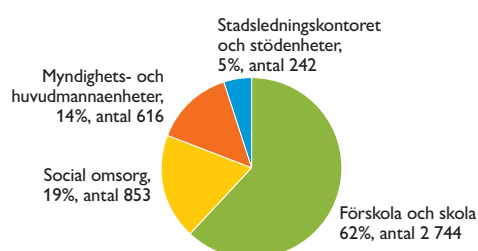
Den totala sjukfrånvaron var 6 procent, en minskning med 0,2 procentenheter sedan 2016. Sjukfrånvaron för kvinnor låg på 6,7 procent och för män på 4 procent. Sjukfrånvaron minskade med 0,2 procent för kvinnor och med 0,1 procent för män. Sett till kön följer sjukfrånvaron mönstret i övriga kommuner, det vill säga att sjuktalen var högre för kvinnor än för män.

Andelen långtidssjukrivna, det vill säga medarbetare som är sjukskrivna 60 dagar eller längre, uppgår till 38 procent. Det är en ökning med 0,6 procentenheter. Av den totala sjukfrånvaron stod kvinnorna för 39,3 procent av långtidssjukrivningarna och männen för 31,4 procent.

Den totala sjukfrånvaron hos Nackas jämförelsekommuner uppgick under året till 6,5 procent, en minskning med 0,1 procentenheter jämfört med 2016.

Totalt i kommunen finns det 53 arbetsmarknadspolitiska anställningar, varav 51 procent är inom skola och förskola, 43 procent inom den sociala omsorgen samt 6 procent inom övriga enheter.

ANDEL ANSTÄLLDA INOM OLIKA VERKSAMHETER 2017

SJUKFRÅNVARO 2013–2017

Sjukfrånvaro i procent	2013	2014	2015	2016	2017
Sjukfrånvaro	4,9	5,1	5,44	6,19	5,97
Kvinnor	5,6	5,8	6,01	6,91	6,65
Män	2,9	3,1	3,74	4,07	3,96
<29 år	5,0	4,9	5,21	5,26	5,44
30–49 år	4,9	4,8	5,09	5,88	5,54
>50 år	5,0	5,4	5,85	6,79	6,62

SJUKFRÅNVARO JÄMFÖRELSE MED JÄMFÖRELSEKOMMUNER 2013–2017

Sjukfrånvaro i procent	2013	2014	2015	2016	2017	Förändring
Nacka	4,9	5,1	5,6	6,2	6,0	-0,2
Täby	4,5	4,7	5,3	5,7	5,3	-0,4
Sollentuna	5,3	5,1	5,8	5,4	5,5	0,1
Danderyd	5,3	5,4	6,0	6,0	5,7	-0,3
Solna	5,5	5,5	6,2	6,0	6,8	0,8
Tyresö	6,3	6,4	8,2	7,6	7,7	0,1
Värmdö	6,7	8,0	8,4	8,7	7,9	-0,8
Genomsnitt Nacka och jämförelsekommunerna	5,5	5,7	6,5	6,5	6,4	-0,1
Genomsnitt jämförelsekommunerna	5,6	5,9	6,7	6,6	6,5	-0,1

Miljömålsarbete i Nacka

Det finns sex lokala miljömål i Nacka. 2016 antogs ett miljöprogram med 34 indikatorer och målnivåer för att följa utvecklingen av miljömålen. Under 2017 lanserades Miljöbarometern, ett verktyg på nacka.se, som redovisar varje indikator.

Miljömålskommittén följer upp miljömålen på uppdrag av kommunstyrelsen. Under hösten 2017 har kommittén drivit en miljökampanj som fokuserat på klimatsmart energianvändning och mat. Det årliga miljöpriset, i år med tema klimatsmart mat, delades ut till två vinnare. Priset delades mellan Bergåsens serviceboende och Hasseludden Yasuragi som båda arbetat för att minska sina klimatavtryck genom mat. Under året klättrade Nacka i rankningen av kommunalt miljö- och hållbarhetsarbete, från plats 143 till plats 16. Granskningen omfattade Sveriges samtliga 290 kommuner.

BEGRÄNSAD KLIMATPÅVERKAN

Energianvändningen i kommunens egna byggnader minskade under året. Arbetet med att minska utsläppen av växthusgaser visar att utvecklingen går åt rätt håll för trafik, bebyggelse, industri och privatpersoner. Utsläppen av koldioxid och andra växthusgaser i Nacka utgår från värdena för år 2015 men kommer att uppdateras under 2018. För att följa utvecklingen av privatkonsumtionens klimatpåverkan genomfördes två fokusgrupper som fick mäta klimatavtrycket från mat vid ett flertal tillfällen.

FRISK LUFT

Halter av partiklar och andra luftföroreningar ligger på goda nivåer för skolor och förskolor i Nacka. Cyklandet ökade från 5,6 passager/invånare till 7,9 passager/invånare, vilket innebär att målet för 2030 är halvvägs uppnått. Under 2017 fortsatte arbetet med gång- och cykelvägar längs med Värmdöstråket i Saltsjö-Boo, Ektorpsvägen och Vikinghillsvägen. Kommunens projekt för vintercykling och cykelvänliga arbetsplatser har uppskattats av Nackaborna och fått uppmärksamhet utanför kommunens gränser. Antalet resenärer i kollektivtrafiken

har legat på en konstant nivå de senaste tio åren men beräknas öka de närmsta åren. Utbyggnaden av tunnelbanan till Nacka kommer att erbjuda ett mer klimatanpassat resande och höja andelen kollektivresenärer.

GIFTFRI MILJÖ

Arbetet med förorenade områden i Nacka fortsätter, antalet åtgärdade markområden ökade under året. Att marken åtgärdas i omvandlingen från gammal industrimark till bostadsområden innebär miljövinster. Användningen av ekologiska och miljömärkta varor ökade något, men behöver bli mer omfattande för att målnivån ska nås. Under 2017 infördes ett nytt inköpssystem som gör det möjligt att se vilket klimatavtryck olika livsmedel har.

RENT VATTEN

Arbetet med att säkerställa hög vattenkvalitet i sjöar och hav fortsätter. Under 2017 var kvaliteten på badvattnet mycket god på samtliga kommunala badplatser. Antalet enskilda avlopp minskade jämfört med föregående år, men takten måste öka mer om delmålet till 2020 ska nås. En kartläggning av de båtklubbar som arrenderar mark av kommunen, visar att 38 procent av båtarna inte är målade med giftiga bottenfärger. Ett försöksprojekt, där blåmusslor odlats i Nackas kustvatten, har pågått under året. Syftet har varit att undersöka hur musslor kan bidra till att hejda övergödningen av Östersjön. Resultatet från projektet är lovande och förhoppningen är att hitta en lämplig teknik för att odla musslor i Östersjön.

GOD BEBYGGD MILJÖ

Under året fick Nacka 96 miljöcertifierade byggnader, det är en ökning jämfört med tidigare år. Utskogens förskola färdigställde och

ÅRETS RAKET

Nacka steg i Aktuell Hållbarhets senaste miljöranking från plats 143 år 2016 till plats 16 år 2017.

byggnaden uppfyller kraven för Miljöbyggnad guld. Samtliga detaljplaner som beslutats av kommunstyrelsen respektive kommunfullmäktige har utarbetats från riktlinjerna för hållbart byggande. Det innebär att målnivån uppnåtts. En kartläggning av andelen Nackabor med högst 300 meters gångavstånd till ett grönområde eller en park har påbörjats. 62 procent av Nackaborna har som mest en kilometers gångavstånd till ett större friluftsområde. Invånarna i Nacka har länets kortaste medelavstånd till närmaste skyddade naturområde, 600 meter, det framgår av SCB-statistik som avser år 2016. 87 procent av Nackaborna bor i bostäder med god ljudmiljö inomhus och därmed har målnivån snart uppnåtts. Radonhalten på samtliga skolor och förskolor ligger fortsatt under gränsvärdet.

ETT RIKT VÄXT- OCH DJURLIV

Jämfört med andra kommuner har Nacka en stor andel skyddad naturmark med bland annat många ekar som är viktiga för den biologiska mångfalden. Under året har fyra nya bildningar av naturreservat påbörjats: Skuruparken, Baggenstaket (även kulturresevat), Ryssbergen och Rensättra. En kartläggning av de nio djurarter som är indikatorarter för miljöer med hög biologisk mångfald har ännu inte påbörjats. Resultatet för Nackas miljömål redovisas i bilaga 2.

Nackas elever bland de bästa i landet

Utbildningsnämnden ser till att alla barn och elever i Nacka har bra förskolor och skolor genom att följa upp och utvärdera kvaliteten. Susanne Nord, utbildningsdirektör, är stolt över årets prestationer.

ANSVARIG NÄMND: UTBILDNINGSNÄMNDEN

TOPPRESLTAT FÖR NACKAS SKOLOR

Drygt 25 000 barn och elever går i Nackas förskolor och skolor som erbjuder undervisning inom alla skolformer. Varje år genomför Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) en undersökning som granskar hur väl kommunerna lyckats med sitt kunskapsuppdrag. Både kommunala och fristående skolor ingår i undersökningen. I rapporten från 2017 placerar sig Nackas skolor på en sjundeplats i Sverige, sett till totalen för årskurs 9. Under de senaste sex åren har Nacka legat i topp som en av de tio bästa av landets totalt 290 kommuner.

– Nacka har under många år haft mycket goda kunskapsresultat. Eleverna är nöjda med sin utbildning och känner sig trygga, säger Susanne Nord.

Susanne tror att det finns flera förklaringar till varför Nackas skolor under många år haft så höga kunskapsresultat och nöjda elever.

– En förklaring är naturligtvis det fina arbete och engagemang som finns hos lärare, rektorer och övriga medarbetare. De arbetar varje dag med att uppnå målen och skapa trygghet för eleverna.

POSITIVA RESULTAT FÖR KOMMUNALA GYMNASIESKOLOR

Även Nackas gymnasieelever uppvisar goda resultat. Drygt åtta av tio elever på Nackas kommunala gymnasieskolor tar sin gymnasieexamen inom tre år, vilket är det bästa resulta-

tet inom Stockholms län och det näst bästa sett till hela riket.

– Det beror på att vi har riktigt bra gymnasieskolor och mycket duktiga elever och lärare. Vi strävar efter att ha tydliga mål på alla nivåer, det tror jag ger effekt.

” Nacka har under många år haft mycket goda kunskapsresultat.

DIGITALISERING PÅ BRED FRONT

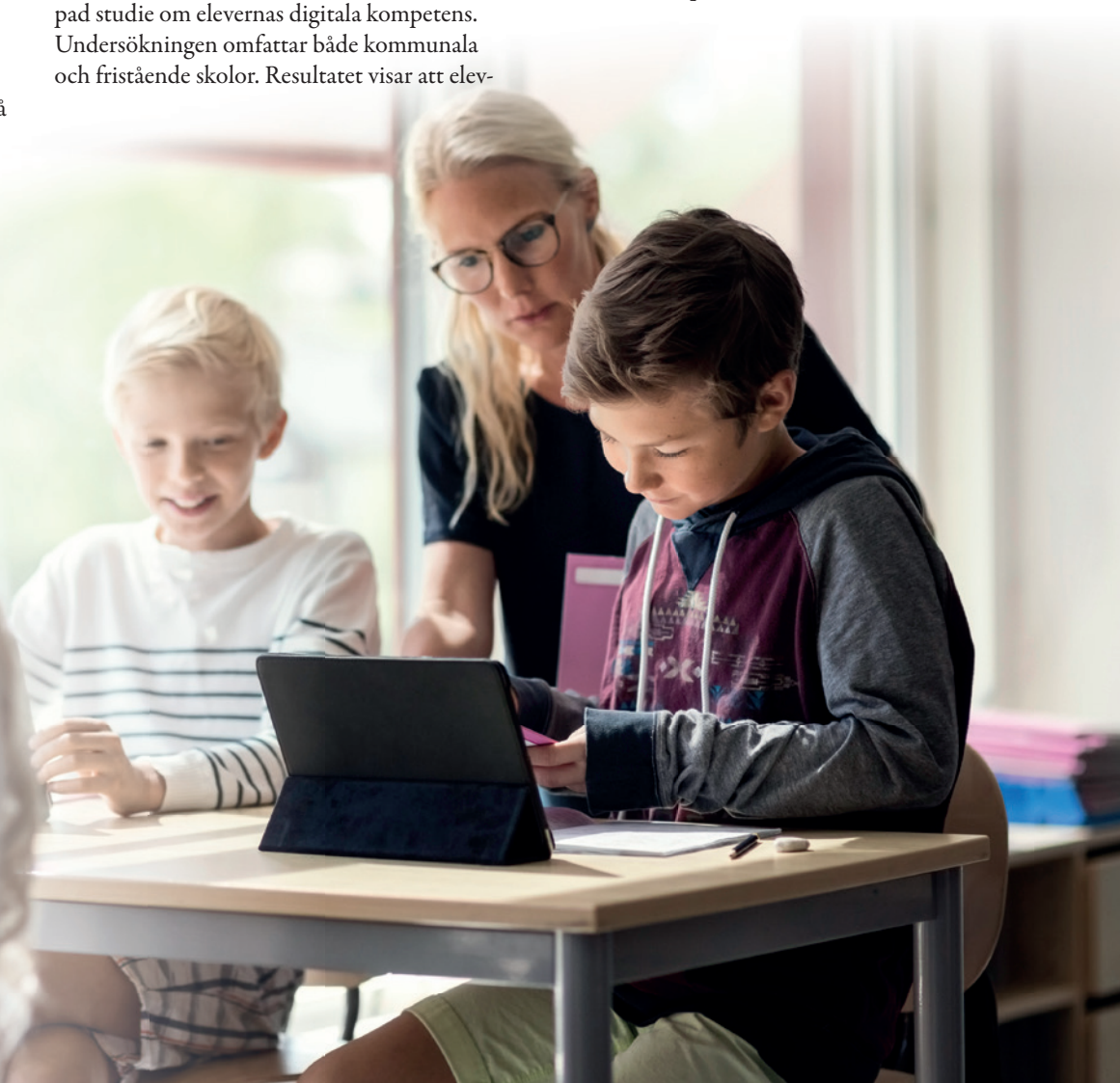
Läroplanen har ändrats och digital kompetens kommer ännu mer i fokus. Därför har Nacka som första kommun i landet, gjort en fördjupad studie om elevernas digitala kompetens. Undersökningen omfattar både kommunala och fristående skolor. Resultatet visar att elev-

ernas generella kompetens är hög. Studien slår fast att de centrala frågeställningarna framåt handlar om kreativitet, problemlösning och programmering i ett vidare perspektiv.

PEDAGOGISK OMSORG FÅR HÖGSTA BETYG

I Nacka är föräldrar generellt sett mycket nöjda med förskolorna och den pedagogiska omsorgen. Högst betyg får den pedagogiska omsorgen där samtliga föräldrar är nöjda.

– Att barn får en bra start i livet är så otroligt viktigt. Jag gläds åt att Nackaföräldrarna upplever att deras barn är trygga, blir stimulerade och trivs på sina förskolor.

35,9

miljoner kronor
i överskott

UTBILDNINGSNÄMNDENS RESULTAT 2017

EKONOMISKT ÖVERSKOTT

Utbildningsnämnden redovisar ett överskott på 35,9 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet beror till största delen på färre antal barn inom förskola, pedagogisk omsorg och grundskola. Gymnasieskolan redovisar ett underskott vilket är en följd av fler folkbokförda elever i kommunen än vad som beräknats. I underskottet ingår också ökade kostnader för nyanlända gymnasieelever.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

Att se över checkerna för förskola, grundskola och fritidshem när det gäller antal nivåer och relationer mellan dem, detta i syfte att säkerställa att checkerna är optimalt utformade när det gäller ändamålsenlighet och effektivitet.

Uppdraget är genomfört och presenterades på utbildningsnämnden i september 2017. Nämnden, följt av kommunstyrelsen, beslutade att förändra checksystemet för årskurs 4–6 i grundskolan och för årskurs 4–6 i grundsärskolan. Detta för att ersättningen ska följa den studieindelning som införs den 1 juli 2018. Förändringen är kostnadsneutral. Utbildningsenheten har genomfört en utredning som visar att checknivåerna för årskurs 4–6 idag ligger på den nedre halvan. Detta vid en jämförelse med andra kommuner inom det nätverk av jämför-

bara kommuner där Nacka ingår. Det beslutades samtidigt att fritidsklubben för 10–12 år ska gälla för alla skollov och att tiderna för öppethållande ska vara behovsanpassade. Ingen finansiell förändring infördes, då gällande ersättningsnivå ansågs tillräcklig.

Utvärdera samarbetet med Specialpedagogiska skolmyndigheten (SPSM). Målet med fortsatt samarbete är att öka kompetensen bland lärare och annan skolpersonal vad gäller barn med behov av särskilt stöd.

Tre utbildningar, två för skolan och en för förskolan, har hittills genomförts. Under våren 2018 planeras ytterligare en kurs som vänder sig till förskolan. Utvärderingar visar att kursdeltagarna har varit mycket nöjda med såväl innehåll som form. Det märks också på det stora antalet deltagare i de nätverk som startats för att fortsätta kompetensutvecklingen

” 2017 var ett bra skolår i Nacka på många sätt, bland annat kom Nacka i topp i landet i SKL:s undersökning 'Öppna jämförelser för grundskolan'. Bra jobbat alla elever, lärare och rektorer!

Tobias Nässén (M)
ordförande utbildningsnämnden

efter genomförd utbildning. Dessa finansieras av utbildningsnämnden. Utbildningsenheten anser att samarbetet varit lyckat och att SPSM varit tillmötesgående.

UTBILDNINGSNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Förskola och pedagogisk omsorg	105 792	-818 627	-712 834	-732 836	20 002	99 753	-804 463	-704 710
Vårdnadsbidrag	0	-255	-255	-559	304	-3	-1 089	-1 092
Fritidshem	47 705	-262 615	-214 910	-216 769	1 859	46 083	-260 549	-214 465
Öppen fritidsverksamhet	70	-5 709	-5 638	-5 413	-225	42	-5 499	-5 457
Förskoleklass	769	-58 763	-57 994	-58 770	775	803	-58 168	-57 365
Grundskola	21 177	-1 051 836	-1 030 660	-1 043 726	13 066	23 338	-995 184	-971 846
Grundsärskola	209	-26 358	-26 149	-25 902	-248	337	-24 264	-23 927
Gymnasieskola	17 486	-348 773	-331 288	-325 563	-5 725	19 531	-332 391	-312 861
Gymnasiesärskola	192	-12 656	-12 465	-12 919	454	353	-12 831	-12 479
Likvärdighetsgarantin	4 788	-253 489	-248 701	-252 890	4 189	1 953	-244 699	-242 745
Öppen förskola	152	-6 281	-6 129	-6 030	-99	144	-6 059	-5 914
Myndighet och huvudmannaskap	322	-27 055	-26 733	-27 510	777	496	-26 669	-26 173
Forskning och utveckling	756	-1 821	-1 066	-1 795	729	0	-1 595	-1 595
Summa	199 417	-2 874 239	-2 674 821	-2 710 682	35 861	192 831	-2 773 460	-2 580 629

UTBILDNINGSNÄMNDEN

är huvudman och/eller myndighet för förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, grundsärskola, specialskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola samt för vissa särskilda utbildningsformer och annan pedagogisk verksamhet. Nämnden ansvarar för uppföljning, utvärdering och finansiering inom verksamheterna.

En väg in till stöd och omsorg

Alla kan hamna i en livssituation som gör att man behöver omsorg eller stöd. Då ska det vara enkelt att få tidig hjälp. Anne-Lie Söderlund, direktör för socialnämnden, berättar att Nacka har många förebyggande insatser så att man kan få stöd direkt utan att kontakta myndigheten.

ANSVARIG NÄMND: SOCIALNÄMNDEN

BRYGGAN GER STÖD TILL BARN OCH UNGA

Hösten 2017 startades den öppna mottagningen Bryggan i Fisksätra. Föräldrar som är i behov av stöd för sina barn eller ungdomar kan vända sig till Bryggan, som också erbjuder stöd till föräldrarna.

– Det fanns ett behov av en mottagning i just Fisksätra eftersom boende inte uppsökte stöd på andra platser i kommunen. För dem som har det lite struligt hemma eller mår psykiskt dåligt är det viktigt att få stöd tidigt. Bryggan har ingen nedre åldersgräns, säger Anne-Lie Söderlund.

Sedan tidigare finns en öppen mottagning i Boo, Horisonten. Både Horisonten och Bryggan drivs i gemensam regi av kommun och landsting. Anne-Lie säger att samverkan underlättar att snabbt komma framåt utan att fastna i ansvarsfrågan om vem som ska göra vad.

– De båda verksamheterna samarbetar med andra verksamheter i kommunen som möter barn och ungdomar. Det underlättar för dem att kunna hänvisa familjer i behov av stöd till Bryggan och Horisonten. Det är ovanligt men väldigt bra eftersom det ger ett lättillgängligt och sammanhållet stöd.

DAGLIG VERKSAMHET MED BREDD OCH KUNDVAL

Daglig verksamhet erbjuder aktiviteter för dem som har en funktionsvariation och har svårt att

” Vi tycker inte att det är rimligt att man i en utsatt situation ska behöva berätta om sitt liv och vad man behöver hjälp med flera gånger. Därför erbjuder vi nu en väg in.

få ett arbete. Under 2017 har antalet utförare av daglig verksamhet ökat och kundvalet erbjuder nu 29 verksamheter. Även det geografiska området har utökats så att aktiviteterna finns på fler ställen.

– Vi har utökat antalet dagliga verksamheter för dem som är allra skörast och som behöver komma hemifrån, för att de ska få ett så normalt liv som möjligt.

EN VÄG TILL FLERA INSATSER

Under året har en ny mottagningsgrupp bildats. Gruppen består av handläggare med kompetens kring barn och unga med sociala problem, familjerätt, missbruk, psykisk ohälsa och funktionsnedsättning. Handläggarna är nu rustade att möta Nackabor samordnat och snabbt utifrån den enskildes behov.

– Traditionellt sett har personer som behövt stöd och omsorg tvingats vända sig till olika handläggare, beroende på vilket stöd som efterfrågats. Men vi tycker inte att det är rimligt att man i en utsatt situation ska behöva berätta om sitt liv och vad man behöver hjälp med flera gånger. Därför erbjuder vi nu en väg in.

22,2

miljoner kronor
i överskott

SOCIALNÄMNDENS RESULTAT 2017

EKONOMISKT ÖVERSKOTT

Socialnämnden redovisar ett överskott på 22,2 miljoner kronor jämfört med budget. De allra flesta verksamheter, med undantag för verksamheter riktade till barn samt myndighet och huvudmannaskap, redovisar överskott. Överskottet beror i huvudsak på att nämndens insatser för personer med funktionsnedsättning som hemtjänst, ledsagning, avlösning och boende med särskild service (SoL) haft en lägre kostnad på 17,9 miljoner än budgeterat.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

Verka för bredd, mångfald och hög kvalitet i utbudet av daglig verksamhet.

En översyn av kundvalet för daglig verksamhet för personer med funktionsnedsättning har gjorts för att öka mångfald, bredd och kvalitet. Översynen har lett till förändrade villkor, fler anordnare och utökat utbud.

Arbeta med tidigare upptäckt av personer som drabbas av våld i nära relationer och erbjuda ett snabbt och samordnat mottagande av dessa personer.

Ett samordnat mottagande av personer som utsatts för våld i nära relation har utretts och nya insatser och arbetssätt har införts. Både våldsutsatta, våldsutövare och barn erbjuds idag

stödinsatser genom familjevårdsmottagningen i Sickla. Vidareutveckling av krisstöd till familjer där barn varit på polisförhör startar under 2018 och finansieras med stimulansmedel.

Redovisa planering och tidplan för att klara behovet av LSS-bostäder.

För att ta reda på behovet av bostäder för personer med funktionsnedsättning fram till år 2030 har en prognos tagits fram. Prognosen ligger till grund för Nackas stadsplanering.

” Jag stolt över att vi har ett så brett utbud inom daglig verksamhet. Det måste finnas en mångfald som erbjuder något för alla.

Helene Skantze (M)
ordförande socialnämnden

SOCIALNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Barn och unga	4 654	-111 675	-107 021	-103 783	-3 238	5 628	-103 130	-97 502
Vuxna 21–64 år	17 380	-52 947	-35 567	-45 229	9 662	26 763	-67 182	-40 419
Personer med funktionsnedsättning	34 661	-462 777	-428 117	-445 548	17 431	35 692	-455 126	-419 434
Gemensam socialtjänst	454	-6 751	-6 296	-8 317	2 021	1 089	-11 847	-10 758
Myndighet och huvudmannaskap	0	-116 266	-116 266	-112 169	-4 097	0	-103 572	-103 572
Nämnd och nämndstöd	0	-2 386	-2 386	-2 766	380	0	-2 061	-2 061
Summa	57 149	-752 803	-695 654	-717 812	22 158	69 172	-742 917	-673 745

SOCIALNÄMNDEN

ansvarar för socialtjänsten inom individ- och familjeomsorg, med undantag för försörjningsstöd, kommunal vård och omsorg för personer under 65 år enligt lagen om stöd och service till vissa med funktionsnedsättning. I nämndens ansvar ingår även att arbeta förebyggande för att barn inte ska fara illa samt insatser mot droger och psykisk ohälsa.

Hälsan i centrum för seniorer i fin form

Alla äldre som behöver omsorg ska få god omvårdnad och service utförd med respekt för den personliga integriteten. I Nacka är det egna valet viktigt, att kunna bo kvar hemma och att själv välja anordnare. Anne-Lie Söderlund, direktör för äldrenämnden, berättar om kommunens hälsofrämjande arbete.

ANSVARIG NÄMND: ÄLDRENÄMNDEN

FLER HÄLSOFRÄMJANDE INSATSER

Satsningar på insatser som gynnar hälsan gör att Nackaborna inte behöver komma in i äldreomsorgen tidigare än nödvändigt. Under året har seniorer, från 65 år och uppåt, kunnat välja på fler tillfällen med aktiviteter än dessförinnan. Bland annat erbjuds qigong och balansskola.

90+ gympan har blivit känd över hela landet. Den vänder sig till personer över 90 år och innebär att de får träna gratis med tillgång till instruktör.

– 90+ gympan är jättepoppis bland våra äldre. Gympan har blivit omtalad och inspirerar andra kommuner att göra liknande satsningar, säger Anne-Lie Söderlund.

Dagverksamheten EKEN erbjuder förebyggande träning för seniorer. Anne-Lie säger att sammanlagt nio grupper startats under året och att träningen även ger tillfälle att knyta sociala kontakter.

– Vår utvärdering visar att de som deltagit i EKEN ökar sin benstyrka och förbättrar balansen. Det är fler som uppger att de fått bättre gångförmåga, upplever mindre smärta och oro, sover bättre och känner ökad livskraft.

KORT KÖTID TILL ÄLDREBOENDE

Under 2017 sjönk den genomsnittliga tiden för att få en plats på äldreboende drastiskt. Efter att ha fått ett beslut om att flytta till äldreboende är nu väntetiden nitton dagar, vilket är en kort tid jämfört med många andra kommuner.

– Eftersom en hel del äldre och anhöriga tror att det tar lång tid att få en plats på äldreboende är det många som blir förvånade när erbjudandet kommer så fort in på beslutet. De utgår från att det ska ta flera månader. Dessutom erbjuds 91 procent av våra seniorer plats i det boende de önskat som förstahandsval, något som är oerhört positivt.

APP BIDRAR TILL KVALITET

En nyhet är att mobil återrapportering införts för personal inom hemtjänsten. Projektet har pågått under flera år och är nu i mål, 30 anordnare och 1 600 kunder berörs.

– Omvårdnadspersonalen registrerar alla besök hos de äldre med hjälp av en app i mobilen. De registrerade tiderna förs direkt in i verksamhetssystemet. Det gör det enkelt att följa upp insatserna och det säkerställer att det blir rätt avgifter för kunderna och rätt ersättning till anordnarna.

24,7

miljoner kronor
i överskott

ÄLDRENÄMNDENS RESULTAT 2017

EKONOMISKT ÖVERSKOTT

Äldrenämnden redovisar ett överskott på 24,7 miljoner kronor jämfört med budget. Överskottet förklaras i huvudsak med minskade kostnader inom hemtjänsten. Bland annat har införandet av mobil återrapportering slutförts under året. Det innebär att anordnarna endast ersätts för faktisk utförd tid. Antalet platser på särskilt boende har ökat under året samtidigt som antalet kunder inom hemtjänsten har minskat. Antalet hemtjänststimmar per kund har också minskat under 2017.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

Stimulera och verka för ett blandat utbud av boende för äldre med seniorbostäder, 55+lägenheter, trygghetsboenden och särskilda boenden (vårdboende). Det är önskvärt att få fram projekt där äldre kan bo sida vid sida med studenter, nyanlända, förskola etc.

En behovsprognos för äldreboenden har tagits fram, den sträcker sig fram till 2030. Prognosen ligger till grund för en plan för äldreboenden. När Nacka bygger stad tas hänsyn till detta för att säkra olika boendeformer för äldre.

Göra översyn av dagverksamhet för äldre med avsikt att säkra hög kvalitet och utbrett utbud. Översynen avser både verksamhetens innehåll, regelverk, ersättningsmodell och ersättningsnivåer.

En översyn av dagverksamhet för äldre har genomförts. Avsikten är att säkra hög kvalitet och brett utbud, resultatet redovisas i mars 2018.

” 91 procent av kommunens seniorer erbjuds plats i det boende de önskat som förstahandsval, något som är oerhört positivt.

Monica Brohede Tellström (L)
ordförande äldrenämnden

ÄLDRENÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Hemtjänst, check	32 020	-199 529	-167 509	-199 065	31 556	32 074	-215 933	-183 859
Trygghetslarm, ej check	3 337	-11 503	-8 167	-8 748	581	2 658	-9 664	-7 005
Dagverksamhet äldre, check	583	-6 448	-5 865	-6 875	1 010	707	-7 028	-6 321
Ledsagning, check	70	-1 128	-1 058	-1 450	392	57	-1 010	-953
Avlösning, check	70	-1 202	-1 132	-1 450	318	81	-1 461	-1 379
Korttidsvård, ej check	4 007	-36 239	-32 232	-17 410	-14 822	3 863	-20 530	-16 667
Verksamhet med beslut enligt LSS	89	-8 661	-8 572	-15 607	7 035	182	-10 133	-9 951
Särskilt boende, check	32 876	-435 480	-402 604	-397 401	-5 203	38 835	-459 479	-420 644
Särskilt boende, avtal	2 987	-43 401	-40 414	-42 781	2 367	0	0	0
Övrig verksamhet	3 296	-38 286	-34 989	-38 348	3 359	3 448	-35 641	-32 193
Myndighet och huvudmannaskap	0	-46 640	-46 640	-44 358	-2 282	0	-43 991	-43 991
Nämnd och nämndstöd	0	-1 180	-1 180	-1 605	425	0	-886	-886
Summa	79 335	-829 697	-750 362	-775 098	24 736	81 905	-805 755	-723 850

ÄLDRENÄMNDEN

ansvarar för socialtjänsten, kommunal vård och omsorg för personer över 65 år, utom ekonomiskt bistånd. Nämnden svarar för myndighetsutövning och utreder och fattar beslut om insatser som exempelvis hemtjänst, dagverksamhet och äldreboende. Nämnden beslutar även om färdtjänst och bostadsanpassningsbidrag.

Nacka först med certifiering av gode män

Överförmyndarnämndens uppdrag är att se till att de som är i behov av en god man eller förvaltare får det. Mats Bohman, direktör för nämnden, säger att det i Nacka är ungefär 1 000 personer som har ett sådant behov. Det motsvarar ungefär en procent av alla som bor i kommunen.

ANSVARIG NÄMND: ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

E-TJÄNSTER FÖRENKLAR UPPDRAG

I Nacka är det ingen kötid för att få en god man eller förvaltare eftersom många Nackabor är engagerade och vill ta ett uppdrag. Det finns i dagsläget drygt 400 gode män i kommunen. De hjälper personer som behöver stöd för att klara sin vardag, till exempel på grund av en funktionsnedsättning, demens eller att de är ensamkommande barn och unga.

– De Nackabor som är i behov av en god man får det. Det beror bland annat på att vi ger våra gode män och förvaltare ett gott bemötande och en god service. 2017 införde vi också e-tjänster som gör det enkelt att skicka in blanketter och redovisningar digitalt. Det gör att vi kan arbeta ännu mer med service och effektivitet för att få kortare handläggningstider, säger Mats Bohman.

CERTIFIERING AV GODE MÄN

Verksamheten är mycket noga med de gode män som anlitas. Förutom att matcha mot behovsbilden görs intervjuer och bakgrunds-kontroller. 2017 började Nacka också att certifiera gode män och förvaltare, vilket är unikt i Sverige. Mats berättar att det hittills är elva personer som certifierats och att det är fler på gång.

– En utmaning för oss som växande kommun är att ligga i rätt takt så att alla som behöver stöd får det. Vi måste hela tiden jobba med att rekrytera och utbilda. Därför har vi börjat certifiera gode män. Den som sköter sitt uppdrag på rätt sätt och är ett föredöme blir certifierad.

RÄTTSSÄKER HANTERING

Det finns två organisationer som utövar tillsyn av överförmyndarverksamhet, Länsstyrelsen och Justitieombudsmannen (JO). Länsstyrelsen gör tillsynsbesök varje år, JO mer sällan. Under året gjorde JO en inspektion, i utlåtandet lovordas den systematiska metoden för granskning av årsräkningar.

– De ser Nacka kommun som en förebild, något som jag är mycket stolt över. Nacka har också en mycket god rättssäkerhet och en effektiv hantering av ärenden.

+/-0

budget i balans

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDENS RESULTAT 2017

EKONOMI I BALANS

Överförmyndarnämnden redovisar en ekonomi i balans för året. Återsökning av medel från Migrationsverket för ensamkommande barn- och ungdomar sker löpande, men utbetalningen från Migrationsverket ligger efter tidsmässigt.

” 2017 började Nacka kommun att certifiera gode män och förvaltare, det är unikt i Sverige.

Elisabeth Därth (C)
ordförande överförmyndarnämnden

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

fullgör kommunens uppgifter inom överförmyndarverksamheten enligt föräldrabalken, samt vad som i övrigt vilar på överförmyndare eller överförmyndarnämnd enligt annan lag och författning. Nämnden verkar för att det finns gode män och förvaltare och erbjuder information som är väsentlig för uppdraget.

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget- avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Arvoden och omkostnader, gode män	2 290	-5 497	-3 207	-3 207	0	1 960	-5 101	-3 141
Nämnd och nämndstöd	0	-171	-171	-171	0	0	-170	-170
Drift av verksamhet	0	-4 204	-4 204	-4 204	0	0	-4 183	-4 183
Summa	2 290	-9 871	-7 581	-7 581	0	1 960	-9 454	-7 494

Vägen till jobb och egen försörjning

Arbets- och företagsnämnden ansvarar för arbetsmarknadsinsatser för prioriterade grupper, men också för kommunal vuxenutbildning och ekonomiskt bistånd. Frida Plym Forshell, tillförordnad direktör, berättar att nämnden även har det samlade ansvaret för kommunens flyktingmottagande.

ANSVARIG NÄMND: ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN

SNABBARE ETABLERING TACK VARE SAMARBETE

– Under 2017 lyckades vi med uppdraget att alla nyanlända som anvisats till Nacka av Migrationsverket, fick hyra en genomgångsbostad. Med tanke på att det råder bostadsbrist också här i Nacka är jag glad över att vi lyckades med det, säger Frida Plym Forshell.

När nyanlända fått uppehållstillstånd och flyttat till en kommun är första steget i etableringen att utforma en etableringsplan tillsammans med arbetsförmedlingen. Planen ska leda till att varje vuxen kommer in på arbetsmarknaden och blir självförsörjande, antingen genom arbete eller studier.

– I början av året var väntetiden för att få en etableringsplan alldeles för lång. I genomsnitt tvingades våra nya Nackabor vänta i 115 dagar. Det innebär att den nyanlända inte kommer igång med studier eller praktik. Kommunen å sin sida, får stå för ekonomiskt bistånd under väntetiden eftersom det statliga etableringsstödet inte betalas ut innan det finns en färdig plan.

För att korta ner väntetiden har Nacka tagit initiativ till ett närmare samarbete med Arbetsförmedlingen, där kommunens och Arbetsförmedlingens arbetsmarknadsinsatser samordnas redan från början. Tack vare det nya samarbetet har väntetiden minskat snabbt.

” Vi har brutit en trend och det har lett till en mycket bättre start för våra nya Nackabor.

– Vid årsskiftet var det i stort sett ingen väntetid alls. Vi har brutit en trend och det har lett till en mycket bättre start för våra nya Nackabor. För kommunen innebär det också en stor besparing.

JOBBSPÅR – VÄG TILL EGEN FÖRSÖRJNING

Under 2017 inleddes ytterligare ett samarbete med Arbetsförmedlingen för att påskynda att nya Nackabor kommer ut i arbete. Frida berättar att hittills har tio så kallade jobbspår tagits fram. Spåren finns inom yrkesområden där det

råder brist på arbetskraft, bland annat inom vård, skola och storhushåll.

– I varje jobbspår läser man också svenska för invandrare (SFI) och betyggrundade kurser, dessutom ingår arbetsplatsförlagt lärande. Vi är stolta över att Nacka är Sveriges tredje bästa företagskommun. Samtidigt visar mätningar att företagarna inte upplever att de har tillgång till den kompetens de behöver. Genom att matcha nyanlända med bristyrken kommer vi att kunna svara upp bättre mot det.

E-TJÄNST FÖRENKLAR ANSÖKAN OM EKONOMISKT BISTÅND

För att förenkla för de drygt 1 000 Nackabor som ansöker om ekonomiskt bistånd varje månad kan man nu ansöka via en e-tjänst. Genom e-tjänsten går det att följa ärendet och målet är att beslut om bistånd ska vara fattat inom ett dygn.

– Den nya tjänsten gör det enklare för dem som är i behov av bistånd. Den har tagits emot väl, i dagsläget är det redan 70 procent som använder e-tjänsten.

46,6

miljoner kronor
i underskott

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDENS RESULTAT 2017

EKONOMISKT UNDERSKOTT

Arbets- och företagsnämnden redovisar ett underskott på 46,6 miljoner kronor jämfört med budget. Underskottet beror bland annat på att kostnaderna för ensamkommande barn och ungdomar ökat kraftigt under året. Fler barn och ungdomar har anvisats, generellt med ett större vård- och omsorgsbehov, vilket bidragit till högre boendekostnader. Ytterligare en orsak är att den nya statliga schablonersättningen är lägre än tidigare.

Även kostnaderna för ekonomiskt bistånd och bostadsförsörjning till nyanlända har ökat. Den största orsaken till kostnadsutvecklingen beror på att antalet hushåll med nyanlända Nackabor som anvisas till kommunen via Migrationsverket har ökat. Framförallt är det barnfamiljer som ökar. Dessa hushåll har generellt sett högre hyreskostnader än hushåll utan barn, vilket medför att det genomsnittliga försörjningsstödet per hushåll ökat. Till underskottet bidrar även ett större behov av genomgångsbostäder för nyanlända. Ett åtgärdsprogram för en ekonomi i balans togs fram i slutet av året.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

Utreda eventuellt införande av sommarjobbscheck.

En utredning av införande av sommarjobbscheck redovisades för arbets- och företagsnämnden i juni, och för kommunstyrelsens arbetsutskott i augusti. Utredningen visade

att ett införande inte skulle medföra positiva effekter. Ärendet återremitterades till nämnden för komplettering och redovisas i arbets- och företagsnämnden i februari 2018 och därefter i kommunstyrelsens arbetsutskott.

Anpassning till nya statliga bidrag för ensamkommande flyktingbarn.

2016 beslutade arbets- och företagsnämnden om en strategi för anpassning av verksamheten till de nya ersättningsnivåerna. Under året har status redovisats vid ett flertal tillfällen. Slutredovisning sker i februari 2018.

Följ kostnaderna för ekonomiskt bistånd och komma med förslag på hur fler Nackabor ska kunna klara egen försörjning och att behovet av ekonomiskt bistånd därmed dämpas. I uppdraget ingår att göra en fördjupad jämförelse med kommuner som genomfört ett framgångsrikt arbete på området.

De största orsakerna till kostnadsutvecklingen av ekonomiskt bistånd under 2017 var att antalet hushåll med behov av försörjningsstöd ökade. Resultatet av genomlysningen samt ett åtgärdsprogram för att minska behovet, redovisas för kommunstyrelsens arbetsutskott i februari 2018.

Aktivt arbeta med arbetsmarknadsinsatser särskilt riktade till kvinnor som står långt från arbetsmarknaden.

Ett antal arbetsmarknadsinsatser riktade till kvinnor som står långt från arbetsmarknaden har gjorts under året:

- Förstärkning och utökning av förrehabiliterande insatser
- Bevakning av behovet av utökad stöd till verksamheten Svenska med baby
- Aktivt uppsökande av, och riktade insatser till, kvinnor som kan vara aktuella för studie-startsstöd
- Implementering av SFI-bas samt aktivt uppsökande
- Fördjupad analys samt åtgärder till varför det tar längre tid för kvinnor att få godkänt i svenska för invandrare
- Projektet Mina kollegor för kvinnor med akademisk utbildning
- Analys av anledningen till att vissa kvinnor bedöms sakna arbetsförmåga men ändå inte bedöms uppfylla kriterierna för sjukersättning. Uppdraget redovisades till arbets- och företagsnämnden i september.

” Under 2017 lyckades Nacka, trots den mycket svåra uppgiften, med uppdraget att alla nyanlända som anvisats till kommunen av Migrationsverket, fick hyra en bostad.

Jan-Eric Jansson (KD)
ordförande arbets- och företagsnämnden

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Grundläggande vuxenutbildning, check	1 387	-6 596	-5 209	-5 953	744	1 845	-7 136	-5 291
Gymnasial vuxenutbildning, check	27 332	-61 368	-34 036	-34 077	41	21 454	-56 247	-34 793
Svenska för invandrare, check	728	-13 026	-12 298	-12 997	699	1 671	-11 508	-9 837
Arbetsmarknadsinsatser, check	0	-22 829	-22 829	-25 926	3 097	0	-21 185	-21 185
Arbetsmarknad, övrigt	3 402	-31 108	-27 706	-31 192	3 486	1 046	-22 283	-21 237
Samhällsorientering, kundval	110	-2 872	-2 762	-3 214	452	0	-733	-733
Ekonomiskt bistånd	757	-77 240	-76 483	-60 755	-15 728	1 131	-62 998	-61 867
Ensamkommande barn	155 266	-183 099	-27 833	226	-28 059	213 631	-206 908	6 723
Nyanlända flyktingar	44 447	-7 932	36 515	36 531	-16	52 146	-39 240	12 906
Nyanlända flyktingar, bostadsförsörjning	25 275	-31 447	-6 172	0	-6 172	0	0	0
Nämnd	0	-799	-799	-758	-41	0	-1 184	-1 184
Myndighet och huvudmannauppgifter	12 059	-56 826	-44 767	-39 649	-5 118	0	-43 524	-43 524
Summa	270 763	-495 142	-224 379	-177 766	-46 613	292 924	-472 945	-180 021

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN

ansvarar för den kommunala vuxenutbildningen, ekonomiskt bistånd och arbetsmarknadsinsatser. Nämnden har även det samlade ansvaret för flyktingmottagandet.

Sommarlovsbuss och fotbollstält uppskattade fritidssatsningar

Fritidsnämnden ansvarar för kommunalt ägda idrotts- och fritidsanläggningar, simhallar, fritidsgårdar, lekplatser och stöd till föreningslivet. Anders Mebius, kultur- och fritidsdirektör, berättar om utökade satsningar under sommaren 2017.

ANSVARIG NÄMND: FRITIDSNÄMNDEN

SOMMARLOVSBUSS MED SPÄCKAT PROGRAM

Flera uppskattade nyheter stod på sommarlovsprogrammet. En sommarlovsbuss med kostnadsfria aktiviteter för barn mellan 7 och 15 år besökte olika badplatser, parker och torg. Allt från grillning, brännboll och vattenlekar till ansiktsmålning och pyssel erbjöds. Mötesplatsen Summerhill vände sig till ungdomar mellan 13 och 17 år, även här var aktiviteterna kostnadsfria.

– Alla sommarlovslediga barn och ungdomar fick under sex veckor möjlighet att delta i olika aktiviteter. Det är dubbelt så lång tidsperiod jämfört med året innan och det gav fler möjlighet att ha kul och vara aktiva på sommarlovet, säger Anders Mebius.

ÅTERANVÄNT KONSTRÄS GER SPELGLÄDJE

Anders berättar att det hände många spännande och bra saker inom fritidsområdet under 2017.

– En bra sak som vi gjorde inom fotbollen, var att ersätta tidigare grusplaner med begagnat konstgräs. Under året fick fem mindre planer runt om i Nacka konstgräs. I Älta märkte vi skillnad direkt, grus är inte lika populärt bland barn, och från att ha varit en plan som rätt få använde är det nu fullt med barn där.

” Under året fick fem mindre planer runt om i Nacka konstgräs.

FOTBOLLSTÄLT FÖRLÄNGER SÄSONGEN

I slutet av året invigdes ett fotbollstält på Nacka IP. Tältet ska vara uppställt under höst och vinter, det har konstgräs och en elvaspelsplan som kan delas upp i mindre planer. Den här satsningen ger barn och ungdomar i alla åldrar möjlighet att träna året om.

– Fotbollstälet var verkligen efterlängtat! Det viktigaste målet vara att kunna erbjuda fotbollsforeningar i Nacka ännu bättre möjligheter att träna och spela fotboll. Om det finns

lediga tider finns det också möjligheter för foreningar från Stockholmsområdet att boka tider i tältet. Det har redan varit mycket bokat, främst av idrottsforeningar, vilket är väldigt roligt.

SVERIGES FÖRENINGSVÄNLIGASTE KOMMUN

Under året utsågs Nacka till Sveriges foreningsvänligaste kommun. Sveriges foreningar står bakom priset. Det är flera aspekter som bedöms: självständighet, respekt, delaktighet i strategier och goda villkor för att verka i kommunen.

Sveriges foreningar lyfte fram två faktorer i motiveringen: Nackas vilja att skapa de bästa förutsättningarna för ett starkt foreningsliv och att alla foreningar får verka utifrån sina egna förutsättningar.

– Vi gör många satsningar för kommunens foreningar och det är roligt att det uppmärksammas. Jag känner mig så klart både hedrad och stolt över att Nacka har tilldelats utmärkelsen, avslutar Anders.

FRITIDSNÄMNDENS RESULTAT 2017

EKONOMISKT ÖVERSKOTT

Fritidsnämnden redovisar ett överskott på 5 miljoner kronor jämfört med budget. Det beror på försenade driftsättningar av planerade anläggningar som Björknäs IP, Björknäs ishall och Nacka fotbollstält. Även driftskostnaderna för befintliga idrottsanläggningar blev lägre än budgeterat.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

Planera och verka för nya idrottsanläggningar så att bygget av nya Näckenbadet ska kunna påbörjas senast 2018.

Nacka kommun har slutfört upphandling av samarbetspart för att riva, bygga, äga och driva den nya simhallen i Saltsjöbaden. Arbetet med att riva Näckenbadet är planerat att påbörjas under sommaren 2018. Senare under året börjar bygget av den nya simhallen där Näckenbadet ligger idag. Under året har en förstudie undersökt möjligheterna att bygga en ny simhall vid Myrsjö idrottsplats inom gällande detaljplan.

Ny multihall i Fisksätra senast 2019, Myrsjö simhall senast 2019 och ny sporthall i Älta 2020.

Under året har kommunfullmäktige beslutat att en multihall ska uppföras på en del av den

kommunalägda fastigheten Erstavik 26.1 vid Hamnvägen i Fisksätra. Inriktningen för det fortsatta arbetet är att upplåta tomträtt i fastigheten eller upphandla extern leverantör som bygger och äger anläggningen. Kommunen har under året anordnat marknadsdialog med potentiella aktörer. Enligt inriktnings- och lokaliseringsbeslut har kommunfullmäktige beviljat investeringsmedel för fortsatt utredning, projektering, upphandling och projektledning av förhyrd multisporhall i Fisksätra.

Under året har inriktning tagits fram för ny anläggning i Älta som rymmer två fullstora sporthallar och ytor för till exempel större möten, teaterföreställningar och E-sport. Fastighetsägaren Hemsö är ansvarig för att genomföra projektet. Sporthallsbyggnaden beräknas kunna öppna år 2022–2023.

” Vår viktigaste prioritering är våra barn och unga. När Nacka växer ska vi fortsätta satsa på fler hall- och plantider, så att Nackas föreningsliv fortsättningsvis kan erbjuda ett brett och attraktivt idrottsutbud till fler medborgare.

Richard Wendt (M)
ordförande fritidsnämnden

Fritidsnämnden ska även verka för att ett nytt ridhus byggs i Velamsund, där ambitionen är att bygget ska påbörjas senast 2018. Även nytt ridhus i Källtorp ska utredas.

Under året har även en fördjupad uppföljning av kapacitet, nyttjande och taxor vid ridanläggningar i Nacka påbörjats i anslutning till uppdraget att verka för att ett nytt ridhus byggs i Velamsund. För att utveckla ridsporten i Nacka på längre sikt, kommer ytterligare insatser att utredas och övervägas under 2018.

FRITIDSNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Administrationsbidrag	0	-9 586	-9 586	-9 695	109	0	-2 788	-2 788
Lokalt aktivitetsbidrag	0	0	0	0	0	0	-5 061	-5 061
Bidrag till funktionsnedsatta	0	-335	-335	0	-335	137	-894	-757
Övriga bidrag och kostnader	0	0	0	0	0	0	-608	-608
Hyror	12 191	-80 565	-68 374	-72 896	4 522	8 746	-65 658	-56 912
Kapitalkostnader och ränta	0	0	0	0	0	0	-2 700	-2 700
Drift av simhallar och simskoleverksamhet	0	-725	-725	0	-725	1 198	-3 561	-2 363
Övriga kostnader	0	0	0	0	0	0	-5 350	-5 350
Idrottsanläggning, drift	0	-26 984	-26 984	-27 833	849	0	-27 514	-27 514
Öppen fritid och lovverksamhet	1 020	-28 718	-27 698	-27 724	27	532	-27 548	-27 016
Nämnd och nämndstöd	0	-986	-986	-1 162	176	0	-1 148	-1 148
Myndighets- och huvudmannakostnader	0	-6 521	-6 521	-6 856	335	0	-5 655	-5 655
Summa	13 211	-154 419	-141 208	-146 166	4 958	10 613	-148 485	-137 872

FRITIDSNÄMNDEN

ansvarar för kommunens fritidsverksamhet. Nämnden fördelar kontantstöd till föreningar med verksamhet för barn, ungdom och personer med funktionsnedsättning. Nämnden har också ansvar för fritidsgårdar och bevakar behovet av anläggningar. I nämndens ansvarsområde ingår även folkhälsosfrågor för Nackabor under 65 år.

Unikt beslut när kulturskolan får kundval

Kulturnämnden ansvarar för att utvecklingen av kulturlivet erbjuder valfrihet och mångfald. Anders Mebius, kultur- och fritidsdirektör, berättar om Nackas satsning på kultur för barn och unga.

ANSVARIG NÄMND: KULTURNÄMNDEN

STORSATSNING PÅ KUNDVAL KULTURSKOLA

Som första kommun i landet kommer Nacka att införa kundval inom kulturskolan. Det innebär bland annat att kursutbudet blir större och att avgifterna i de flesta fall sänks. Alla barn och unga mellan 7 och 19 år ska kunna välja upp till fyra olika kulturaktiviteter.

– Att införa kundval inom våra kulturkurser är en stor satsning som gynnar Nackas barn och unga. I Nacka har vi, tack vare kundvalet, inga köer till våra musikskolor och nu har vi infört samma modell inom kulturkursområdet, säger Anders Mebius.

NACKA – SVERIGES FÖRENINGSVÄNLIGASTE KOMMUN

Nacka utsågs till Sveriges föreningsvänligaste kommun 2017. Priset delas ut av Sveriges föreningar som i sin motivering bland annat lyfter fram Nackas vilja att skapa de bästa förutsättningarna för ett starkt föreningsliv.

– Det här är ett prestigefyllt pris som jag känner mig hedrad och stolt över.

UPPHANDLING AV NACKAS BIBLIOTEK

Redan 2013 överlät Nacka driften av tre av kommunens bibliotek till privata bolag. Under 2017 upphandlades alla bibliotek i Nacka.

De drivs nu av privata aktörer, vilket är unikt i Sverige. Men det är kommunen som även fortsättningsvis kommer att äga biblioteken, allt från lokalerna till de böcker och media som finns för utlån.

– Nacka vill ha en mångfald av aktörer eftersom vi menar att det gynnar kvaliteten. Vi uppmuntrar nytänkande, nya idéer och nya sätt att driva verksamheter på.

LEKFULLT MUSEUM TILL FISKSÄTRA

Leksaksmuseet har letat nya lokaler och under året blev det klart att museet kommer att hyra lokal i samma fastighet som slagfältsmuseet Hamn i Fisksätra. Anders säger att förhoppningen är att det ska gynna båda parter, och bli uppskattat av både barn och vuxna som bor i närheten.

– Det är jätteroligt att de vill etablera sig i Nacka. Det här är positivt för utvecklingen i Fisksätra och kommer att locka fler besökare dit. Jag ser fram emot när museet öppnar i maj!

UNGDOMAR PÅVERKAR UTVECKLINGEN

Ung livsstil är en studie om hur ungdomar mår, vad de gör, och vad de vill göra på sin fritid. Cirka 1 000 ungdomar från årskurs 7 till 9 och cirka 600 gymnasieelever deltog i studien.

– Det här är en möjlighet för ungdomar att påverka och en möjlighet för oss som kommun att få veta vad de tycker att kommunen ska satsa på. Resultatet visar att ungdomar generellt sett är mycket nöjda med sin livssituation och sina fritidsaktiviteter, vilket jag så klart är glad över. För första gången i Ung livsstils historia minskar inte andelen högstadiungdomar som är medlemmar i en förening, och det är ett riktigt gott betyg till Nacka.

3,2

miljoner kronor
i överskott

KULTURNÄMNDENS RESULTAT 2017

EKONOMISKT ÖVERSKOTT

Kulturnämnden redovisar ett överskott på 3,2 miljoner kronor jämfört med budget. Biblioteksverksamheten står för majoriteten av nämndens överskott, vilket bland annat beror på en återbetalning till nämnden för underprestationer. Detta enligt avtal hos några av biblioteksaktörerna. Bibliotekens driftkostnader blev också lägre än planerat. Budgeterade medel för satsningen Meröppet användes inte eftersom satsningen kräver lokalanpassningar, dessa har blivit framflyttade till 2018.

Även musikskolan visar på överskott vilket kan förklaras av ett lägre elevunderlag än vad som beräknats. Enligt kulturkursavtalet har en återbetalning till nämnden gjorts för de elevplatser som inte fyllts.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

Att ta fram upplevelsepaket med olika besöksmål för nya och gamla Nackabor, gärna i samverkan med Visit Stockholm.

Kommunens kulturella upplevelseutbud har förbättrats under året. Arbetsgruppen konstaterade att Nackas upplevelseutbud behöver nå ut till en bredare publik.

Återkomma med förslag om att utveckla musikskolechecken till en kulturskolecheck med inriktning på införande 2018.

Från höstterminen 2018 kan alla barn och ungdomar mellan 7–19 år som är folkbokförda i Nacka, välja olika kulturkurser via kundval. För ungdomar i särskola som är folkbokförda i Nacka utökas åldersspannet upp till 24 år.

Planera för ett bibliotek på Kvarnholmen.

En utredning pågår och ingår i en övergripande och samlad planering av biblioteksverksamheten i Nacka.

” Att vi inför kundval inom kulturskolan är en stor satsning som kommer att gynna Nackas barn och unga.

Hans Peters (C)
ordförande kulturnämnden

KULTURNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Nämnd- och styrelseverksamhet	0	-534	-534	-758	224	0	-751	-751
Kulturverksamhet M & H	0	-8 632	-8 632	-8 491	-141	0	-8 154	-8 154
Kulturverksamhet övrigt	89	-2 597	-2 508	-739	-1 769	0	-581	-581
Kulturverksamhet Hamn	348	-4 538	-4 190	-5 306	1 116	433	-5 038	-4 605
Kulturhus	0	-25 084	-25 084	-24 958	-126	0	-24 781	-24 781
Kulturkursavtal	464	-5 832	-5 368	-6 542	1 174	0	-6 503	-6 503
Kulturpeng	0	-5 771	-5 771	-5 854	83	0	-5 625	-5 625
Kulturbidrag	198	-3 261	-3 063	-2 608	-455	0	-2 648	-2 648
Kultur- och industrihistoria	0	-460	-460	-1 060	600	0	-1 088	-1 088
Offentlig konst	0	-553	-553	-905	352	0	-905	-905
Biblioteksverksamhet	0	-42 821	-42 821	-44 269	1 448	340	-43 387	-43 047
Musikskola	9 638	-42 598	-32 960	-33 635	675	9 694	-42 120	-32 426
Summa	10 737	-142 681	-131 944	-135 125	3 181	10 467	-141 581	-131 114

KULTURNÄMNDEN

stödjer utvecklingen av kulturlivet med valfrihet och mångfald. Det sker genom bidrag till det fria kulturlivet, finansiering av bibliotek, kulturkurser och musikskola för barn och unga, ett tillgängligt och rikt utbud av konst och kultur samt genom stöd till utveckling av kulturarv och traditioner.

Lagspel när Nacka bygger stad

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden är myndighet för samhällsbyggnad och miljö. Stadsbyggnadsdirektör Gunilla Glantz lyfter fram vikten av samverkan i det pågående stadsbyggnadsarbetet.

ANSVARIG NÄMND: MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

SAMARBETE OVÄRDELIGT

– Det är en bredd av aktörer som bidrar i stadsbyggnadsprojekt där områdena går in i varandra. Frågor om bygglov, lantmäteri, planer, miljö och många andra delar möts längs vägen. Ett väl fungerade samarbete snabbar upp och underlättar i processerna, det gäller självklart även när vi jobbar med externa aktörer, säger Gunilla Glantz.

ÖKAD BYGGTAKT FÖR BOSTÄDER

Under året har kommunen lagt i ytterligare en växel när det gäller bostadsbyggandet. Cirka 1 000 bostäder blev klara och ytterligare 1 750 bostäder började byggas.

På Kvarnholmen färdigställdes 715 nya bostäder, i Tollare 169 lägenheter och i Nacka strand blev 46 bostäder inflyttningsklara.

– Det är en ökning med 12 procent jämfört med 2016, så det går verkligen fort fram!

PLANPROGRAM FÖR HENRIKSDAL KLART

Projektet Nacka stad har sedan tidigare antagna planprogram för så gott som alla områden. Gunilla berättar att ett av de områden som stått i tur för beslut varit Henriksdal. Nu har

planprogrammet antagits och nära 200 nya bostäder ska byggas i området.

– Det är ett stort kliv framåt som innebär att vi kan komma igång med stadsutvecklingen

” Ett väl fungerade samarbete snabbar upp och underlättar i processerna, det gäller självklart även när vi jobbar med externa aktörer.

i Henriksdalsområdet, nu finns en färdig plan och en inriktning för hur vi ska bygga.

DETALJPLANER FÖR NYA GATAN OCH SÖDRA NACKA STRAND

Två centrala detaljplaner har klubbats under året. Detaljplanen Nya gatan gör det möjligt att utveckla det obebodda området intill Nacka Forum. Fyra nya kvarter skapas med plats för 600 nya bostäder, cirka 8 000 kvadratmeter viks åt bland annat nya arbetsplatser och affärsverksamhet.

– Även Nacka strand får mer stadskaraktär. Detaljplanen för Södra Nacka strand möjliggör att cirka 365 nya bostäder kan byggas. Ett antal centralt placerade byggnader med lokaler i bottenvåningen ska bidra till att området blir mer stadslikt.

UNIK MARKSANERING

På Kvarnholmen, nära fästet för den nya bron, har en unik marksanering gjorts. Gunilla lyfter fram marksaneringen som ett bra exempel på hur man kan arbeta med förorenad mark i stadsbyggande. Man bygger ofta på platser där det har funnits gamla industrier och det är vanligt att marken behöver saneras. Kvarnholmen har uppmärksammats för den ovanliga metod som användes.

– För att få bort de farliga ämnen som läckt ner i berggrunden värmdes berget upp till 100 grader med hjälp av hål. Sedan kunde föroreningen långsamt sugas upp och tas om hand. Saneringen var helt nödvändig för att platsen skulle kunna bebyggas med bostäder. Det är ett oerhört viktigt förarbete som gjorts och som gör att vi nu kan bygga bostäder där.

0,2
miljoner kronor
i överskott

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDENS RESULTAT 2017

EKONOMI I BALANS

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden redovisar ett överskott på 0,2 miljoner kronor jämfört med budget. Dock redovisar projektverksamheten ett underskott på 0,3 miljoner kronor jämfört med budget. Nämndens projektbudget har under året använts för att finansiera arbete med tre pågående och tre nya projekt. Avvikelsen är inte kopplad till något enskilt projekt utan består i mindre avvikelser i flera av projekten. Avvikelsen inom projektverksamheten balanseras av lägre kostnader för nämnd och nämndstöd än vad som budgeterats 2017.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

I samarbete med intresserade markägare, påbörja detaljplanearbete för att utveckla området runt Björknäs centrum.

Planarbete för Björknäs- Värmdövägen har initierats under hösten 2017. Förslag till startpromemoria för ett stadsbyggnadsprojekt föreslås antas i kommunstyrelsens stadsutvecklingsutskott (KSSU) under första kvartalet 2018. Vid ansökan om planbesked har flera mindre fastighetsägare längs med Värmdövägen, mellan Björknäs och Orminge, lämnat önskemål om förtätning på några platser. Vidare har miljö- och stadsbyggnadsnämnden, i arbetet med att åtgärda omoderna planer, föreslagit att

planlägga ett område vid Björknäs där det finns gamla planer och kommunal mark. Syftet med planarbetet föreslås vara att utreda möjligheten till viss förtätning på platser där det finns önskemål och intresse av en utveckling.

Genomföra en kartläggning av hur grönområden och parker nyttjas av förskolor, skolor och verksamheter med pedagogisk omsorg. Denna kartläggning ska vara en del av underlaget i kommunens planprocess.

På uppdrag av miljö- och stadsbyggnadsnämnden har planenheten under hösten genomfört en undersökning av hur förskolor, skolor och pedagogiska verksamheter nyttjar grönområden och parker i Nacka. Underlag har samlats in via korta telefonintervjuer där personal besvarat frågor om vilka och hur ofta grönområden och parker nyttjas. Undersökningen visar att verksamheterna besöker ett grönområde/park i snitt en gång per vecka. 80 av kommunens olika grönområden och

parker uppges. Cirka 50 av områdena besöks endast av en skola eller förskola. De områden som får flest besök är Nyckelviken, Orminge centrum, Hellasgården och Erstavik. Avståndet till dessa grönområden är ofta längre och besöket varar längre. Planenheten har ännu inte använt resultatet från undersökningen i planeringen. Bedömningen är att det behövs en mer utförlig analys och att det vore värdefullt att ta fram en kartbild för att identifiera vilka verksamheter som har dålig tillgång till grönområden och parker.

” Hela 1 750 bostäder började byggas 2017! Jag gläds särskilt åt alla studenter som snart får flytta in i Alphyddan och Ektopp.

Cathrin Bergensträhle (M)
ordförande miljö- och stadsbyggnadsnämnden

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017		Ack budget 2017			Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Nämnd och nämndstöd	0	-2 024	-2 024	2 456	432	0	-4 039	-4 039
Beviljade medel	0	-26 963	-26 963	-27 029	66	0	-24 563	-24 563
Projektverksamhet	0	-2 701	-2 701	-2 448	-253	0	-1 999	-1 999
Summa	0	-31 688	-31 688	-1 933	246	0	-30 601	-30 601

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

ansvarar för myndighets- och huvudmannauppgifter inom samhällsbyggnads- och miljöområdet. Det innebär bland annat att upprätta förslag till detalj- och fastighetsplaner, att bevaka och besluta i miljö- och hälsoskyddsfrågor och att pröva ansökningar om bygglov.

Fler väljer cykeln i bästa cykelkommunen

De som bor i Nacka ska kunna förvänta sig en välskött utemiljö, rent vatten och god framkomlighet. Dag Björklund, direktör för natur- och trafiknämnden, berättar att Nacka under året deltagit i Cykelfrämjandets nationella mätning Kommunvelometern.

ANSVARIG NÄMND: NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

REKORDMÅNGA VÄLJER ATT CYKLA

I Cykelfrämjandets nationella mätning fick Nacka full poäng inom fyra av sex mätområden, därmed vann Nacka pris som landets bästa mellanstora cykelkommun.

– Att vi kammade hem guldpokalen visar att vi arbetar strukturerat och ambitiöst med cykelfrågor. Vi uppmuntrar cykling eftersom det är ett miljövänligt och säkert sätt att ta sig fram. Nacka har nu rekordmånga cyklister och vår ambition är att det ska öka varje år, säger Dag Björklund.

För att få fler att cykla på vintern satsar kommunen på vinterunderhåll av cykelbanor och ett antal testpiloter provar på vintercykling.

– Vi har fyrtio vintercyklister som har fått vinterdäck av oss. I gengäld rapporterar de om väglaget på cykelbanor och eventuella problem längs vägen.

Även infrastrukturen har byggts ut för att underlätta och öka framkomligheten för cyklister. I Nacka ska det vara enkelt att gå, cykla och åka kollektivt.

– Under 2017 blev utbyggnaden av två cykelstråk längs Värmdövägen klara. En delsträcka på Sicklaön med sträckning öster om Ektorp fram till Skurubron och en delsträcka i Boo, från Kvarnholmsvägen fram till Stiltjevägen.

NATURRESERVAT MER TILLGÄNGLIGA

Under året gjordes satsningar för att få fler att upptäcka Nackas grönområden och uppleva friluftsliv. Bland annat pågår ett projekt som ska göra naturreservaten mer tillgängliga för besökarna. Dag berättar att arbetet kommer att fortsätta under 2018.

– Fokus har varit att främja friluftslivet. Naturreservaten rustas upp med förbättrade gångstigar, fler sittplatser och tydligare skyltning.

Krokhöjdens och Nyckelvikens motionsspår har renoverats, dessutom har flera badplatser rustats upp och står nu redo inför badsäsongen.

Två nya utegym byggdes, ett i Velamsund och ett i Nyckelviken. De ingår i Utepaketet som är en större satsning för hälsa och utemiljö.

– De nya gymmen ligger i nära anslutning till motionsspår. Tanken är att de som vill ska kunna avsluta en joggingrunda med styrketräning och stretching.

BELYSNING BIDRAR TILL TRYGGHET

Avslutningsvis berättar Dag att antalet belysningsanläggningar ökat under 2017.

– Bra belysning bidrar till att skapa trygghet. Därför satsat vi rejält på våra belysningsanläggningar. Nyligen har till exempel belysningen på Järlahöjden förstärkts och gamla anläggningar har renoverats, bland annat den i Finntorp som vi hade stora problem med tidigare.

17,6

miljoner kronor
i överskott

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDENS RESULTAT 2017

EKONOMISKT ÖVERSKOTT

Natur- och trafiknämnden redovisar ett överskott på 17,6 miljoner kronor jämfört med budget. Förklaringen till överskottet är främst lägre kapitaltjänstkostnader då projekt har senarelagts eller ej avslutats i önskad takt. Vinterunderhållet blev högre än budgeterat beroende på en vinter med mycket halkbekämpning.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

Tillsammans med Stockholms läns landsting arbeta för utökad båttrafik till och från Nacka. Utgångspunkten är att kommunen är beredd att genomföra vissa investeringar i bryggor och kajer för att snabba och moderna kollektivtrafikbåtar ska kunna trafikera kommunens kuster och också påbörja ett projekteringsarbete med detta syfte, men inte stå för driften av trafiken.

Nacka och övriga berörda kommuner är beroende av landstingets krav på utformning av framtida hållplatser för pendelbåtar. I början av september tog landstinget ett initiativ för att samordna kommande trafikinsatser för berörda kommuner. Arbetet inriktas på en principöverenskommelse så att alla parter jobbar samordnat för att öka arbetspendlingen med båt. Ett förslag till överenskommelse presenterades i januari 2018.

I samverkan med externa intressenter verka för att det installeras laddstolpar för elbilar vid lämpliga platser, exempelvis vid välfärdsfastigheter (såsom idrottsanläggningar och skolor), köpcentrum, infartsparkeringsplatser och andra publika anläggningar.

Laddstolpar för allmänt bruk kan vanligen inte anläggas på allmän plats. Dels för att kommunen inte kan leverera el från allmän anläggning, dels för att uppställning på allmän plats inte går att begränsa till just elbilar. Där emot kan kommunen initiera eller uppmuntra fastighetsägare att anlägga laddstolpar på annat sätt. I samband med att kommunen anlade en ny infart från Skvaltans väg in till Ica Maxi, flyttades återvinningsstationen och parkeringsplatser om. Ett antal laddstolpar sattes upp på parkeringen. Laddstolpar planeras också för besökare till Nacka stadshus under hösten och senare också vid Nacka sportcentrum.

” Att Nacka kammade hem guldpokalen i Cykelfrämjandets nationella mätning Kommunvelo- metern visar att kommunen arbetar strukturerat och ambitiöst med cykelfrågor.

Gunilla Grudevall-Steen (L)
ordförande natur- och trafiknämnden

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Kapitaltjänst	-6 784	75 881	69 097	93 665	24 568	0	71 964	71 964
Myndighet och huvudmänna	2	23 923	23 924	23 959	35	0	24 781	24 781
Nämnd och nämndstöd	0	1 701	1 701	1 705	4	0	798	798
Vinterunderhåll	-116	30 536	30 420	28 731	-1 689	0	34 279	34 279
Övrig drift	-16 904	103 538	86 634	87 016	382	-13 917	95 013	81 096
Skurubron	0	5 700	5 700	0	-5 700	0	0	0
Summa	-23 802	241 278	217 477	235 076	17 599	-13 917	226 835	212 918

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

ansvarar för vägar, gator, parker och naturmark med tillhörande kommun-ägda anläggningar som är tillgängliga för allmänheten. För att säkerställa kvaliteten görs drift- och underhållsåtgärder samt investeringar och reinvesteringar. Nämnden medverkar även när exploateringsverksamheten planerar för nya anläggningar.

En milstolpe när Nacka blev 100 000 invånare

2017 – det bästa året hittills! Så låter det när stadsdirektör Lena Dahlstedt, med övergripande ansvar för den kommunala verksamheten, sammanfattar året som gått.

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN

TOPPRESLTAT INOM SKOLAN

När Lena Dahlstedt ser tillbaka på 2017 finns det mycket som hon är glad och stolt över. Bland annat att Nacka kommun har en ekonomi i balans och att det är hög kvalitet i verksamheterna. Inom många områden ligger Nacka i toppskiktet bland Sveriges kommuner, ett exempel är skolan.

– Nackas grund- och gymnasieskolor är bland Sveriges bästa och eleverna presterar mycket bra resultat. Lärarna och skolledarna är fantastiskt duktiga i både de privata och kommunala skolorna. Att ha en bra verksamhet för barn och unga är bland det viktigaste för en kommun. Därför tog vi beslut 2017 om att införa en kulturcheck så att alla barn och unga kan välja vilken kulturaktivitet de vill ägna sig åt på sin fritid.

TREDJE BÄSTA FÖRETAGSKOMMUN

Nacka fortsätter att flytta fram positionerna som företagarkommun. 2017 rankades Nacka kommun, för andra året i rad, som Sveriges tredje bästa företagarkommun av Svenskt Näringsliv.

” 2017 rankades Nacka kommun, för andra året i rad, som Sveriges tredje bästa företagarkommun av Svenskt Näringsliv.

– Nacka är en bra kommun att starta och utveckla företag i. Det ser vi bland annat på utvecklingen av Stockholm Fashion District i Nacka strand och bredden av näringsverksamheter i Sickla.

100 000 NACKABOR

Tillväxttakten i Nacka ökar och kommunen växer årligen med cirka 2 000 personer. Den 24 maj 2017 blev en historisk dag när kommunen uppnådde 100 000 invånare.

– Det var efterlängtat! Nacka har spurtat förbi Gävle och är nu Sveriges 16:e största kommun. Det är roligt att vi utvecklas i den takt som vi har planerat för. Framförallt är det positivt att Nacka är attraktivt och att människor vill flytta hit och bo här.

NACKA STAD I STARTGROPARNA

Exploateringen spelar en avgörande roll i stadsutvecklingsprojekten som tagit fart under året.

– Om man jämför med andra kommuner har Nacka lyckats väl med att ta fram planer för stadsutveckling och att komma överens med externa parter i olika samverkansprojekt, bland annat när det gäller överdäckningsprojektet som innebär förflyttning och överdäckning av Värmdöleden. Det är både roligt och viktigt att det går framåt så mycket, det behövs för att vi ska klara tunnelbaneavtalet.

ATTRAKTIV ARBETSGIVARE

Kommunstyrelsen har även det övergripande personalansvaret för alla anställda inom kommunen och Lena gläds över resultatet från 2017 års medarbetarundersökning.

– Undersökningen visar att Nacka kommun är en attraktiv arbetsgivare och att många vill arbeta hos oss. Man tycker att det är kul att jobba i kommunen och kan rekommendera andra att arbeta här. Jag är stolt över våra medarbetare som åstadkommer stordåd nästan varje dag. Det gör att vi även fortsättningsvis kommer att utvecklas bra.

” Som växande kommun är det viktigt att knyta till oss den kompetens som behövs inom stadsutveckling och att fortsätta attrahera kommersiella aktörer.

Mats Gerdau (M)
kommunstyrelsens ordförande

100

miljoner kronor
i underskott

KOMMUNSTYRELSENS RESULTAT 2017

EKONOMISKT UNDERSKOTT

Kommunstyrelsen redovisar sammantaget en avvikelse på 100 miljoner kronor jämfört med budget. Det beror främst på en planerad avvikelse för medfinansieringen av tunnelbaneutbyggnaden, saneringskostnader samt underskott inom lokalenheten och produktionsverksamheten Valfärd samhällsservice. Kostnaden för tunnelbaneutbyggnaden ligger inom den totala ram som avtalats för projektet. Tilläggsavtalet på 44 miljoner kronor är planerat men fanns inte budgeterat. Saneringskostnaderna avser områdena Ektorps, Tollare, Telegrafberget och Älgö.

Inom enheten för fastighetsförvaltning (före detta lokalenheten) beror underskotten på ökade kostnader för nyförvärv och iordningställande av sociala bostäder, konsult- och omställningskostnader.

Underskottet inom Valfärd samhällsservice har framför allt förorsakats av de extraordinära händelserna på Seniorcenter Sjöträppan. I underskottet ingår också ökade kostnader för omsorgs- och verksamheten. Åtgärder för att komma till rätta med underskotten inom Valfärd samhällsservice och före detta lokalenheten har vidtagits och fortsätter 2018.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

Samordna arbetet för att få fram nya lokaler till Handikappforum.

Handikappforum erbjuds tillfälliga lokaler i före detta Herrgårns förskola i Björknäs under

2018–2021. Den permanenta lösningen, i en fastighet vid Nya gatan, planeras stå klar första kvartalet 2021.

Följa upp implementeringen av strategin mot våldsbejakande extremism och extremt våld, genom Brottsförebyggande rådet.

Brottsförebyggande rådet har följt frågan om våldsbejakande extremism och försökt kartlägga hur omfattande problemet är och en kompetensutvecklingsinsats genomförs under 2018. De 100 000 kronor som fullmäktige anslag till arbetet mot våldsbejakande extremism har inte använts under 2017. Kommunen kommer att förstärka arbetet med ungdomar inom riskzonen med hjälp av en social insatsgrupp. Skola, fritidsgårdar, socialtjänst och polis kommer att samverka.

Samordna arbetet för att underlätta och stimulera byggandet av fler attefallshus som kan användas för nyanlända.

Erbjudanden för inhyrning har ofta gett en boendekostnad som överstiger kommunens inriktning. Bostäderna är ofta för små för att delas av fler hushåll. Inhyrning av nybyggda attefallshus upphandlades för placering på mark som arrenderas ut.

Arbeta med att få fram lägenheter med lägre hyror.

Stadsutvecklingsprocessen ska säkra målet att 30 procent av nyproducerade lägenheter ska vara hyresbostäder. Kommunen kan säkerställa

produktionen av hyresrätter på kommunal mark genom avtal. På privat mark är det inte möjligt att styra upplåtelseform, men en dialog med markägaren kan föras. Kommunens rådighet att påverka den slutgiltiga hyresnivån är låg. Exploateringsenheten har sett över möjligheten att påverka nivåerna via avtal.

Verkställa att nämnderna gör en besparing avseende myndighets-, huvudmanna- och stödenheter på totalt 3 miljoner kronor.

Sparbetinget på enheter inom stöd och myndighets- och huvudmannaenheter nåddes för 2017, det ekonomiska utfallet är i nivå med budget.

UPPFÖLJNING AV KONTORSORGANISATIONEN

Kommunfullmäktige beslutade 2011 att kontorsorganisationen skulle effektiviseras med 5 miljoner kronor årligen under 2012–2014. Kommunstyrelsen fick 2015 en slutrapport som visade att kraven uppnåtts.

Månadslönerna för 2017 minskade med cirka 13 miljoner kronor då cirka 70 medarbetare övergick till det nybildade Nacka vatten och avfall AB. 2017 ökade konsultkostnaderna med knappt 20 miljoner kronor till 134 miljoner kronor. Ökningen skedde främst inom stadsutvecklingsprocessen.

Kostnader för timanställda och inhyrd personal uppgick till 18 miljoner kronor, en minskning med två miljoner kronor.

KOMMUNSTYRELSENS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

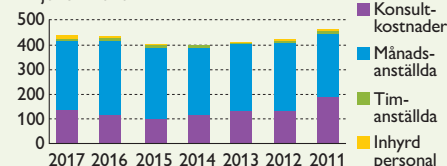
Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Kommunfullmäktige	0	-5 572	-5 572	-5 728	156	0	-5 791	-5 791
- varav revisionen	0	-2 145	-2 145	-2 211	66	0	-1 823	-1 823
Kommunstyrelsen	3 398	-135 295	-131 897	-57 855	-74 042	2 396	-75 021	-72 625
- varav tunnelbanan	0	-56 540	-56 540	-13 500	-43 040	0	-3 078	-3 078
- varav saneringskostnader	0	-21 000	-21 000	0	-21 000	0	-18 012	-18 012
Stadsledningskontoret och stödenheterna	252 008	-339 590	-87 582	-87 513	-69	210 460	-302 905	-92 445
Enheten för bygg- och anläggning (fd enheten för fastighetsutveckling)	42 870	-39 737	3 133	3 015	118	43 610	-35 307	8 303
Enheten för fastighetsförvaltning (fd lokalenheten)	593 505	-573 650	19 855	38 000	-18 145	579 986	-541 808	38 178
Myndighets- och huvudmannaenheter	637 211	-626 946	10 265	0	10 265	525 981	-517 438	8 543
Produktionsverksamheter	2 633 010	-2 641 813	-8 803	11 900	-20 703	2 605 550	-2 597 619	7 931
- Valfärd skola	2 058 253	-2 048 917	9 336	9 200	136	1 998 393	-1 989 096	9 297
- Valfärd samhällsservice	574 757	-592 896	-18 139	2 700	-20 839	566 728	-568 093	-1 365
Södertörns brandförsvär	0	-36 716	-36 716	-38 160	1 444	0	-37 427	-37 427
Summa	4 162 002	-4 399 319	-237 317	-136 341	-100 376	3 967 983	-4 113 316	-145 333

KOMMUNSTYRELSEN

bereder ärenden och verkställer beslut åt kommunfullmäktige. Kommunstyrelsen har ett särskilt ansvar för att leda, samordna och ha uppsikt över kommunens samlade verksamhet. Kommunstyrelsen har också ett ansvar som egen nämnd för arbetsgivarfrågor, näringslivspolitik, fastighetsfrågor och markpolitik, exploateringsverksamhet, god livsmiljö, långsiktigt hållbar utveckling samt frågor som rör trygghet och säkerhet.

KONTORSORGANISATIONENS KOSTNADER 2011–2017

Miljoner kronor

Läslust i skola med toppbetyg

Einar Fransson är direktör för Valfärd skola med det övergripande ansvaret för att Nackas kommunala förskolor, grundskolor och gymnasium utvecklas och fungerar för barn och elever.

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN

FINA RESULTAT FÖR GRUNDSKOLA OCH GYMNASIUM

Einar Fransson har mycket att vara stolt över, bland annat att Nackas elever når målen i grundskolan och att meritvärdet höjdes ytterligare under 2017. Nackas elever har nu högst meritvärden i Sverige, men det är inte bara på grundskolan som det går bra.

– Våra gymnasieelever är bäst i Sverige på att ta sin examen inom utsatt tid. De innebär att de kan välja vad de vill göra efter gymnasiet och att de inte är begränsade på grund av otillräckliga betyg, något som jag tycker är otroligt viktigt, säger Einar.

BARNENS LÄSFÖRMÅGA STIMULERAS

Inom förskolan pågår ett samarbete mellan Stockholms universitet och de kommunala förskolorna, med fokus på språk och neurovetenskap. Forskning och praktik möts för att inspirera, berika och utveckla förskoleverksamheten.

– Jag är verkligen stolt över att Stockholms universitet vill samarbeta med oss. Vi deltar i ett stort projekt, Hjärnvägar i förskolan, med omfattande forskning inom förskolan. Det handlar om att stimulera till mer och bättre lärande.

GYMNASIEMINISTERN BESÖKTE NACKA

För att nyanlända gymnasieelever på Nacka gymnasium ska lära sig att läsa så snabbt som möjligt erbjuds de intensivsvenska, det är unikt i Sverige. Syftet med projektet, som stöds av Svenska akademien, är att se om och hur det går att snabba på språkinläringen. I slutet av året besökte gymnasieminister Anna Ekström Nacka gymnasium.

– Hon var lyrisk över de sätt som skolan arbetar på och menade att utbildningen i intensivsvenska borde finnas på alla gymnasieskolor.

” Nackas elever har nu högst meritvärden i Sverige.

INSPIRATIONS DAG FÖR MEDARBETARE

I mars genomförde Valfärd skola inspirationsdagen Nacka Education Summit, NES. Alla förskolor och skolor fanns på plats för att visa upp sina verksamheter. Föreläsningar, workshops och prisutdelningar stod på agendan och dagen besöktes av både medarbetare och externa besökare.

– Det här var ett tillfälle för våra skolor att dela med sig av vad de är speciellt bra på eller gjort annorlunda. Vårt motto är Våga göra – våga dela.

0,1

miljoner kronor
i överskott

VÄLFÄRD SKOLAS RESULTAT 2017

EKONOMI I BALANS

Välfärd skola redovisar ett överskott på 0,1 miljoner kronor jämfört med budget. Trots det positiva resultatet brottas ett antal enheter inom förskola och skola med underskott. Underskotten beror främst på lediga platser på grund av för få barn och elever. Under 2017 har en rad åtgärder i form av strukturanpassningar genomförts för att minska underskotten. Dessa anpassningar behöver fortsätta under 2018.

” Våra gymnasieelever är bäst i Sverige på att ta sin examen inom utsatt tid.

VÄLFÄRD SKOLA

är Nacka kommuns största produktionsenhet med över 2600 medarbetare fördelade på 22 skolor och 39 förskolor. Inom Nackas kommunala skolor finns all utbildning från förskola till skola och gymnasium. Målsättningen är att ge barn och elever förutsättningar att nå sin maximala potential.

VÄLFÄRD SKOLAS EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017		Utfall netto	Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader		Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Välfärd skola	2 058 253	-2 048 917	9 336	9 200	136	1 998 393	-1 989 096	9 298
Summa	2 058 253	-2 048 917	9 336	9 200	136	1 998 393	-1 989 096	9 298

Trygghet för unga och klimatsmart på menyn

Anette Bøe är direktör för Välfärd samhällsservice som utgör det kommunala alternativet inom en mängd områden. Bland annat flyktingmottagning, kultur och fritid, omsorg av äldre och familjer samt personer med funktionsvariation.

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN

POLARNA NACKA BIDRAR TILL TRYGGHET

Polarna Nacka arbetar med uppsökande och förebyggande verksamhet i områden där barn och ungdomar rör sig, men också i särskilt utsatta områden. De strävar efter att skapa trygghet och verkar mot kriminalitet och droger. Polarna Nacka vill öka ungas inflytande i kommunen och visa på ungdomar som förebilder för andra. Föreningar, nattvandrande föräldrar och polis är några av de aktörer som de samverkar med. Anette Bøe berättar att det varit stort fokus på just trygghetsfrågor under 2017.

– Polarna Nacka har utökat sitt fältarbete under 2017. Genom att röra sig ute bland ungdomar ökar tryggheten i vårt samhälle. Verksamheten här i Nacka har också blivit en förebild för andra kommuner och Polarna har fått mycket uppmärksamhet för sitt arbete vilket är väldigt kul!

” Polarna Nacka rör sig ute bland ungdomar vilket ökar tryggheten i vårt samhälle. Verksamheten här i Nacka har också blivit en förebild för andra kommuner.

KLIMATSMART MAT PRISAD

Bergåsens serviceboende är en av de välförtjänta vinnarna till Nackas miljöpris 2017 där temat var klimatsmart mat. Serviceboendet är ett litet bemannat boende för personer med behov av stöd. Under året har personalen och de boende tillsammans arbetat för att minska klimatpåverkan. Till sin hjälp har de haft klimatforskare från Chalmers tekniska högskola som räknat på klimatavtrycket från maten som serverats. Menyerna har ändrats i dialog med de boende så att maträtterna ska kännas bekanta och smaka gott.

– Bergåsen har länge arbetat miljömedvetet med sopsortering, inköp av ekologiska råvaror och miljövänliga rengöringsmedel. Nu har de tillsammans med de boende tagit fram hållbara menyer med mindre mängd rött kött. Genom

” Genom justeringarna i menyn har klimatavtrycket minskat med två ton.

justeringarna i menyn har klimatavtrycket minskat med två ton sett till måttet för utsläpp av växthusgaser. Det motsvarar nästan ett års utsläpp från en bil!

NYANLÄNDA NACKABOR VÄL MOTTAGNA

Under 2017 tog Nacka emot nära 370 nyanlända vilket ställt krav på dem som arbetar med etableringsstöd. Anette tycker att de har lyckats bra med mottagandet.

– Jag är väldigt stolt över dem som arbetar med våra nyanlända Nackabor. Förutsättningarna ändras konstant, det tillkommer nya uppdrag och det gör att det är svårt att planera. Vi vet inte i förväg exakt hur många som kommer eller vilket stöd de behöver. Det här är en verksamhet som hela tiden måste anpassa sig och det har vi lyckats väldigt bra med.

20,8

miljoner kronor
i underskott

VÄLFÄRD SAMHÄLLSSERVICES RESULTAT 2017

EKONOMISKT UNDERSKOTT

Välfärd samhällsservice redovisar ett underskott på 20,8 miljoner kronor jämfört med budget. Underskottet är främst kopplat till de extraordinära händelser som inträffade på Seniorcenter Sjöträpan under början av året, vilket medfört ett stort behov av extra personalresurser. Bland annat byttes ledningen ut under hösten 2017. Fokus har sedan dess legat på strukturella och kvalitetshöjande insatser. Även verksamheter inom omsorgs- och assistansverksamhet som gruppboendestäder, daglig verksamhet, personlig assistans och korttidsboenden visar underskott.

VÄLFÄRD SAMHÄLLSSERVICE

har drygt 1 400 medarbetare och chefer som erbjuder samhällsservice till Nackaborna. Välfärd samhällsservice utgör det kommunala alternativet när det handlar om äldreomsorg, kultur, fritidsgårdar, idrottsdrift, socialpsykiatri, individ- och familjeomsorg, bibliotek, flyktingmottagning och omsorg för personer med funktionsnedsättning.

VÄLFÄRD SAMHÄLLSSERVICES EKONOMISKA UTFALL JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017		Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget-avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto
Ledning och verksamhetsstöd	1 460	-803	657	657	0	1 941	-359	1 582
Individ- och familjeverksamheten	55 675	-56 381	-706	263	-969	56 326	-55 717	609
Idrotts- och fritidsverksamheten	53 366	-52 270	1 096	248	848	54 998	-54 557	441
Kulturverksamheten	70 386	-72 990	-2 604	-362	-2 242	70 509	-71 862	-1 353
Omsorg- och assistansverksamheten	118 008	-125 272	-7 264	578	-7 842	117 325	-124 319	-6 994
Nacka seniorcenter	239 976	-251 151	-11 175	1 158	-12 333	233 494	-231 783	1 711
Flykting- och etableringsverksamheten	30 383	-28 357	2 026	134	1 892	25 095	-23 936	1 159
Arbets- och karriärverksamheten	5 503	-5 672	-169	24	-193	7 040	-5 560	1 480
Summa	574 757	-592 896	-18 139	2 700	-20 839	566 728	-568 093	-1 365

Nacka stad i sikte

Exploateringsverksamheten ansvarar för att projektleda hur kommunen utvecklar Nackas mark för bostäder och verksamheter. Stadsbyggnadsdirektör Gunilla Glantz berättar att flera olika detaljplaner, som bidrar till stadsutvecklingen i Nacka stad, har antagits under hösten.

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN

MÖTESPLATS NACKA

Mötesplats Nacka är det enskilt största stadsbyggnadsprojektet inom Nacka stad. Projektet innebär en överdäckning och flytt av motorväg 222. På överdäckningen anläggs en park och en tunnelbanestation ska också få plats. Det blir en ny bussterminal under mark och 350 bostäder planeras i området.

– Överdäckningen är ett jättestort och komplicerat projekt, men Nacka ska klara det! Det är också ett samverkansprojekt med många inblandade parter. Nu är ramarna för samarbetet med Trafikverket och Stockholms läns landstings tunnelbaneprojekt på plats, och vi har ett avtal med Unibail-Rodamco som äger Nacka Forum, säger Gunilla Glantz.

TVÄRBANAN TILL SICKLA STATION INVIGDES

Hösten 2017 invigdes tvärbansans förlängning från Sickla udde i Hammarby sjöstad till Sickla station i Nacka. Förlängningen innebär att man kan åka hela vägen mellan Nacka och

Solna utan att behöva byta tåg i Alvik. Det blir även en knutpunkt för tvärbanan, Saltsjöbanan och ett stort antal busslinjer.

– Nu finns det ytterligare ett bra alternativ att ta sig till och från Nacka, oavsett om man bor eller arbetar här. Det är också viktigt när vi bygger stad och fler människor väljer att bosätta sig här.

BOSTÄDER TILL STUDENTER

Det råder sedan länge stor brist på bostäder för studenter, därför är Gunilla extra glad över att uppförandet av just studentbostäder tagit fart under året.

– I Alphyddan kommer det att bli ungefär 230 studentbostäder och i Ektorp har vi börjat bygga för 150 studentbostäder och 50 mindre hyresrätter.

FÖRBEREDELSE FÖR T-BANA

Planeringen för byggstart av tunnelbanan är igång, bland annat pågår förberedande arbeten som omläggning av ledningar. Vissa gång- och cykelvägar har också flyttats. Gunilla tror att byggnationen av tunnelbanan och nya Slussen kommer att förändra den mentala bilden av centrala Nacka.

– Vi har egentligen varit ganska frånvända från Stockholms centrala innerstad. Det kommer att bli mycket enklare och snabbare med tunnelbanan. Beräknad restid från centrala Nacka till T-centralen är cirka 12 minuter.

290
miljoner kronor
i underskott

EXPLOATERINGSVERKSAMHETENS RESULTAT 2017

EKONOMISKT UNDERSKOTT

Kopplat till pågående stadsbyggnadsprojekt har kommunen haft inkomster på 97 miljoner kronor och utgifter på 387 miljoner kronor. Detta ger ett underskott på 290 miljoner kronor. Underskottet kommer att kompenseras med markintäkter längre fram. De tre projekt som haft enskilt störst inverkan på årets utfall är Mötesplats Nacka med överdäckning och bussterminal, projekt Område Y och Z samt Norra Skuru där utbyggnad av vägar och VA-nät pågår. Årets arbete med planering och övergripande utredningar inför den kommande utbyggnaden inom Nacka stad har också haft stor påverkan på utfallet.

REDOVISNING AV SÄRSKILDA UPPDRAG FRÅN KOMMUNFULLMÄKTIGE

Samordna arbetet så att gestaltningsmässig variation i nya byggnader åstadkoms, med allt från historiskt inspirerade och klassiska kvarter till djärv och nyskapande arkitektur genom att se till att detta säkras i markanvisningar, exploateringsavtal och detaljplaner.

Det ingår i stadsarkitektens ansvarsområde att säkra att den gestaltningsmässiga variationen i nya byggnader åstadkoms. I uppdraget ingår att säkra kvaliteterna i den byggda miljön inklusive det offentliga rummet, men också att samordna kommunens olika processer. Stadsarkitekten stöttar även organisationen i gestaltningsfrågor. En ny tjänst har inrättats med uppdrag att utveckla kommunens metod att göra markanvisningar. Arbetet med att utveckla arbetssättet för att åstadkomma gestaltningsmässig variation fortsätter under nästa år.

Under 2016 och 2017 har kommunen bjudit in aktörer till markanvisningstävlingar inom Nacka stad. För dessa första områden, där kommunen vill utveckla stadsmiljön, har

tävlingarna resulterat i en betydande variation i gestaltningen av byggnaderna. Allt från mer klassisk stil i hörnkvarteret vid Nya gatan, till mer modern arkitektur på den intilliggande tomten för det gamla Elverkshuset.

Mellan Alphyddan och Finntorp, är resultatet av tävlingen ett förslag på en tät och varierad bebyggelse av flerbostadshus och stadsradhus i olika höjd som klättrar uppför berget (Svindarsberg). Kommunen har i ett tidigt skede jobbat med parallella skissuppdrag för kommande höga hus vid Klinten. Tre arkitektkontor har bjudits in för att hitta innovativa lösningar, med gott resultat.

Parallella skisser kommer även att användas för kommande höga hus i Sickla. Under året har en god och varierad arkitektur säkrats genom planbestämmelser, gestaltningsprogram och exploateringsavtal. Proaktiv bygglovsprocess innebär tidig dialog med byggaktörer innan bygglovsansökan lämnas in. Genom detta arbetssätt har ytterligare arkitektoniska kvaliteter kunnat säkras.

Genomföra markanvisning med inriktning på kvarter med klassisk gestaltning under 2017 eller 2018.

Under 2018 planeras för ett antal markanvisningar. Analys pågår inför val av plats för markanvisning av klassisk arkitektur under 2018.

” Överdäckningen är ett jättestort och komplicerat projekt, men Nacka ska klara det! Det är också ett samverkansprojekt med många inblandade parter.

EXPLOATERINGSVERKSAMHETEN

planerar för nya bostäder och arbetsplatser samt utbyggnad av gator, parker och VA-ledningar.

Miljösatsningar i fokus

Kommunen erbjuder lokaler som förskolor, skolor, fritidsanläggningar och sociala bostäder till Nackaborna. Dag Björklund, direktör för verksamheter inom mark och fastighet, berättar att energiförsörjningen nu blivit helt fossilfri.

ANSVARIG NÄMND: KOMMUNSTYRELSEN

ÖVERGÅNG TILL FOSSILFRI UPPVÄRMNING

– Istället för olja använder vi bibränsle eller fjärrvärme i uppvärmningen av lokalerna, där förskolor och skolor utgör merparten. Att vi slutat med fossila bränslen är positivt för miljön. Vi har sedan länge miljömärkt el i våra anläggningar, så det här är ytterligare ett stort steg i rätt riktning, säger Dag Björklund.

MILJÖSATSNING FÖR BARNENS BÄSTA

Med utgångspunkt från miljömål, både nationella och lokala, fokuserar kommunen på barnens miljö. Ett projekt är att säkerställa att Nackas förskolor och skolor är helt fria från miljögifter. Två förskolor ingår i pilotprojektet, Björknäs och Universums förskolor. På Björknäs förskola är arbetet redan i full gång, där har gården sanerats.

– Ett av kommunens sex miljömål är att miljön ska vara giftfri. På Björknäs förskola har all lekutrustning och annat material på gården som kan innehålla skadliga kemikalier plockats bort. Det kan till exempel vara impregnerat trä i gungställningar och sandlådor, konstgräs eller gamla bildäck. Vi förbättrar miljön genom att

ersätta material med det bästa vi har för dagen. Vi väljer mycket naturmaterial, framförallt trä.

Det fortsatta miljöarbetet kommer att ta avstamp i pilotprojektet. Att förbättra miljön i nära samarbete med förskolorna har visat sig fungera väl. Insatserna görs systematiskt och förbättringen kombineras med ett pedagogiskt innehåll genom samverkan med respektive verksamhet. Dag tror att resultatet av miljöarbetet ska komma många Nackabor till godo.

– Vi siktar på att göra liknande miljöinsatser på alla förskolor och skolor inom fem år. Men det tar inte slut i och med det, miljöarbetet behöver pågå kontinuerligt. Med hjälp av den kunskap vi nu bygger upp kommer vi att vidareutveckla arbetet framåt.

” Vi förbättrar miljön genom att ersätta material med det bästa vi har för dagen.

EFTERLÄNGTAT FOTBOLLSTÄLT STÖTTE PÅ PATRULL

Projekt går inte alltid som planerat. Dag lyfter fram ett exempel, fotbollstältet på Nacka IP, som invigdes i december 2017. Beslutet om att tältet skulle byggas togs redan 2013. Men under arbetet med att få tältet på plats visade det sig bland annat att marken, som tidigare varit sjöbotten, var förorenad och behövde saneras.

– Trots att vi gör markprover inför ett projekt är det omöjligt att ha koll på varje kubikmeter som vi ska gräva i. Det viktiga är att slutresultatet blir bra, även om det ibland blir stökigt under tiden. Tältet blev ju väldigt lyckat och det är många som har stor glädje av det nu.

18

miljoner kronor
i underskott

KOMMUNENS MARK- OCH FASTIGHETER RESULTAT 2017

EKONOMISKT UNDERSKOTT

Kommunens fastighetsverksamhet redovisar sammanlagt ett underskott på totalt 18 miljoner kronor jämfört med budget. Enheten för fastighetsförvaltning (före detta lokalenheten) redovisar ett underskott på 18,1 miljoner kronor jämfört med budget. Underskottet beror främst på ökade kostnader till följd av förvärv av bostäder för sociala ändamål, omställningskostnader och ökade konsultkostnader.

Enheten för bygg- och anläggning (före detta enheten för fastighetsutveckling) redovisar ett överskott på 0,1 miljoner kronor jämfört med budget. Markverksamheten redovisar ett överskott som främst beror på en ej budgeterad intäkt för tårten i Kovik. Bygg-

verksamheten visar ett underskott på 3,3 miljoner kronor, vilket framförallt beror på ökade konsultkostnader som en del av uppdraget att få fram sociala bostäder.

” Istället för olja använder vi biobränsle eller fjärrvärme i uppvärmningen av lokalerna, där förskolor och skolor utgör merparten. Att vi slutat med fossila bränslen är positivt för miljön.

KOMMUNENS MARK- OCH FASTIGHETER EKONOMISKT UTFALL
JÄMFÖRT MED BUDGET

Verksamhet, tkr Kostnader (-) Intäkter (+)	Ack utfall 2017			Ack budget 2017			Utfall 2016		
	Utfall intäkter	Utfall kostnader	Utfall netto	Budget netto	Budget- avvikelse	Intäkter	Kostnader	Netto	
Enheten för fastighetsförvaltning (fd lokalenheten)	593 505	573 650	19 855	38 000	-18 145	579 986	-541 808	38 178	
Enheten för bygg- och anläggning (fd enheten för fastighetsutveckling)	42 870	-39 737	3 133	3 012	121	43 610	-35 307	8 303	
Summa	636 375	533 913	22 988	41 012	-18 024	623 596	-577 115	46 481	

VERKSAMHETERNA
INOM MARK OCH FASTIGHET

säkerställer Nacka kommuns strategiska planering av mark och lokalförsörjning. I ansvarsområdet ingår att utveckla och bygga ändamålsenliga och kostnads-effektiva lokaler för verksamheter i kommunens regi, samt att förvalta kommunalt markinnehav.

Fördjudad ekonomisk analys

FINANSRAPPORT

Kommunen har fortsatt sitt aktiva arbete med att utveckla styrningen i de finansiella frågorna. Taktiken på den finansiella marknaden är snabb och det är viktigt att de interna regelverken är anpassade så att effektivitet uppnås. Utifrån nuvarande volym följer både skuld- och placeringsportföljen beslutade riskbegränsningar.

Helt lånefri under del av året

Kommunen hade vid årets slut ett positivt saldo på likvidkontona på 110 miljoner kronor och en checkkredit på 1 miljard kronor. Under året sjönk låneskulden ytterligare, från 300 miljoner kronor till den historiskt lägsta nivån på 250 miljoner kronor. Under en period var kommunen dessutom helt lånefri. Placeringar på 200 miljoner kronor har genomförts med anledning av överskottslikviditet från främst fastighetsförsäljningen till Hemsö Cullberg Holding AB. Placeringarna har som planerats nyttjats till investeringar. Vid årets slut kvarstod 26 miljoner kronor placerade i obligationer med förfall år 2019. Placeringarna löper till positiv ränta.

Det treåriga obligationslånet på 300 miljoner kronor löpte ut i september, vilket innebar att kommunen blev helt lånefri. För att bibehålla balansen mellan låne- och derivatvolym har kvarvarande swappar på 300 miljoner kronor stängts. Detta till en kostnad på knappt 21 miljoner kronor för förutbetalda räntor. Mot slutet av året lånades 250 miljoner kronor via kommunens certifikatprogram.

Under flera år i rad har kommunen minskat sin låneskuld, från år 2013 då låneskulden var 1,9 miljarder kronor, till dagens lånenivå på 250 miljoner kronor. Låneskulden har gått från drygt 20 076 kronor per invånare till 2 417 kronor per invånare. Den låga låneskulden skapar goda förutsättningar för framtiden, då lånebehovet förväntas stiga till följd av ökad befolkningstillväxt.

För att diversifiera låneportföljen har kommunen tillgång till flera lånealternativ. Obligationsprogrammet Medium Term Note uppgår till 1 miljard kronor, ytterligare ett certifikatprogram uppgår till 1 miljard kronor. Av obligationsprogrammet fanns vid utgången av 2017 ingen upplåning. 250 miljoner kronor av certifikatprogrammet har nyttjats. Kommunen har vid ett tillfälle gjort certifikatupplåning med affär som följd, lägst ränta var avgörande vid affären. Vid innehav av swappar praktiserar kommunen tillämpad säkringsredovisning.

Diagrammet Förfalloprofil (sid 49) visar fördelning mellan ränte- och kapitalbindning, det vill säga när nästa ränteomsättning respektive kapitalförfall sker.

Såväl ränte- som kapitalförfallet ligger inom ett år och avser kommunens enda lån på 250 miljoner kronor med förfallotid i mars. Räntebindningstiden har sjunkit markant under de senaste åren, från 4,41 till 0,08. Detta beror på att kommunen inte längre innehar swappar och att beräkningen

endast baseras på certifikatlånet. Swapparnas syfte är att justera finansiell ränterisk.

Även räntan har fallit, från 2,92 procent i början av året till -0,55 procent i slutet av året. Räntan på -0,55 procent hänförs till ett certifikatlån som togs i december med den lägsta räntan som kommunen fått hittills. Att räntenivån den 31 augusti var högre beror på att swapparna och obligationslånet löstes under hösten. Räntekostnaden i tabellen Portföljdata är en fiktiv beräkning som baseras på att lånevolymen den 31 december ska gälla under hela nästa år och till samma räntenivå. Lånevolymen kommer att öka under år 2018, det gäller även räntenivån. Riksbankens direktions beslutade i december att hålla reporäntan oförändrad på -0,50 procent. Riksbanken räknar fortsatt med att i långsam takt inleda en räntehöjning i början av hösten 2018.

Inför framtiden är det viktigt att Nacka kommun kan finansiera sig billigt på kapitalmarknaden. Skuldsättningen förväntas åter öka på grund av framtida investeringsbehov till följd av ökad befolkningstillväxt. Kommunen arbetar aktivt för att säkerställa god spridning på kommande upplåning. Ett arbete med att ta fram ett ramverk för gröna obligationer påbörjades under året med sikte på att emittera under de första sex månaderna av 2018. Utgivande av gröna obligationer förväntas bredda investerarsbasen och göra kommunen mer attraktiv på den finansiella marknaden. Danske bank är på balansdagen långgivare till kommunens enda lån. Upphandling styrs av lägsta räntevillkor, se Motpartstabellen (sid 49).

NETTOINVESTERINGAR

Nettoinvesteringarna uppgick till 1,1 miljarder kronor under året, vilket är betydligt högre än genomsnittet på 670 miljoner kronor de senaste fem åren.

Investeringsinkomsterna uppgick till 107 miljoner kronor och är 17 miljoner kronor lägre än 2016. Inkomsterna kommer till största delen från gatukostnadsersättningar. Några exempel på projekt är: Kummelnäsvägen 50 miljoner kronor, Lilla Björknäs 30 miljoner kronor och Danvikshem 10 miljoner kronor.

Investeringsutgifterna uppgick till 1,2 miljarder kronor, det är 361 miljoner kronor högre jämfört med 2016. De största utgifterna återfinns inom projekt för nybyggnation: Myrsjöskolan 76 miljoner, Utskogens förskola 45 miljoner kronor och Sigfridsborgs skola 41 miljoner kronor.

De största investeringarna gjordes inom fastighetsområdet, exempelvis uppbyggnad av skolor och förskolor och anskaffning av bostäder för nyanlända. En del av kommunens anläggningar har rustats upp. Bland annat har fasadrenoveringar, fönsterbyten och golvreningar samt ombyggnad av ventilation och utbyte av värmeanläggningar gjorts.

Inom natur- och trafikområdena har uppbyggnad av nya cykelvägar, utbyte av belysning,

reinvestering av vägnät och reinvestering av konstruktionsbyggnader genomförts.

Färdigställda investeringar

Under 2017 färdigställdes investeringsprojekt för 1 miljard kronor. Under året har avskrivningarna uppgått till 200 miljoner kronor vilket är samma nivå som för 2016.

Exempel på färdigställda investeringar inom fastighetsområdet:

- Nybyggnation av Utskogens förskola, 70 miljoner kronor
- Konvertering av värmeanläggningar, 20 miljoner kronor
- Utbyte av ventilation på Samskolan, 10 miljoner kronor
- Fasad- och fönsterrenoveringar, 20 miljoner kronor
- Ombyggnation av omklädningsrum med tillhörande markarbeten på Björknäs IP, 10 miljoner kronor
- Byggnation av förskolan Lots Galärvägen, 10 miljoner kronor
- Investeringar i befintliga fotbollsplaner, 6 miljoner kronor

Exempel på färdigställda investeringar inom natur- och trafikområdena:

- Tillgänglighetsåtgärder med utökade busshållplatser, till exempel tillfällig busshållplats i Igelboda och ersättningsbusshållplats för Saltsjöbanan vid Danvikstull, 12 miljoner kronor
- Cykelväg på Grustagsvägen och Saltsjöbadsleden, 7 miljoner kronor
- Reinvesteringar för drygt 12 miljoner kronor, varav byte av gatubelysning 8 miljoner kronor, dagvattennät 3 miljoner kronor och ombyggnad av stödmurar i södra Duvnäs 1 miljon kronor.
- Byte av gatubelysning på gång- och cykelvägar i Boo, 8 miljoner kronor
- Stensövägen och del av Ältabergsvägen färdigställdes, 4 miljoner kronor
- Hembygdspark i Boo färdigställdes, 2 miljoner kronor

Exempel på färdigställda investeringar inom stadsbyggnadsprocessen:

- Kvarnholmsförbindelsen, 222 miljoner kronor
- Kummelnäsvägen, 42 miljoner kronor
- Lilla Björknäs, 24 miljoner kronor

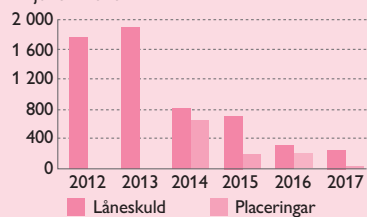
Exempel på inköp av inventarier inom Valfärd skola:

- Möbler till förskolor och skolor: Jarlaberg, Samskolan, Utskogens förskola, Björknäs skola och YBC, 5 miljoner kronor
- Datorer till Björknäs skola, Myrsjö och YBC, Ekliden, Nacka gymnasium, Älta och Jarlaberg, 13,5 miljoner kronor

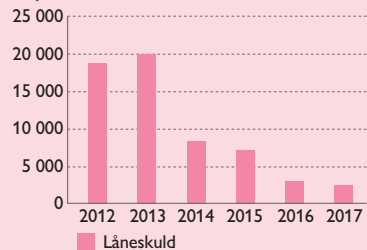

**LÅNESKULD OCH PLACERINGAR
2012–2017**

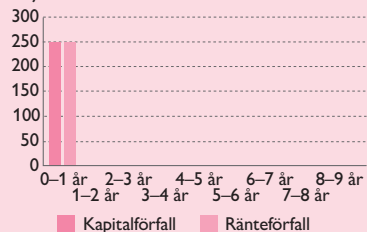
Miljoner kronor

LÅNESKULD PER INVÅNARE 2012–2017

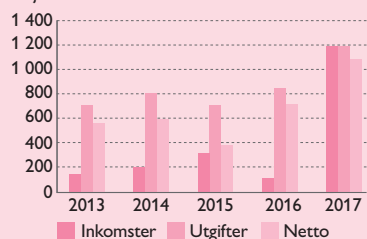
Miljoner kronor

FÖRFALLOPROFIL

Miljoner kronor

**NETTOINVESTERINGAR OCH
AVSKRIVNINGAR 2013–2017**

Miljoner kronor

**PORTFÖLJDATA NUVARANDE EXTERNA SKULDSÄTTNING EXKLUSIVE
CHECKKREDITERING HOS NORDEA**

Portföljdata	2017-12-31	2017-08-31	2017-04-31	2016-12-31
Nettoskuld (tkr)	250 000	300 000	300 000	300 000
Derivatvolym (% av skuld)	0%	100%	100%	100%
Ränta	-0,55%	2,79%	2,79%	2,92%
Marginal	0,06%	0,19%	0,19%	0,19%
Räntekostnad (12 mån, tkr)	-1 375 000	8 565 500	8 565 500	8 956 599
Räntebindningstid (år)	0,08	3,42	3,84	4,41
Räntebindning (<1 år)	100%	0%	0%	0%
Kapitalbindningstid (år)	0,08	0,08	0,42	0,75
Kapitalbindning (<1 år)	100%	100%	100%	100%
Antal lån	1	2	2	2
Största långivare	Danske bank	Handelsbanken	Handelsbanken	Handelsbanken
Största långivare (andel)	100%	50%	50%	50%
Största derivatmotpart	-	Nordea	Nordea	Nordea
Största derivatmotpart (andel)	-	67%	67%	67%

MOTPARTSTABELL

Mnkr	Nominellt (derivat)	Relativt (lån)	Antal	Nominellt (derivat)	Relativt (derivat)	Antal
Danske bank	250	100%	1			
Summa	250	100%	1	0	100%	0

INVESTERINGAR PER VERKSAMHET

Miljoner kronor

	2017	2016	2015	2014	2013
Inkomster					
Gata väg park	68	48	222	168	133
Mark exploatering	37	46	42	11	11
Vatten och avlopp	0	31	59	34	0
Skollokal, inventarier	0	0	0	0	0
Förskolelokaler, inventarier	0	0	0	0	0
Idrotts- och fritidsanläggningar, inventarier	0	0	0	0	0
Kontorslokaler övrigt	3	0	0	0	0
Kulturlokaler, inventarier	0	0	0	0	0
Särskilda boende för äldre	0	0	0	0	0
Administrativa system m.m.	0	0	5	0	5
Flyktningbostäder	0	0	0	0	0
Summa inkomster	107	124	327	213	150
Utgifter					
Gata väg park	-336	-454	-436	-476	-470
Mark exploatering	-207	Ingår ovan	Ingår ovan	Ingår ovan	Ingår ovan
Skollokal, inventarier	-161	-106	-52	-93	-59
Förskolelokaler, inventarier	-114	-53	-91	-47	-51
Idrotts- och fritidsanläggningar, inventarier	-66	-28	-33	-40	-34
Kontorslokaler övrigt	-15	-3	-3	-9	-1
Kulturlokaler, inventarier	-3	0	0	-3	-17
Särskilda boenden för äldre	0	-11	-7	-18	-13
Vatten och avlopp	0	-69	-77	-108	-62
Administrativa system	-1	-9	-15	-16	-12
Flyktningbostäder	-305	-114	0	0	0
Summa utgifter	-1209	-848	-714	-810	-720
Totalt netto	-1 102	-724	-387	-597	-570

Pensionsförpliktelser

Pensionsåtaganden är en av de största skuldposterna i balansräkningen för en kommun. Nacka kommuns pensionsförpliktelser är uppdelade i tre delar. De pensionsåtaganden som är intjänade 1997 eller tidigare redovisas som en ansvarsförbindelse utanför balansräkningen. Ansvarsförbindelsen är viktig att ta hänsyn till i bedömningen av kommunens ekonomi, eftersom dessa pensionskostnader redovisas i resultaträkningen först det år som pensionen utbetalas. Ansvarsförbindelsen uppgår till 1 488 miljoner kronor, jämfört med 1 517 miljoner kronor år 2016.

Pensioner som är intjänade från 1998 redovisas som en avsättning direkt i balansräkningen. Under året uppgick avsättningen för pensioner till 595 miljoner kronor, jämfört med 555 miljoner kronor år 2016.

Den tredje delen av pensionsförpliktelserna är en upplupen kostnad under kortfristiga skulder som återfinns i balansräkningen. Denna del avser avgiftsbestämd ålderspension och innebär att 4,5 procent av de anställdas årsinkomst varje år betalas in till en valcentral som administrerar de anställdas pensionsval. Denna pensionskostnad inklusive löneskatt uppgår till 104 miljoner kronor, jämfört med 92 miljoner kronor år 2016.

Kommunens pensioner förvaltas av extern pensionsförvaltare, under 2017 har kommunen bytt från Skandia (Skandikon) till KPA Pension.

SAMVERKAN MED ANDRA

Nacka samverkar med aktörer inom och utanför kommunen. Samverkan sker när flera aktörer behövs för att leverera bästa möjliga tjänst till Nackaborna. Ett exempel på samverkan är kommunens medlemskap i Södertörns brandförsvärsförbund. Brandförsvärsförbundet ansvarar för räddningstjänsten i bland annat Nacka och driver räddningscentralen i Stockholms län. Vid en insats har räddningscentralen den övergripande lägesbilden av händelsen i området och kan fördela resurserna.

Nacka kommun är också medlem i intresseorganisationer som till exempel Storsthlm (tidigare Kommunförbundet i Stockholms län) och Sveriges Kommuner och Landsting (SKL). Storsthlm driver regional utveckling och samverkan på uppdrag av medlemmarna. SKL är en arbetsgivar- och intresseorganisation för samtliga kommuner, landsting och regioner.

Kommunens bolag

Vissa kommunala angelägenheter och ansvar lämpar sig bättre än andra att drivas i bolagsform. Med utgångspunkt i kommunens mål om maximalt värde för skattepengarna har kommunfullmäktige valt att områdena energi, vatten och avfall ska bedrivas i bolagsformen aktiebolag. Bolagen tar, i olika grad, över det huvudmannaskap och ansvar som kommunen annars skulle haft enligt gällande lagstiftning. Nacka kommun äger två aktiebolag med egen verksamhet. Nacka vatten

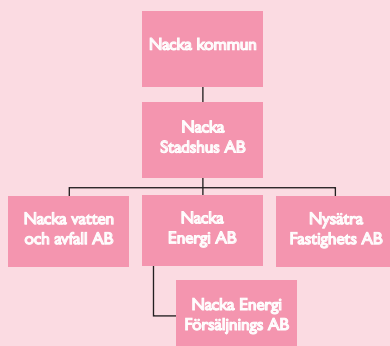
och avfall AB och Nacka energi AB. Ett tredje bolag, Nysätra fastighets AB, är under likvidation, då bolagets tillgångar sålts till Nacka kommun. Nacka Stadshus AB, har till uppgift att äga och förvalta de två bolagen.

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen omfatta en koncernredovisning. Syftet med koncernredovisningen är att ge en helhetsbild av kommunens ekonomi och åtaganden där de kommunala bolagen räknas in. I resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys och noter redovisas dels uppgifter för kommunen, dels uppgifter för koncernen som omfattar kommunen och de helägda dotterbolagen.

Resultatet i kommunens koncern blev 709 miljoner kronor. Nacka stadshus och dotterbolagens samlade rörelseresultat uppgick till 57,1 miljoner kronor. Rörelseresultatet för kommunens bolag redovisas i tabellen nedan.

INTERN KONTROLL

Kommunstyrelsen har beslutat att den interna kontrollen ska stärkas. Fokus ska ligga på effektiviteten i avvägningen mellan ekonomi och kvalitet samt utgå från ett övergripande perspektiv på den kommunala verksamheten och granska hur nämnderna tar ansvar för respektive verksamhet. Dessutom ska den löpande granskningen säkerställa att grundläggande kontroll av attestrutiner, inköpssystem med befogenheter att göra inköp samt rätt att göra upphandlingar upprätthålls.

NACKA KOMMUN – KONCERNEN**RESULTATRÄKNING ÅRSBOKSLUT 2017****Resultaträkning, mnkr**

	Kommunen 2017				Kommunen 2016			Koncernen*	
	Not	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Budget	Avvikelse	Utfall	Utfall
Verksamhetens intäkter	1,8	1 911	1 150	761	1 438	1 401	37	2 368	1 698
Verksamhetens kostnader	2	-6 135	-5 838	-298	-5 939	-5 927	-12	-6 515	-6 135
Avskrivningar	3	-200	-227	27	-221	-232	11	-231	-243
Verksamhetens nettokostnader		-4 424	-4 914	490	-4 723	-4 759	35	-4 378	-4 679
Skatteintäkter	4	5 239	5 184	55	4 997	4 990	6	5 239	4 997
Generella statsbidrag och utjämning	5	-107	-105	-2	-70	-106	36	-107	-70
Finansiella intäkter	6	29	32	-4	22	25	-2	2	1
Finansiella kostnader	7	-40	-31	-9	-50	-50	0	-47	-53
Resultat före extraordinära poster		697	166	531	175	100	75	709	195
Extraordinära intäkter		0	0	0	0	0	0	0	0
Extraordinära kostnader		0	0	0	0	0	0	0	0
Årets resultat		697	166	531	175	100	75	709	195
Balanskravsresultat		162	0	0	108	60	48	162	108

*Koncerninterna ekonomiska förhållanden framgår av not 34

RÖRELSERESULTAT FÖR KOMMUNENS BOLAG

Miljoner kronor	2017	2016	2015	2014	2013
Nacka Stadshus AB (Koncernen)	57,1	70,8	39,5	39	33,3
Nacka Energi AB	49,9	45,6	35,6	35,3	28,5
Nacka energi försäljnings AB	2,1	3,8	2,8	3,6	5,6
Nacka vatten och avfall AB	7,3	2,2	0,0	0,0	0,0
Nysätra Fastighets AB	0,0	73,7	1,1	1,4	-0,4

BALANSRÄKNING

Mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2017	2016	2017	2016
TILLGÅNGAR					
Anläggningstillgångar					
<i>Immateriella tillgångar</i>					
Naturresevärd Erstavik mfl	9,10	4	4	4	4
Övriga immateriella anläggningstillgångar	10	23	24	23	24
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>					
Mark, byggnader och tekniska anläggningar	11	3 488	2 852	4 301	3 500
Maskiner och inventarier	12	100	108	115	122
Pågående investeringar	13	2 631	2 655	2 761	2 751
<i>Finansiella anläggningstillgångar</i>					
Långfristig utlåning	14	257	240	24	6
Värdepapper, andelar och bostadsrätter	15	424	130	408	114
Summa anläggningstillgångar	6 928	6 011	7 636	6 521	
Bidrag till statlig infrastruktur	16	50	53	50	53
<i>Omsättningstillgångar</i>					
Förråd	17	3	3	4	4
Fordringar	18	952	909	685	701
Kortfristiga placeringar	19	26	201	26	201
Kassa och bank	20	15	0	107	166
Summa omsättningstillgångar	997	1 114	822	1 072	
Summa tillgångar	7 974	7 178	8 508	7 646	
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	21	3 550	2 853	3 664	2 952
Varav resultatutjämningsreserv		131	131	131	131
Varav årets resultat		697	175	709	195
<i>Avsättningar</i>					
Avsättningar för pensioner och liknande	22	595	555	637	595
Övriga avsättningar	23	890	856	890	856
<i>Skulder</i>					
Långfristiga skulder till kreditinstitut	24	0	300	0	300
Övriga långfristiga skulder	25	1 420	1 396	1 686	1 638
Skuld sålda anläggningstillgångar		0	0	0	0
Kortfristiga skulder till kreditinstitut	24	250	111	250	111
Övriga kortfristiga skulder	26	1 270	1 106	1 380	1 195
Summa skulder		2 939	2 913	3 316	3 243
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		7 974	7 178	8 508	7 646
Ansvarförbindelse pensionsförpliktelse	27	1 488	1 517	1 488	1 517
Borgensförbindelser	28	40	43	40	43
Leasingåtaganden	29	2 294	1 843	2 294	1 843

KASSAFLÖDESANALYS

Mnkr	Not	Kommunen		Koncernen	
		2017	2016	2017	2016
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		697	175	709	195
Utbetalningar för ianspråktaga avsättningar		0	0	0	0
Justering för ej likviditetspåverkande poster	33	-342	191	-280	279
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>					
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	18	-43	-557	-73	-387
Ökning/minskning förråd och varulager	17	0	0	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder	26	164	107	208	241
Kassaflöde från den löpande verksamheten		475	-85	564	328
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar	13	0	-3	0	-3
Investering i materiella anläggningstillgångar	13,25	-793	-658	-958	-713
Investering i finansiella tillgångar	15	-297	-134	-297	-134
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		633	978	633	757
Försäljning av finansiella tillgångar		0	0	0	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-457	183	-622	-92
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagning av lån	24	0	0	0	0
Amortering av skuld	24	-161	-289	-158	-289
Ökning av övriga långfristiga fordringar	14	-18	0	-18	0
Förändring av placeringar	19	175	0	175	0
Nacka Vatten	0	0	0	0	0
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-3	-289	-1	-289
Infrastrukturella bidrag	16	0	-25	0	-25
Årets kassaflöde		15	-216	-59	-79
Likvida medel vid årets början	20	0	216	166	245
Likvida medel vid årets slut	20	15	0	107	166

DRIFTRIEDOVISNING

Mnkr	Nämnd	2017			2016		
		Utfall	Årsbudget	Avvikelse	Utfall	Årsbudget	Avvikelse
Kommunstyrelsen totalt							
		-237	-136	-100	-146	-151	6
	Kommunfullmäktige (KS)	-6	-6	0	-6	-6	0
	varav revision	0	-2	2	-1	-2	1
	Kommunstyrelsen (KS)	-132	-58	-74	-55	-54	0
	varav tunnelbanan*	-57	-13	-44	-3	-13	10
	Stadsledning & stödenheter (KS)	-87	-88	1	-92	-91	-1
	Södertörns brandförsvaret (KS)	-37	-38	1	-37	-37	0
	Fastighetsutveckling (KS)	20	38	-18	8	5	3
	Lokalenheten (KS)	3	3	0	38	23	15
	M&H enheter (KS)	10	0	10	9	0	9
	Välfärd skola (KS)	9	9	0	9	9	0
	Välfärd samhällsservice (KS)	-18	3	-21	-1	0	-1
	Saneringskostnader	-21	0	-21	-18	0	-18
	Arbets- och företagsnämnden	-224	-178	-47	-180	-179	-1
	Fritidsnämnden	-141	-146	5	-138	-143	5
	Kulturnämnden	-132	-135	3	-131	-129	-2
	Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	-32	-32	0	-31	-31	1
	Natur- och trafiknämnden	-218	-235	18	-214	-224	10
	Socialnämnden	-696	-718	22	-674	-686	12
	Utbildningsnämnden	-2 675	-2 711	36	-2 581	-2 585	4
	Äldrenämnden	-750	-775	25	-724	-718	-6
	Överförmyndarnämnden	-8	-8	0	-8	-7	0
	Finansförvaltningen	5 808	5 240	569	5 000	4 954	47
SUMMA NACKA KOMMUN		697	166	531	175	100	75

INVESTERINGAR 2017 OCH 2016

Mnkr	Utfall 2017			Utfall 2016		
	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Kommunstyrelsen (KS)						
	100	-1 055	-955	105	-736	-631
Stadsledningskontoret och stödenheter (KS)	0	0	0	0	-6	-6
Bygg och anläggning (KS)	3	-341	-338	0	-209	-209
Fastighetsförvaltning (KS)	0	-305	-305	0	-77	-77
Markenheten (KS)	0	0	0	0	-87	-87
Exploateringsenheten (KS)	97	-386	-289	105	-335	-230
Lantmäterienheten (KS)	0	0	0	0	-1	-1
Välfärd skola (KS)	0	-23	-23	0	-20	-20
Välfärd samhällsservice (KS)	0	0	0	0	0	0
Fritidsnämnden	0	-3	-3	0	-2	-2
Kulturnämnden	0	-1	-1	0	0	0
Natur- och trafiknämnden	7	-150	-143	19	-108	-89
Gata, trafik, park och natur	0	0	0	13	-80	-68
Avfallsverket*	0	0	0	0	-3	-3
VA-verket*	0	0	0	7	-24	-18
Socialnämnden	0	0	0	0	-2	-2
Utbildningsnämnden	0	0	0	0	0	0
Äldrenämnden	0	0	0	0	0	0
Överförmyndarnämnden	0	0	0	0	0	0
Totalt	107	-1 209	-1 102	124	-848	-724

* År 2016 utfallet tom 31/8

Tillämpade redovisningsprinciper

Årsredovisningen är i huvudsak upprättad i enlighet med lagen om kommunalredovisning och rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Intäkter redovisas i den omfattning det är sannolikt att de ekonomiska tillgångarna kommer att tillgodogöras kommunen och intäkterna kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta.

Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges. Alla tillgångar och skulder är i svenska kronor, inga omräkningar har gjorts från utländsk valuta.

Periodiseringar av inkomster och utgifter har skett enligt god redovisningssed.

Pensionsförpliktelser

Kommunens pensionsförpliktelse redovisas enligt RKR:s rekommendationer nr 2.1, 7.1 samt 17. Pensionskulden är den framtida skuld som kommunen har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionskulden, inklusive löneskatt, återfinns under rubrikerna avsättningar, kortfristiga skulder och ansvarsförbindelser. Under avsättningar redovisas kompletterande ålderspension, särskild avtalspension före 65 år samt efterlevandepension. Som kortfristig skuld redovisas de pensioner som intjänats av de anställda under 2016 men som betalats ut under 2017. Under ansvarsförbindelser finns de pensionsförpliktelser som intjänats före 1998.

Avsättning och ansvarsförbindelse på individnivå för all personal, har beräknats av KPA. Beräkningarna påverkas av reallöneutveckling, inflation och statslåneränta. KPA:s pensionskuldsberäkning är gjord enligt RIPS17 (Riktlinjer för pensionskuldsberäkning), vilket är den nya beräkningsmodell som Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) fattade beslut om i juni 2016.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar värderas till det lägsta av anskaffningsvärdet och verkliga värdet.

Anläggningstillgångar och avskrivningar

Enligt kommunal redovisningslag (1997:614) ska med anläggningstillgång förstås tillgång som är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav. I Nacka kommun ska tillgången ha en ekonomisk livslängd som överstiger tre år och ett värde av minst 100 000 kronor. Anläggningstillgångarna värderas till ursprungligt anskaffningsvärde med tillägg för värdehöjande investeringar och med avdrag för planmässiga avskrivningar och eventuella nedskrivningar.

I samband med olika investeringsprojekt samt vid exploatering av mark, uppkommer ibland utgifter för rivning och miljösanering. En frågeställning har varit när en investeringsutgift ska

aktiveras i balansräkningen respektive när den ska kostnadsföras och belasta årets resultat. Kommunen följer den vägledning som RKR lämnade 2016: RKR 11.4.

Avskrivningarna beräknas på anläggningstillgångarnas anskaffningsvärden. Avskrivning fördelas över den beräknade nyttjandeperioden och sker från och med månaden efter det att tillgången färdigrapporterats (tagits i anspråk) och tillgången aktiverats i anläggningsredovisningen.

Linjär avskrivning tillämpas på mellan 3–120 år på samtliga immateriella och materiella anläggnings-tillgångar bortsett från mark som inte skrivs av.

För tillgångar med identifierbara komponenter som har olika nyttjandeperiod där varje komponents värde uppgår till minst 100 000 kronor, har sedan 2014 komponentindelning tillämpats vid aktivering av kommunens anläggningstillgångar. En fullständig omräkning av nyttjandeperioder för anläggningstillgångar i anläggningsregistret från tidigare år, har utförts under 2015. Samtliga tillgångar i anläggningsregistret är nu indelade i komponenter. Avskrivningstider bedöms främst utifrån tidigare erfarenhet av motsvarande tillgång, projektledarnas bästa bedömning samt vid behov med hjälp av information från andra jämförbara organisationer med jämförbar tillgång.

Nedskrivning av anläggningstillgång sker i enlighet med RKR:s rekommendation nr 19. Avskrivningsbeloppen för innevarande och framtida perioder justeras om en ny bedömning av nyttjandeperioden avviker väsentligt från tidigare bedömningar.

Pågående investeringsprojekt redovisas sedan tidigare på egna rader i balansräkningen.

Investeringsutgifter redovisas som en tillgång och investeringsinkomster redovisas som långfristig skuld i balansräkningen och löses upp i takt med att tillgången skrivs av.

Intäktsredovisning

Nacka kommun tillämpar rekommendation 18, intäkter från avgifter, bidrag och försäljningar avseende intäktsredovisning vad gäller gatukostnadsersättningar och övriga investeringsbidrag. Gatukostnadsersättningar och övriga investeringsbidrag periodiseras över tillgångens nyttjandetid och redovisas som en långfristig skuld i balansräkningen.

VA- och avfallskollektiven

Från den 1 september 2016 har ett kommunalt bolag bildats för att hantera vatten och avfallsfrågorna, Nacka vatten och avfall AB. Ett överlåtelseavtal har ingåtts mellan Nacka kommun och bolaget. Överlåtelsen avser byggnader, anläggningar och andra tillgångar för VA- och avfallskollektiven.

Kommunen och koncernen har i och med överlåtelsen, bytt redovisningsprincip till att redovisa överskott som skuld till VA-kollektivet istället för som eget kapital.

Redovisning av skatteintäkter

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKL:s decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR 4.2.

Redovisning av statsbidraget byggbonus för ökat bostadsbyggande

Ett extra statsbidrag för ökat bostadsbyggande har under slutet av 2017 erhållits från Boverket. Beloppet uppgår till 32 miljoner kronor. Bidraget har redovisats i enlighet med rekommendation från Rådet för kommunal redovisning som ett generellt statsbidrag och har upptagits i sin helhet i resultaträkningen på raden Generella statsbidrag och utjämnning.

Redovisning av generellt bidrag från staten avseende välfärdsmiljarderna

För 2017 beslutade regeringen att 10 miljarder, de så kallade välfärdsmiljarderna, skulle tillföras som tillfälligt stöd till kommuner och landsting. Pengarna har fördelats dels på samma sätt som det kommunalekonomiska utjämnningssystemet (kronor per invånare), dels med en fördelningsnyckel där hänsyn tagits till antal asylsökande och nyanlända.

För Nackas del innebar detta en inbetalning på 18 miljoner kronor. Bidraget har i resultaträkningen klassificerats som generellt och återfinns därför på raden Generella statsbidrag och utjämnning.

Redovisning av lånekostnader

I enlighet med Rådet för kommunal redovisning, rekommendation 15.1, redovisar Nacka kommun enligt huvudregeln, det vill säga att i anskaffningsvärdet för investeringar ingår inga lånekostnader.

Sammanställd redovisning

Enligt den kommunala redovisningslagen ska årsredovisningen innehålla en sammanställd redovisning som även innefattar den kommunala verksamhet som bedrivs i bolagsform. De kommunala bolagen använder sig av årsredovisningslagen, samt K3 regelverket. Vid avvikelser i redovisningsprinciper mellan kommun och kommunala bolag är kommunens redovisningsprinciper vägledande.

I den kommunala koncernen ingår samtliga företag där kommunen har minst 20 procent inflytande. Under året har en förändring skett i kommunkoncernens sammansättning då Nacka vatten och avfall tillkommit. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av not 34.

Redovisning av bidrag till statlig infrastruktur

I enlighet med RKR:s rekommendation nr 6.2, redovisar kommunen statliga bidrag för finansiering av infrastruktur som en tillgång med benämning bidrag till statlig infrastruktur. Detta är fallet med Nacka kommuns bidrag till ny Skurubro som kommer att ägas och förvaltas av Trafikverket. Det första bidraget betalades ut under 2011, ytterligare

kommunalt bidrag till den nya bron betalades ut under 2012 respektive 2014. 2016 gavs ytterligare bidrag till Trafikverket för finansiering av vägarbeten för ny påfartsramp vid Skurubron. Bidraget upplöses via resultaträkningen över 25 år.

Redovisning av jämförelsestörande intäkter och kostnader

Jämförelsestörande poster särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen. Som jämförelsestörande betraktas poster som är sällan förekommande och överstiger 10 miljoner kronor.

Pensioner

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS17. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt K3 regelverket.

Förpliktelser för särskilda avtals- och ålderspensioner som inte regleras enligt RIPS17 är nuvärdesberäknade. För avtal med samordningsklausul utgår beräkningen från de förhållanden

som är kända vid bokslutstillfället. Om inget annat är känt, görs beräkningen utifrån att ingen samordning kommer att ske. Visstidsförordnanden som ger rätt till särskild avtalspension redovisas som avsättning när det är troligt att de kommer att leda till utbetalningar. Avtal som inte lösts ut redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing

Enligt RKR 13:2, redovisning av leasing- och hyresavtal, finns två typer av leasingavtal: operationella och finansiella. Definitionen av ett finansiellt leasingavtal innebär att de ekonomiska risker och fördelar som förknippas med ägandet av ett objekt i allt väsentligt ligger på hyrestagaren (leasetagaren). Vid ett operationellt leasingavtal är det den som hyr ut (leasegivaren) som bär risker och fördelar.

För 2017 redovisas samtliga leasingavtal som operationella avtal då kommunens avtal om leasing av möbler, vilka klassificerades som finansiella, löpte ut 2016.

Redovisning av derivat och säkringsredovisning

Nacka kommun tillämpar från och med räkenskapsåret 2013 rekommendationen nr 21 från RKR av derivat och säkringsredovisning. Nacka kommun har från och med räkenskapsåret 2015 ändrat metod för att bedöma säkringsförhållandets effektivitet. Tidigare gjordes effektivitetstestning utifrån kritiska villkor, nu används metoden cumulative dollar offset (med hypotetiska derivat). Detta leder dock inte till någon förändring i redovisningen av derivat.

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 15 VÄRDEPAPPER, ANDELAR OCH BOSTADSRÄTTER				
Aktier Nacka Stadshus AB	16	16	0	0
Aktier i Saltsjö Pir AB	14	14	14	14
Aktier övrigt	9	8	9	8
Andelar Boo Energi	0	0	0	0
Bostadsrätter: 179 lägenheter	386	91	386	91
SUMMA	424	130	408	114

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 16 BIDRAG TILL STATLIG INFRASTRUKTUR				
Investeringsbidrag vid årets början	58	34	58	34
Försäljningar/utrangeringar	0	0	0	0
Årets aktiverade utgifter	0	25	0	25
Omfördelningar	0	0	0	0
Ackumulerade investeringsbidrag vid årets slut	58	58	58	58
Upplösning vid årets början	-6	-3	-6	-3
Försäljningar	0	0	0	0
Årets avskrivningar	-2	-2	-2	-2
Omfördelningar	0	0	0	0
Upplösning avskrivningar vid årets slut	-8	-6	-8	-6
Bokfört värde	50	53	50	53
Avskrivningstider	25 år	25 år	25 år	25 år
Avser bidrag till Trafikverket för finansiering av vägarbeten för ny påfartsramp vid Skurubron. Bidragen redovisas i balansräkningen och upplöses på 25 år.				

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 17 FÖRRÅD				
Tekniska förrådet	3	3	4	4
Installationsmaterial	0	0	0	0
SUMMA	3	3	4	4

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 18 FORDRINGAR				
Förtbetalda kostnader	167	121	193	144
Skatt	77	67	80	67
Upplypna intäkter	23	24	23	24
Statsbidrag	168	199	168	199
Kundfordringar	188	178	134	259
Fordringar koncernbolag	242	257	0	0
Mervärdesskatt	73	30	73	30
Twistiga leverantörsfakturer	14	33	14	33
Fordran avdrag sjukfrånvaro	0	0	0	0
Övrigt	1	0	1	-54
SUMMA	952	909	685	701

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 19 KORTFRISTIGA PLACERINGAR				
Akelius Residential Property AB, 2017-02-28	0	19	0	19
Volvo Treasury AB, 2018-06-13	0	60	0	60
Intrum Justitia AB, 2019-05-19	22	22	22	22
Akelius Residential Property AB, 2018-03-09	0	51	0	51
Intrum Justitia AB, 2019-05-15	4	4	4	4
Hemsö Fastighets AB, 2018-04-17	0	24	0	24
Rikshem AB, 2019-09-16	0	21	0	21
Swedbank 8327-9,944617172-1	0	0	0	0
Swedbank 8327-9,944682810-6	0	0	0	0
Redovisat värde vid årets slut	26	201	26	201
MARKNADSVÄRDEN				
Akelius Residential Property AB, 2017-02-28	0	19	0	19
Volvo Treasury AB, 2018-06-13	0	60	0	60
Intrum Justitia AB, 2019-05-19	22	22	22	22
Akelius Residential Property AB, 2018-03-09	0	51	0	51
Intrum Justitia AB, 2019-05-15	4	4	4	4
Hemsö Fastighets AB, 2018-04-17	0	24	0	24
Rikshem AB, 2019-09-16	0	21	0	21
Swedbank 8327-9,944617172-1	0	0	0	0
Swedbank 8327-9,944682810-6	0	0	0	0
Marknadsvärde vid årets slut	26	201	26	201
Orealiserad kursvinst	0	0	0	0

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 20 KASSA OCH BANK				
Kassa	0	0	0	0
Koncernkonto	15	0	106	166
SUMMA	15	0	107	166

Kommunen har en checkräkningskredit på 1 000 miljoner kronor som ej var nyttjad vid bokslutstillfället.

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 21 EGET KAPITAL				
Ingående bokfört värde	2 853	2 687	2 952	2 764
Justerad utdelning	0	0	3	3
Årets resultat	697	175	709	195
NVA EK	0	-10	0	0
Förändrad redovisningsprincip för överskott inom VA och avfall	0	0	0	-10
Utgående bokfört värde	3 550	2 853	3 664	2 952
varav resultatutjämningsreserv	131	131	131	131
varav saneringsfond	100	0	100	0

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 22 AVSÄTTNING PENSIONER OCH LIKNANDE				
Avsatt till pensioner				
Ingående avsättning	555	515	555	515
Nya förpliktelser under året	45	45	45	45
varav				
Nyintjänad pension	33	45	33	45
Ränte och basbeloppsuppräknings	11	-154	11	-154
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Ändring av försäkringstekniska grunder	0	0	0	0
Pension till efterlevande	0	0	0	0
Övrig post	0	154	0	154
Årets utbetalningar	-13	-12	-13	-12
Förändring av löneskatt	8	8	8	8
SUMMA AVSÄTTNING TILL PENSIONER	595	555	595	556
Uppskjutna skatteskuld på obeskattade reserver i Nacka Energi	0	0	42	39
SUMMA AVSÄTTNING	595	555	637	595

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 23 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR				
Avsättning till bidrag till Stockholms läns landsting för byggnation av tunnelbana	811	830	811	830
Tilläggsavtal byggnation tunnelbana	41	0	41	0
Reserv Hemsö Cullberg Holding AB	0	24	0	24
KPI tunnelbana	38	2	38	2
SUMMA	890	856	890	856

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 24 SKULDER TILL KREDITINSTITUT				
Handelsbanken obligationslån	0	150	0	150
Danske Bank obligationslån	0	150	0	150
Summa långfristiga skulder till kreditinstitut	0	300	0	300
Nordea checkkredit	0	111	0	111
Danske Bank kommuncertifikat	250	0	250	0
Summa kortfristiga skulder till kreditinstitut	250	111	250	111
SUMMA SKULDER KREDITINSTITUT	250	411	250	411

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
UPPGIFTER OM LÅN I BANKER OCH KREDITINSTITUT				
Genomsnittlig ränta med ränteswappar	-0,55	2,92	-0,55	2,92
Genomsnittlig räntebindningstid med ränteswappar	0,08 år	4,41 år	0,08 år	4,41 år
Genomsnittlig ränta utan ränteswappar	-0,55	0,19	-0,55	0,19
Genomsnittlig räntebindningstid utan ränteswappar	0,08 år	0,2 år	0,08 år	0,2 år
Lån som förfaller inom (mnkr)				
1 år	250	300	250	300
2-3 år	0	0	0	0
3-5 år	0	0	0	0
SUMMA LÅN SOM FÖRFALLER	250	300	250	300

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
MARKNADSVÄRDEN RÄNTESWAPPAR				
Säkrad låneskuld	0	300	0	300
Nordea 1149018/1489520 (ffd 2021-09-20)	0	-9	0	-9
Nordea 1149020/1489523 (ffd 2020-09-21)	0	-8	0	-8
Handelsbanken 20775338 (ffd 2020-11-29)	0	-9	0	-9
SUMMA VÄRDE RÄNTESWAP	0	-26	0	-26

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 25 ÖVRIGA LÅNGFRISTIGA SKULDER				
Förutbetalda intäkter som periodiseras över många år				
Anläggningsavgifter	0	0	217	241
Återstående antal år (vägt snitt)	0	0	43 år	45 år
Långfristig leasingkul	0	0	0	0
Återstående antal år (vägt snitt)	0	0	0	0
Gatukostnadsersättning	267	213	267	213
Återstående antal år (vägt snitt)	57 år	56 år	57 år	56 år
Investeringsinkomster, pågående projekt	959	1 144	1 004	1 144
Investeringsbidrag	193	39	198	39
Återstående antal år (vägt snitt)	79 år	52 år	72 år	52 år
SUMMA LÅNGFRISTIGA SKULDER	1 420	1 396	1 686	1 638
<i>Anläggningsavgifter</i>				

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 26 ÖVRIGA KORTFRISTIGA SKULDER				
Leverantörsskulder	563	345	592	419
Arbetsgivaravgifter	44	42	44	42
Anställdas skatter	36	34	36	34
Personalens skatter och avgifter	175	172	175	172
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	82	134	106	134
Upplupen ränta	0	0	0	0
Periodisering tomträttsavgälder, arrenden och hyror mm	5	24	5	24
Upplupen pensionskostnad, avgiftsbestäm ÅP	81	74	81	74
Semesterlöneskul	89	90	89	90
Skuld för okompenserad övertid	6	6	6	6
Avräkning skatter	35	16	35	16
Upplupna intäkter flyktig	5	6	5	6
Statsbidrag	7	0	7	0
Nacka Vatten fordran	32	35	0	0
Jämknings Moms	0	18	0	18
Reavinst Hemsö Cullberg Holding AB	267	284	267	284
Upplupna kostnader	77	110	101	110
Övrigt	24	21	113	71
SUMMA	1 270	1 106	1 380	1 195

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 27 ANSVARFÖRBINDELSE PENSIONS FÖRPLIKTELSE INKL LÖNESKATT				
<i>Pensionsförbindelser som inte har upptagits bland skulderna och avsättningarna</i>				
Ingående ansvarförbindelse	1 517	1 578	1 517	1 578
Aktualisering	0	18	0	18
Ränteuppräknig	12	0	12	0
Sänkning av diskonteringsränta	0	0	0	0
Basbeloppsuppräknig	18	-643	18	-643
Övrig post	10	633	10	633
Förändring av löneskatt	-5	-12	-5	-12
Årets utbetalningar	-62	-57	-62	-57
SUMMA PENSIONS FÖRPLIKTELSE	1 488	1 517	1 488	1 517
Varav löneskatt	-291	-296	-291	-296
Utgående ansvarförbindelse	1 488	1 517	1 488	1 517
Beräkningsgrund för pensioner framgår av redovisningsprinciperna				

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 28 BORGENS FÖRBINDELSE				
Egnahemsån: förlustansvar	0	0	0	0
Föreningar, fritid	12	9	12	9
Föreningar, förskola, skola	27	32	27	32
Föreningar, övrigt	0	0	0	0
Nacka Energi AB	1	1	1	1
SUMMA	40	43	40	43

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 29 HYRES- OCH LEASINGAVTAL				
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal överstigande 3 år				
Förfall inom 1 år	191	0	191	0
Förfall 1-5 år	863	43	863	43
Förfall senare än 5 år	1 239	1 800	1 239	1 800
Finansiell leasing möbler				
Förfall inom 1 år	0	0	0	0
Förfall 1-5 år	0	0	0	0
Förfall senare än 5 år	0	0	0	0
SUMMA	2 294	1 843	2 294	1 843

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 30 UPPSKJUTEN SKATTEFORDRAN				
Ingående balans	0	0	0	0
Justering pga förändrad bolagsskatt	0	0	0	0
Skatt, utgörande minskning av uppskjuten skattefordran	0	0	0	0
SUMMA	0	0	0	0

Mnkr	Kommunen		Koncernen	
	2017	2016	2017	2016
NOT 31 UPPSKJUTEN SKATTESKULD				
Aktuell skatt	0	0	-9	-25
Skatt, utgörande minskning av uppskjuten skattefordran	0	0	0	0
Årets förändring av uppskjuten skatteskuld på överavskrivning i Nacka Energi	0	0	-3	-2
SUMMA	0	0	-12	-27

NOT 32 KONCERNINTERNA EKONOMISKA FÖRHÅLLANDEN

Mnkr	Ägd andel	Ägartillskott		Koncernbidrag		Utdelning
		Givna	Mottagna	Givna	Mottagna	
Nacka kommun		0	0	0	0	15
Nacka Stadshus	100%	0	0	0	24	0
Nysätra Fastighets AB	100%	0	0	0	0	0
Nacka Energi AB	100%	0	0	24	0	0
Nacka Energi Försäljnings AB	100%	0	0	0	0	0
Nacka vatten och avfall AB	100%	0	0	0	0	0
Saltsjö Pir AB	50%	0	0	0	0	0

Enhet	Ägd andel	Försäljning		Lån		Borgen	
		Intäkt	Kostnad	Givare	Mottagare	Givare	Mottagare
Nacka kommun		3	89	233	32	0	3
Nacka Stadshus	100%	0	0	221	163	3	0
Nysätra Fastighets AB	100%	76	0	0	0	0	0
Nacka Energi AB	100%	13	3	0	0	0	1
Nacka Energi Försäljnings AB	100%	0	0	0	0	0	0
Nacka vatten och avfall AB	100%	0	0	32	291	0	0
Saltsjö Pir AB	50%	0	0	0	0	0	0

BILAGA 1

MÅL, FOKUSOMRÅDEN OCH RESULTATINDIKATORER

UTBILDNINGSNÄMNDEN

Övergripande mål	Fokusområde	Resultatindikatorer	Utfall 2017	Mål 2017	
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Alla barn och elever utvecklas maximalt.	Andel elever som når grundläggande kunskapsnivå – Grundskola.	94%	96%	
		Andel elever som når grundläggande kunskapsnivå – Gymnasieskola.	95%	95%	
		Genomsnittlig betygsnivå – Grundskola.	266	265	
		Genomsnittlig betygsnivå – Gymnasieskola.	15,2	15,1	
	Alla barn och elever stimuleras till nyfikenhet och lust att lära.	Upplevd stimulans – Förskola.	97%	95%	
		Upplevd stimulans – Grundskola.	66%	75%	
		Upplevd stimulans – Gymnasieskola.	44%	55%	
		Upplevelse av inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll – Förskola.	87%	85%	
		Upplevelse av inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll – Grundskola.	66%	70%	
		Upplevelse av inflytande på arbetssätt, arbetsformer och undervisningens innehåll – Gymnasieskola.	36%	45%	
		Extern bedömning av målområdet kunskaper, utveckling och lärande i Våga Visa-observationer de två senaste åren – Förskola.	3,2	3,3	
		Extern bedömning av målområdet kunskaper, utveckling och lärande i Våga Visa-observationer de två senaste åren – Grundskola.	3,1	3,3	
	ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Alla förskolor och skolor i Nacka håller hög kvalitet.	Andel förskolor med minst 80 procent nöjda föräldrar – Förskola.	94%	95%
			Andel skolor med minst 80 procent nöjda elever – Grundskola.	70%	85%
Andel skolor med minst 80 procent elever som kan rekommendera sin skola – Gymnasieskola.			50%	60%	
Andel förskolor som minst når en viss nivå resultatmässigt – Förskola.			84%	90%	
Andel skolor med positiv salsavvikelse både vad gäller meritvärde och andel som nått kunskapskraven i alla ämnen – Grundskola.			64%	64%	
Andel skolor som minst når en viss nivå resultatmässigt – Gymnasieskola.			78%	77%	
Trygghet och lärmiljö – Alla skolformer.			100%		
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Föräldrar och elever har stora valmöjligheter vid val av förskola och skola.	Tillgång till platser i förskolan i varje kommunal del – Förskola.	■ Ja	■ Ja	
		Tillgodosedda förstahandsval vid val av skola – Grundskola.	89%	90%	
	Det är attraktivt att driva förskola och skola i Nacka. Anordnare som ligger i framkant när det gäller kvalitetsutveckling vill verka här.	Andel huvudmän nöjda eller mycket nöjda med att verka i Nacka.	91%		
		Antal huvudmän som årligen kontakter kommunen i etableringssyfte.			
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTE- PENGARNA	Nackas förskolor och skolor ska vara i kvalitetstoppen jämfört med andra kommuner.	Bland de tre bästa kommunerna avseende andel nöjda föräldrar i enkätundersökningen – Förskola.	plats 4	plats 3	
		Bland de tio bästa kommunerna i landet avseende elevresultat och bland de tre bästa kommunerna avseende andel nöjda elever i enkätundersökningen – Grundskola.	1 av 2 kriterier uppfyllda	2 av 2 kriterier uppfyllda	
		Bland de tio bästa kommunerna i landet avseende elevresultat och bland de tre bästa kommunerna avseende andel nöjda elever i enkätundersökningen – Gymnasieskola.	1 av 2 kriterier uppfyllda	2 av 2 kriterier uppfyllda	
	Alla elever klarar skolan inom avsedd tid.	Andel elever som fullföljer och når målen inom avsedd tid – Grundskola.	90%	88%	
		Andel elever som fullföljer och når målen inom avsedd tid – Gymnasieskola.	83%	77%	
	Nyanlända elever i Nacka kommer snabbt in i skolan och får en god grund för högre studier och arbetsliv.	Nyanlända elevers resultat – Grundskola.	39%	50%	
Nyanlända elevers resultat – Gymnasieskola.			50%		

SOCIALNÄMNDEN

Övergripande mål	Fokusområde	Resultatindikatorer	Utfall 2017	Mål 2017
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Nackaborna lever ett tryggt och självständigt liv utifrån sina förutsättningar och får hjälp innan problemen blir för stora. Den som behöver hjälp får det enkelt och snabbt genom ett varierat utbud av lättillgängligt stöd.	Utvecklingsindikator: Andel personer som utsatts för våld i nära relation och som lever ett liv utan våld vid avslutad insats.	54%	
		Utvecklingsindikator: Andel deltagare som genomfört föräldrastöd och som anser att de har fått stöd och vägledning i sin föräldraroll.	95%	
		Utvecklingsindikator: Andelen barn 13–17 år som har varit delaktiga vid upprättandet av en genomförandeplan ökar.	31%	
		Vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de är delaktiga ökar i daglig verksamhet.		
		Vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de är delaktiga ökar i serviceboende.		
		Vuxna med funktionsnedsättning som upplever att de är delaktiga ökar i gruppboende.		
		Vuxna med funktionsnedsättning som kan påverka val av fritidsaktiviteter i servicebostad.		
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Annan särskilt anpassad bostad. Nackabor i behov av stöd har tillgång till anpassade boendeformer integrerade i alla kommunelar vilket bidrar till ökad inkludering och goda villkor för alla.	Antalet sociala kontrakt ska motsvara behovet.	12	
		Antal bostad med särskild service vuxna.	146	
		Antal annan särskild bostad.	17	
		Antal barn och unga per 100 000 invånare som vräks från sin bostad minskar.	0	0/100 000 inv
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Barn och unga ska ges förutsättningar till bästa möjliga uppväxt och vuxenliv. Samarbetet med civilsamhället, föreningar och volontärverksamheter är starkt och förebygger sociala problem.	Utvecklingsindikator: Andel av sociala kontrakt som avslutas och där den boende får en egen bostad.	5%	
		Andel unga i årskurs 9 som inte dricker alkohol ska öka.		59%
		Andel unga i årskurs 2 på gymnasiet som inte testat narkotika ska öka.		78%
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Nackabor erbjuds insatser med hög kvalitet av utförare och anordnare. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.	Antal ungdomar i Nacka som får hjälp från MiniMaria för sitt risk- eller missbruk ökar.	232	210
		Antal nya välfärdstekniklösningar som testas för målgruppen personer med funktionsnedsättning.	0	1
		Utvecklingsindikator: Andelen anordnare/utförare som har verksamhet av god kvalitet ökar.		
		Andel ej återaktualiserade barn 0–12 år ett år efter avslutad utredning eller insats ökar.	86%	

ÄLDRENÄMNDEN

Övergripande mål	Fokusområde	Resultatindikatorer	Utfall 2017	Mål 2017
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Seniorer känner sig trygga och har ett stort inflytande över hur omsorgen och hjälpen utformas. Det finns ett varierat utbud av aktiviteter för god fysisk och psykisk hälsa, självständighet och socialt sammanhang. Nackaborna möts flexibelt, enkelt, snabbt och öppet.	Andelen kunder som uppger att det är tryggt att bo med hemtjänst.	84%	88%
		Andelen kunder som uppger att det är tryggt att bo i särskilt boende.	85%	89%
		Andelen kunder som är mycket nöjda med bemötande av hemtjänst.	78%	85%
		Andelen kunder som är mycket nöjda med bemötande i särskilt boende.	52%	65%
		Andel kunder som upplever att de kan påverka hur hjälpen genomförs i hemtjänst.	90%	94%
		Andel kunder som upplever att de kan påverka hur hjälpen genomförs i särskilt boende.	76%	77%
		Andel kunder som har besvär av oro, ångslan eller ångest ska minska i hemtjänst.	49%	47%
		Andel kunder som har besvär av oro, ångslan eller ångest ska minska i särskilt boende.	58%	56%
		Andel kunder som uppger att de bor på det särskilda boende som de valt.	91%	93%
		Andel kunder i särskilt boende som uppger att de är nöjda med de sociala aktiviteter som erbjuds.	64%	64%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Seniorer har möjlighet att bo i attraktiva boendeformer och miljöer, enligt sina individuella önskemål. Det finns lättillgängliga mötesplatser som stimulerar till aktiviteter och uppmuntrar till olika former av möten.	Kötid till särskilt boende, antal dagar till första erbjudande om boendeplats.	179	100
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Genom ett förtroendefullt samarbete med utförare och företag utvecklar kommunen välfärden för Nackas seniorer. Nackas seniorer har tillgång till attraktiva och anpassade boenden.			
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Äldreomsorgen utvecklas utifrån Nackabornas behov. Nackas särskilda boenden och hemtjänst håller hög kvalitet. Medborgarnas krav på hög tillgänglighet och flexibilitet tillgodoses genom effektiva rutiner, digitalisering och utveckling.	Antalet kunder som använder välfärdsteknologi inom hemtjänsten ökar.	0	50
		Utvecklingsindikator: Nackas äldreomsorg är i minst topp fem av kommunerna i Stockholms län.	8	5

ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDEN

Övergripande mål	Fokusområde	Resultatindikatorer	Utfall 2017	Mål 2017
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Alla verkar utifrån huvudmannens fokus. God service i allt som görs.	Andel gode gode män som är nöjda med servicen.	84%	90%
		Andel huvudmän som är nöjda med sin gode man.	79%	85%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Socialt, ekonomiskt och miljömässigt hållbart utförande av uppdrag.	Andel redovisningar som lämnas in felfria.	90%	85%
		Andel redovisningar som lämnas in via digital tjänst.		30%
		Andel uppdrag där gode män huvudsakligen använder bil.		40%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Alla huvudmän har en kompetent god man.	Andel certifierade gode män.	30%	30%
		Andel ensamkommande som får god man inom en vecka.	100%	100%
		Andel huvudmän som får god man inom två månader.	90%	100%
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Rätt från början och i rätt tid.	Andel beslut som överklagas.	2%	10%
		Andel redovisningar granskade per 30/6.	100%	100%

ARBETS- OCH FÖRETAGSNÄMNDEN

Övergripande mål	Fokusområde	Resultatindikatorer	Utfall 2017	Mål 2017
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Egen försörjning är en vinst för alla. Genom jobbpeng ges stöd till arbete, studier och eget företagande till de Nackabor som har behov.	Andel kursdeltagare inom gymnasial vuxenutbildning med lägst godkänt betyg. (Egen mätning).	88%	90%
		Andel kursdeltagare inom grundläggande vuxenutbildning med lägst godkänt betyg. (Egen mätning).	91%	90%
		Andel kursdeltagare inom svenska för invandrare som senast terminen efter kursstart får lägst godkänt betyg. (Egen mätning).	35%	42%
		Andel kursdeltagare som får lägst godkänt betyg kursen svenska som andraspråk. (Skolverket).	96%	96%
		Andel Nackabor som har egen försörjning via arbete, studier eller eget företagande direkt efter avslutad arbetsmarknadsinsats från kommunen. (Kolada)	40%	65%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Nackabors erfarenheter ska tas tillvara. Mötesplatser för innovation och entreprenörskap bidrar till ett välkommande, inkluderande och mångkulturellt samhälle. Nyanlända Nackabors bostad finns i alla kommundelar. Kommunen skapar möjlighet till språkutveckling, ökad integration och jobb i samspel med civilsamhälle och näringsliv.	Andel Nackabor som har egen försörjning via arbete, studier eller eget företagande sex månader efter avslutad arbetsmarknadsinsats från kommunen. (Egen mätning).	78%	64%
		Antal kunder som efter insats från kommunen startar eget företag under ett år. (Egen mätning).	8	25
		Antal procentenheter lägre arbetslöshet bland utrikesfödda i Nacka, jämfört med referenskommuner. (Arbetsförmedlingens statistik).	12,6%	10,5%
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	När Nacka växer ökar antalet arbetsgivare som har behov av arbetskraft. En viktig del är att ge arbetssökande Nackabor förutsättningar att stärka sina kunskaper och färdigheter så att de matchar arbetsgivarnas och näringslivets behov kompetens.	Andel anvisade nyanlända i egen bostad vid etableringsperiodens slut. (Egen mätning).	7%	40%
		Företagens tillgång till medarbetare med relevant kompetens. (Svenskt Näringslivs näringslivsranking).	133	100
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Jobbpeng bidrar till egen försörjning och minskat behov av bidrag. Individanpassade insatser och flexibel vuxenutbildning innebär en snabb och effektiv väg in på arbetsmarknaden.	Resultat vid avslut i kommunens arbetsmarknadsverksamhet, deltagare som fått egen försörjning. (Egen mätning).	44%	65%
		Andel vuxna biståndsmottagare med långvarigt ekonomiskt bistånd. (Kolada).	34%	35%
		Andel unga vuxna med ekonomiskt bistånd. (Kolada/SoS).	3,4%	2,5%
		Kostnad för utbetalt ekonomiskt bistånd, kr/invånare. (Kolada).	616	645
		Genomsnittlig insatstid innan egen försörjning. (Egen mätning).	240	195

FRITIDSNÄMNDEN

Övergripande mål	Fokusområde	Resultatindikatorer	Utfall 2017	Mål 2017	
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Attraktivt: Fritidsutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla.	Andel barn och ungdomar som anser att det finns ett brett utbud att ta del av på fritiden.	87%	80%	
		Tillgängligt: Fritidsutbudet stimulerar till fysisk aktivitet för alla.	Andel som är aktiva av den totala befolkningen 7–20 år i bidragsberättigad förening.		50%
			Invånare 16–84 år som är fysiskt aktiva minst 30 min/dag.		68%
			Upplevd livskvalitet och hälsa.		
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Delaktighet: Fritidsutbudet utvecklas genom medborgarnas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och önskingar.	Andel deltagare som är nöjda med verksamheten som de deltar i.			
		Fördelning mellan flickor respektive pojkar som deltar i de verksamheter som fritidsnämnden finansierar. Målet är 50 procent flickor.	45%	50%	
		Andelen besökare som anser att anläggningen är trygg.			
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Välskött: Det finns välskötta och lättillgängliga fritidsanläggningar.	Andelen besökare som anser att anläggningarna är välskötta.		80%	
		Stort utbud: Det finns ett rikt utbud av platser för spontan fritidsverksamhet.	Andelen medborgare som anser sig ha bra möjligheter till att kunna utöva sina fritidsintressen.	94%	95%
		Giftfritt: Skötseln av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.	Giftfritt: Skötseln av fritidsanläggningarna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.		
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Innovation: Fritidsverksamheten är innovativ och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov.	Andel bidragsberättigade föreningar som är nöjda med kommunens stöd till föreningslivet.	59%	82%	
		Samverkan: Samverkan sker lokalt, regionalt och nationellt för utveckling av fritidsutbudet.	Samverkan: Samverkan sker lokalt, regionalt och nationellt för utveckling av fritidsutbudet.		
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Hög kvalitet: Fritidsutbudet har hög kvalitet och anläggningarna är välbesökta.	Andel bokad tid i idrotts- och fritidsanläggningar.	100%	100%	
		Hög kvalitet: Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar.	Hög kvalitet: Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar.		
		Samutnyttjande: Lokaler och anläggningar är flexibla och samnyttjas.	Samutnyttjande: Lokaler och anläggningar är flexibla och samnyttjas.		

KULTURNÄMNDEN

Övergripande mål	Fokusområde	Resultatindikatorer	Utfall 2017	Mål 2017
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Tillgänglighet: Kulturutbudet är attraktivt och tillgängligt för alla.	Andel barn som deltar i musik- och kulturskola av den totala befolkningen (utfall 2017 och tidigare avser endast musikskola).	24%	40%
		Andel pojkar i procent, som deltar i musik- och kulturskola.	39%	50%
	Delaktighet: Kulturutbudet utvecklas genom Nackabornas delaktighet och utifrån deras förutsättningar och intressen.	Andel medborgare som är nöjda med kulturutbudet i Nacka.	64	
		Andel barn och unga som deltar i den kulturaktivitet de helst vill.	93%	96%
Läslust: Biblioteken stimulerar och bidrar till läslust.	Andel aktiva låntagare på bibliotek av den totala befolkningen, jämfört med övriga länet.	297		
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Öppet: Bibliotek, kulturhus, museer och kulturella arenor är öppna och attraktiva mötesplatser.	Antal besökare per år på museet Hamn.	4 940	7 440
		Antal besök per år på kulturhuset Dieselverkstaden.	1 031 334	880 000
		Antal besök per invånare och år på bibliotek, jämfört med övriga länet.	11,8	13
	Levande: Kulturarvet och den offentliga konsten utvecklas, berikar och bevaras.	Andel medborgare som upplever kulturarvet som tillgängligt.	6,5	6,8
		Andel medborgare som upplever den offentliga konsten som tillgänglig.	6,3%	
Giftfritt: Kulturverksamheterna bidrar till låg klimatpåverkan och en giftfri miljö.				
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Innovation: Innovation och mångfald används för att nya kulturverksamheter ska starta och utvecklas i takt med ökad efterfrågan och nya behov.	Andelen kulturaktörer som upplever att de har goda förutsättningar att starta och utvecklas.		70%
	Samarbete: För att kulturutbudet ska utvecklas sker samverkan lokalt, regionalt och nationellt.			
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Hög kvalitet: Biblioteks- och kulturverksamheterna har hög kvalitet.	Nöjd medborgarindex bibliotek.	79	78
		Andel barn och unga som är nöjda med den kulturverksamheten de deltar i.	96%	95%
	Hög kvalitet: Avgifter och utbud är anpassat utifrån barn och ungdomars olika förutsättningar.	Beläggningsgrad på kulturaktiviteter för barn och unga på kulturhusen.		75%
Samutnyttjande: Lokaler och anläggningar är flexibla och samutnyttjas.				

MILJÖ- OCH STADSBYGGNADSNÄMNDEN

Övergripande mål	Fokusområde	Resultatindikatorer	Utfall 2017	Mål 2017
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Nacka utvecklas med hög kvalitet, stor variation och i samklang med Nackabornas intressen. Framtagna detaljplaner stödjer en utveckling av bostäder, infrastruktur och näringslivet i Nacka. Nackaborna är delaktiga i stadsutvecklingsprocessen. Myndighetsutövningen är effektiv, rättssäker, serviceinriktad och kundorienterad.	Mediantid fastighetsbildning.	269 dagar	175 dagar
		Mediantid planbesked.	19 veckor	16 veckor
		Mediantid detaljplaner förnyelseområden.	110 månader	36 månader
		Mediantid detaljplaner (ej förnyelseområden).	28 månader	24 månader
		Mediantid bygglovsärenden.	9 veckor	5 veckor
		NKI bygglov.	59	70
		NKI miljö- och hälsoskydd.	58	72
		NKI livsmedelstillsyn.	75	75
		Andelen överprövade planärenden som ändrats i sista instans.	33%	20%
		Andelen överprövade bygglovsärenden som ändrats i sista instans.	22%	20%
Andelen överprövade miljöärenden som ändrats i sista instans.	29%	20%		
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Genom stadsutvecklingen skapas samband och offentliga rum som är attraktiva och trygga. Nackaborna har god tillgång till parker, grönområden och natur.	Betygsindex på faktorn trygghet i medborgarundersökningen.	64	80
		Andel bostäder i föreslagna planer med högst 300 meter till park eller naturområde.	73%	90%
		Andel av befolkningen som bor i bostäder med en god ljudmiljö inomhus.	87%	
	Den negativa påverkan på miljön minskar.	Andel sjöar med god status vad gäller övergödning.	57%	75%
	Antal enskilda avlopp i kommunen.	2 090 st.	1 500 st.	
	Föreordnete markområden som är sanerade.	6%	6%	
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Nacka utvecklas tillsammans med Nackabor och näringsliv.	Betygsindex på faktorn bostäder i medborgarundersökningen.	58	59
		Betygsindex på faktorn arbetsmöjligheter i medborgarundersökningen.	62	63
	Detaljplaner tas fram i en takt som stödjer de övergripande målen om 20 000 nya bostäder och 15 000 nya arbetsplatser fram till år 2030. Framkomligheten i samhällsplaneringen bevakas. Detaljplaner tas även fram för att möjliggöra ny infrastruktur och en god tillgång till kollektivtrafik.	Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner västra Sicklaön 2017–2019.	1 310	1 670
		Antal bostäder i tillstyrkta detaljplaner övriga kommunen (ej västra Sicklaön) 2017–2019.	97	670
		Antal kvm BTA för verksamheter i tillstyrkta detaljplaner 2017–2019.	35 000 kvm	
	Andel av bostäder i föreslagna planer med högst 400 meter till närmaste hållplats.	87%	80%	
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Avgiftsbelagda verksamheter ska vara självfinansierade. Taxor ska vara på lägsta möjliga nivå och påverkbara. Vid detaljplanering ska kommunens markinnehav nyttjas affärsmässigt och nya välfärdsfastigheter (skolor, äldreboende, idrotts- och kulturbyggnader etc) ska vara finansierade.	Det genomsnittliga antalet bygglovsbeslut per handläggare.		105 beslut
		Det genomsnittliga antalet inspektioner/tillsynsbesök per inspektör, livsmedel.	124 beslut	150 beslut
		Det genomsnittliga antalet inspektioner/tillsynsbesök per inspektör, miljötillsyn.	44	50
		Grad av självfinansiering av verksamhetsområde (miljötillsyn).	51%	50%
		Andel verksamheter inom livsmedelstillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift).	14%	15%
		Andel verksamheter inom miljötillsynen som genom egna insatser påverkat sin taxenivå (sänkt avgift).	8%	15%
		Antal bostäder som gått från en omöjlig till aktuell detaljplan.	60	200
Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus (<50 bostäder).		1 000		
Plankostnad (kr/kvm) för nya lokaler och lägenheter i flerbostadshus (>50 bostäder).	243	150		

NATUR- OCH TRAFIKNÄMNDEN

Övergripande mål	Fokusområde	Resultatindikatorer	Utfall 2017	Mål 2017
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Det offentliga rummet är en plats där Nacka-borna kan uttrycka sina idéer och drömmar, eller bara vara. En mötesplats för alla. Alla har lätt att orientera sig och förflytta sig i Nackasamhället.	Årlig besöksutveckling i park och natur med +3 procent.		
		Orienterbarhet och tillgänglighet till besöksmål i det offentliga rummet är god.		
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	God tillgång på attraktiva offentliga miljöer och goda möjligheter till ett rikt friluftsliv samtidigt som biologisk mångfald värnas. Framkomligheten är säker och trygg för alla med prioritet för gång, cykel- och kollektivtrafik.	Det offentliga rummet kan i ökad utsträckning användas för ideella initiativ.	55	
		Attraktiv park enligt Boverkets normer för mätning.	55,34%	
		Betygsindex i SCB:s medborgarundersökning (här ingår trygghetsfrågor).	63	70
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Allmänna anläggningar utförs och underhålls så att funktion, livslängd, långsiktig ekonomi och miljöaspekter optimeras.	Andel kollektiv- och cykelresenärer vad gäller arbetspendling.	61%	60%
		Långsiktig ekonomi och funktion utvärderas med hjälp av livscykelkalkyler och analyser innan beslut om detaljplan och genomförande av investeringar.	2%	50%
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Kostnader för kommunens allmänna anläggningar som andel av kommunens totala kostnader och per invånare ska vara konstant eller minska över tid samtidigt som kvaliteten bibehålls eller ökar.	Inverkan på de lokala miljömålen till följd av investeringar i allmänna anläggningar.	0%	75%
		Andel av kommunens totala kostnader.	4,4%	5%
		Kostnad per kommuninvånare. (Netto).	2 149	2 380

KOMMUNSTYRELSEN

Övergripande mål	Fokusområde	Resultatindikatorer	Utfall 2017	Mål 2017
BÄSTA UTVECKLING FÖR ALLA	Kundvalssystemen är väl fungerande för medborgarna och attraktiva för anordnarna. Kvaliteten i alla verksamheter håller en hög nivå och förbättras över tid. Reellt inflytande och påverkan i alla verksamheter ökar.	Folkhälsa, frisktal.	79%	
		Kvalitet bland de 10 procent bästa i alla verksamheter.	■ Ja	
		Nöjd inflytande index medborgare.	45%	50%
		Nöjd medborgarindex (NMI) medborgare.	64%	67%
		Nöjd kundindex NKI.		
		Nöjd kundindex NKI för KS alla områden.		
		Antal nystartade företag per år.	1 023	
		Hållbart medarbetarengagemang HME.	82%	83%
		Attraktiv arbetsgivare.	75%	79%
		Utvecklingsindex medarbetare.	71%	75%
ATTRAKTIVA LIVSMILJÖER I HELA NACKA	Säkerställa en aktiv strategisk planering för mark, bostäder, lokaler och anläggningar. Säkerställa blandad bebyggelse med olika typer av bostäder, arbetsplatser, mötesplatser och gestaltning i hela Nacka. Säkerställa att minst halva Nacka är grönt och att invånare har nära till olika grönområden och vatten.	Arbets- och hälsoindex medarbetare.	67%	69%
		Volym (BTA) planerad verksamhetsyta.	35 000	
		Andel Nackabor som är nöjda med framkomligheten.		70%
		Nöjd medborgarindex NMI (SCB) med fem Nackafrågor.		67%
		Nöjd kundindex NKI, för hyresgäster i kommunens lokaler och anläggningar.	38%	60%
		Minskad klimatpåverkan genom minskat koldioxidutsläpp. Minskad energiförbrukning och minskad användning av kemikalier i våra välfärdsfastigheter.	3,5	3,3
		Kapacitet lokaler i förhållande till efterfrågan.		
		Färdigställda bostäder.	1 100	1 300
		Nya arbetsplatser.		1 000
		Nya Nackabor.	1 884	3 000
STARK OCH BALANSERAD TILLVÄXT	Resultatöverskott ska ligga på långsiktigt hållbar nivå. Soliditet ska öka över tid. Nya bostäder och nya arbetsplatser färdigställs enligt målen och är attraktiva över tid.	Resultatöverskott.	3,2%	2%
		Soliditeten ska öka över tid.	44,5%	40%
		Företagens tillgång till medarbetare med relevant kompetens (Svenskt Näringslivs ranking).	133	30
		Stadsutvecklingsekonomi är självfinansierad i rullande femårsperioder.	■ Nej	
		Övriga investeringar är självfinansierade till 50 procent.		50%
		Nya företag per år.	1 023	
		Antal färdigställda bostäder på kommunal mark.	68	
		God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher. Stadsutvecklingsekonomi ska vara självfinansierad över tid. Övriga investeringar ska ha en hög grad av självfinansieringsgrad. Kommunens eget markinnehav ska utvecklas så att det bidrar till minst 40 procent av bostäder och arbetsplatser av det samlade målet till 2030.		
		Digitaliseringsindex.		
		Kommunikationsindex.	93%	
MAXIMALT VÄRDE FÖR SKATTEPENGARNA	Kostnadseffektivitet – låg kostnad per invånare jämfört med andra kommuner på alla områden. Digitalisering som gör att kommunen är smart, enkel, öppen och tillgänglig för medborgarna. Öppen och proaktiv kommunikation och dialog på alla områden.	Kostnad per invånare på alla områden.	■ Ja	
		Låg skattesats.	13	
		God ekonomisk hushållning.		
		Resultatöverskott (>2%).	3,2	2%
		Soliditeten ska öka över tid (>38%).	44,5%	38%
		Stadsutvecklingen ska vara självfinansierad över en femårsperiod.	■ Nej	■ Ja
		Självfinansieringsgraden; Övriga investeringar ska självfinansieras till 50 procent.	110,5%	50%
		God tillgång till arbetskraft med relevant kompetens för strategiskt viktiga branscher. Stadsutvecklingsekonomi ska vara självfinansierad över tid. Övriga investeringar ska ha en hög grad av självfinansieringsgrad. Kommunens eget markinnehav ska utvecklas så att det bidrar till minst 40 procent av bostäder och arbetsplatser av det samlade målet till 2030.		
		Tillgänglig mark för företagsetableringar i förhållande till efterfrågan (>0).		
		Försäljningsvärde på fastigheter/mark i förhållande till marknadsvärde (>0).	■ Ja	
Nöjd kundindex NKI kopplat till ex bygglov, miljö.	64%	70%		
Nöjd kundindex NKI kundservice, svarstid med mera.	87%			

BILAGA 2

UPPFÖLJNING MILJÖMÅLEN

	Senaste värdet	Målnivå
1. Begränsad klimatpåverkan		
1.1 Utsläpp av växthusgaser per person	-13% (2015)	63% (2030)
1.2 Utsläpp av växthusgaser per person från vägtrafik	-17% (2015)	-25% (2020) -50% (2025) -80% (2030)
1.3 Utsläpp av växthusgaser per person från energianvändning i bebyggelse	-13% (2015)	-15% (2020) -30% (2030)
1.4 Klimatpåverkan från konsumtion mäts som trend	Vaneundersökning genomförd (2016)	Ska minska
1.5 Mängd insamlat avfall från hushåll	386 kg/person (2016)	279 kg/person (2030)
1.6 Energianvändning i kommunens egna byggnader	132,3 kWh/kvm (2017)	120 kWh/kvm (2020)
2. Frisk luft		
2.1 Andel skolor och förskolor där utomhusluften klarar nationellt mål för partiklar	99% (2016)	100% (2025)
2.2 Andel skolor och förskolor där utomhusluften klarar nationellt miljömål för kvävedioxid	100% (2016)	100% (2025)
2.3 Andel skolor och förskolor där utomhusluften klarar nationellt miljömål för bensen	100% (2016)	100% (2025)
2.4 Andel av alla resor i högtrafik som sker med cykel	10% (2015)	10% (2020)
2.5 Antal cyklande vid vissa mätpunkter i förhållande till total befolkning	7,9 passager/invånare (2017)	15 passager/invånare (2030)
2.6 Antal påstigande i kollektivtrafiken i förhållande till total befolkning påstigande/invånare	0,70 påstigande/invånare (2016)	0,8 påstigande/invånare (2030)
3. Giftfri miljö		
3.1 Andel punkter på checklistan för giftfri förskola som förskolorna i snitt klarat av	86% (2016)	75% (2018) 100% (2020)
3.2 Skolor, förskolor, lekplatser och idrottsanläggningar som är inventerade och åtgärdade avseende särskilt farliga ämnen	100% av kommunalt ägda förskolefastigheter är inventerade, varav en gård åtgärdad	20% (2020) 60% (2025) 100% (2030)
3.3 Förorenade markområden som är åtgärdade	10% (2017)	50% (2025) 100% (2030)
3.4 Mängd farligt avfall som slängs i vanliga soppsåsar	100 g/hushåll och vecka (2014)	50 g/hushåll och vecka (2020) 0 g/hushåll och vecka (2030)
3.5 Andel ekologisk mat i kommuners verksamheter	25% (2017)	50% (2020) 75% (2030)
3.6 Andel miljömärkta varor som köps in av kommunen	18% (2017)	40% (2020) 60% (2030)
4. Rent vatten		
4.1 Andel badvattenprover som inte har någon anmärkning (%)	98% (2017)	100% (2020)
4.2 Andel vattenförekomster som uppnår god ekologisk status (%)	20% (2017)	60% (2021) 100% (2027)
4.3 Andel vattenförekomster som uppnår god kemisk status (%)	67% (2017)	60% (2021) 100% (2027)
4.4 Andel sjöar med god status vad gäller övergödning (%)	53% (2017)	75% (2020) 85% (2025) 100% (2030)
4.5 Andel enskilda avlopp i kommunen (st.)	2 090 (2017)	1 550 st. (2020) 900 st. (2025) 350 st. (2030)
4.6 Andel båtar som inte är målade med giftig båtbottnfärg (%)	38% (2017)	25% (2020) 50% (2025) 75% (2030)
5. God bebyggd miljö		
5.1 a) Andelen kommunal nybyggnation som är klassad som Miljöbyggnad eller motsvarande certifiering där kommunen är byggherre (%)	100% (2017)	50% (2020) 100% (2025)
5.1 b) Antal miljöcertifierade byggnader i Nacka kommun (st.)	96 st. (2017)	200 st. (2025) 400 st. (2030)
5.2 Framtagen strategi för klimatanpassning av Nacka kommun senast år 2018 (ja/nej)	Nej (2017)	Framtagen strategi 2018
5.3 Andel beslutade detaljplaner som arbetar utifrån "riktlinjer för hållbart byggande" (%)	100% (2017)	100% (2020)
5.4 Andel invånare som har högst 1 kilometers gångavstånd till större friluftsområde (%)	62% (2017)	Ej satt
5.5 Andel invånare som har högst 300 meters gångavstånd till ett grönområde eller park (%)	Värde saknas	Ej satt
5.6 Andel av befolkningen som bor i bostäder med en god ljudmiljö inomhus (%)	87% (2017)	95% (2030)
5.7 Andel förskolor och skolor där radonhalten är under gränsvärdet	100% (2017)	100% (2020)
6. Ett rikt växt- och djurliv		
6.1 Andel yta av kommunytan som är naturmark med höga naturvärden (%)	6% (2017)	10% (2030)
6.2 Andel skyddad naturyta av kommunytan (%)	17,9% (2017)	25% (2030)
6.3 Utveckling för Nackas lokala indikatorarter (%)	Värde saknas	Positiv utveckling för minst 25% av indikatorarterna och oförändrat 102 för övriga

